

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84
FAX 215 28 05

Any XI N.º 532

Setmana del 3 al 9
de desembre del 1989

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

*"Anunciem
l'adveniment de Crist,
i no solament un, sinó
també un altre, el
segon, molt més
formós que el primer.
Perquè si l'un ens
exemplificava el
sofriment, l'altre
portarà la diadema
del Regne de Déu."*

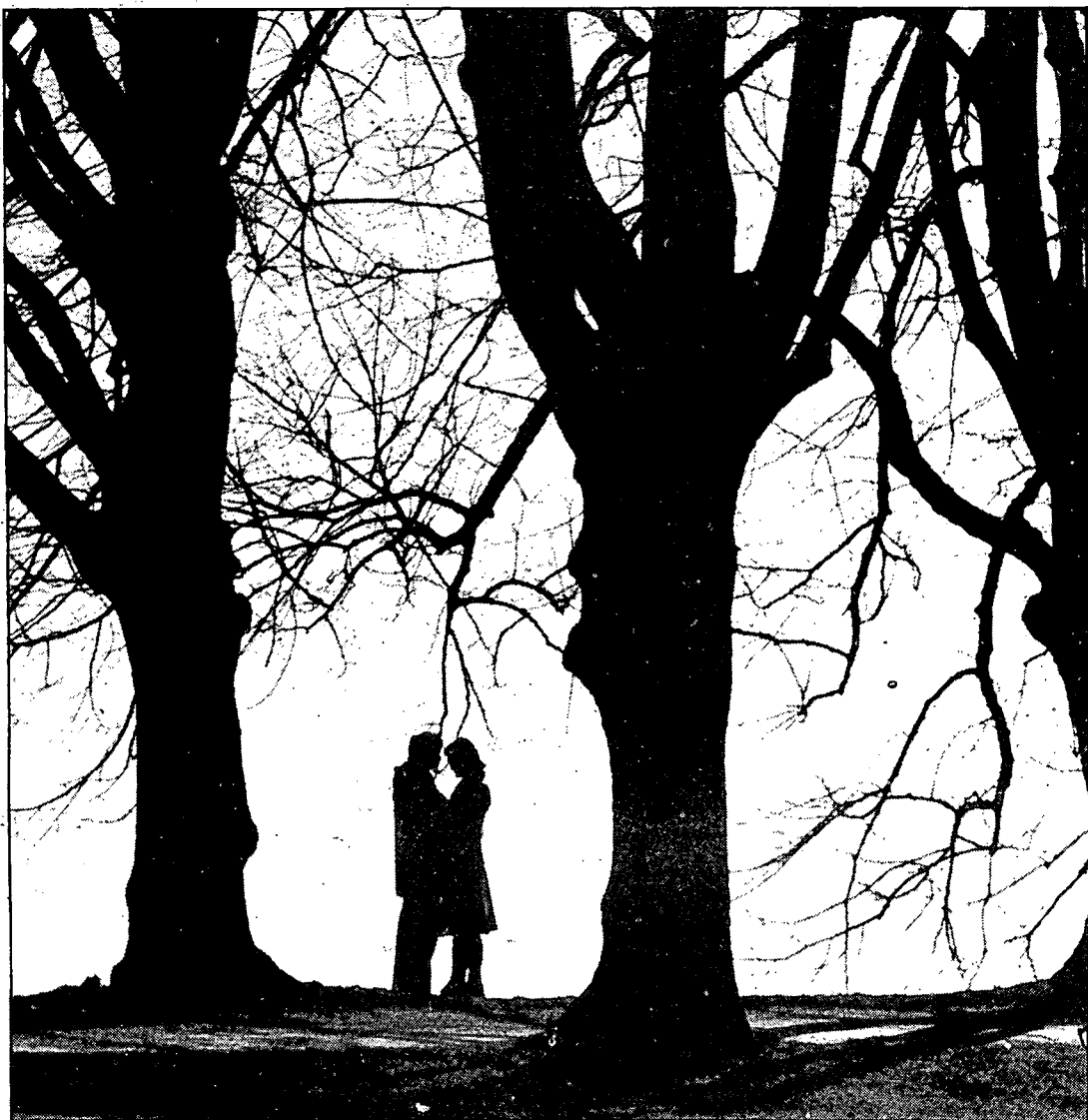
Sant Ciril de
Jerusalem

El cardenal Daneels, al Congrés sobre el Futur de la Parella

"La família és una cosa bona volguda per Déu"

BARCELONA.— El darrer cap de setmana va tenir lloc a Barcelona el Congrés sobre el Futur de la Parella en ocasió dels 25 anys que han passat des que es van crear a Barcelona els Centres de Preparació al Matrimoni (CPM). Hi van participar unes sis-centes persones, majoritàriament matrimonis dels grups de CPM i els capellans que els orienten. A la sessió final, al Palau de Congressos, també hi va parlar Marie-Claude Vayssade, diputada francesa del Parlament Europeu. Va explicar el que s'ha debatut a Estrasburg sobre la família i la seva protecció.

El discurs del cardenal Daneels i les respostes a les preguntes que li van fer els congressistes van ser uns dels moments més interessants del Congrés. L'arquebisbe belga va presentar un criteri tolerant i pastoral del tracte amb persones d'opinions oposades.

El cardenal Tomasek defensà les llibertats democràtiques per a
Txecoslovàquia

"No tinc el dret de callar"

PRAGA.— El Cardenal Frantisek Tomasek, arquebisbe de Praga i Primat de Bohèmia, s'ha adreçat als catòlics de Txecoslovàquia i a tota la població del país per demanar un Govern democràtic i eleccions lliures. La crida del Primat fou llegida a Praga amb motiu de la gran manifestació que va aplegar més de dues-centes mil persones a la Plaça Venceslau pel pare Vaclav Maly, un sacerdot al qual el règim va prohibir d'exercir les seves funcions.

El Cardenal declara que no hi ha res que m'hagi de mantenir callat, "Quan jo sé que vosaltres us heu reunit en una protesta coratjosa contra la injustícia que ens oprimeix des de fa 40 anys. Ningú no pot posar la seva confiança en un Estat en el qual no es pot dir la veritat i on la tradició de l'estat de dret mil·lenari és reprimida".

L'Arquebisbe de Praga també ha revelat que la si-

tuació social a Txecoslovàquia era encara caracteritzada per una limitació del camp d'acció de l'Església i que el Govern no havia fet encara cap gest digne d'aquest nom vers l'Església: "L'Església sempre està travada, i encara amb les normes de l'època stalinista!". El primat ha subratllat que cada bisbe en la seva diòcesi és totalment dependent de les estructures estatals i del servei de seguretat de l'Estat. Així quan s'han celebrat assemblees de bisbes i de preveres, els representants de les autoritats de l'Estat també hi són presents, i per tant, manifestà que en un clima de no llibertat, "és molt difícil existir com a veritable creient".

(pàg. 24)

AFINANT

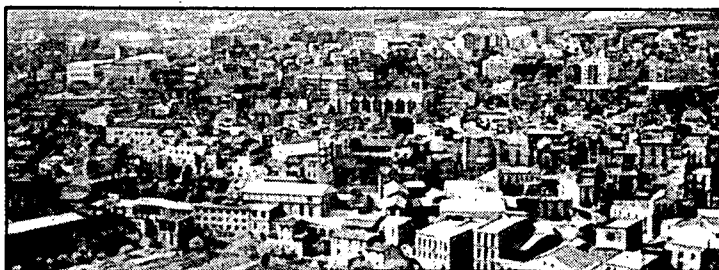
Aprendre a viure

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

"La vida consisteix a conèixer-vos, a Vós i Aquell que heu enviat", digué Jesús. L'Església, mare i mestra, amb una pedagogia inspirada ens va ensenyant, any rera any, aquesta saviesa primordial: Viure! L'any litúrgic —l'any de l'Església i l'any cristià— ens condueix suau-ment i sàviament al coneixement de Jesucrist, rostre vivent de Déu. La celebració contemplativa dels "misteris", dels fets i de les paraules del Senyor —de l'Advent al Nadal, de la Passió a la Pasqua, de l'Ascensió a Crist Rei— va afaïonant el fang del nostre viure efímer restaurant la nostra malmesa semblança original amb el Creador segons la imatge eterna d'Aquell que és el Vivent i el nom del qual ens senya i honora: cristià. L'aprenentatge d'aquesta saviesa és una "carrera" que hem de recomençar cada any. Mai no reeixirem a aprovar del tot aquesta assignatura.

75 anys del moviment
Schoenstatt

Igualada pelegrina
a Roma

Els Centres d'Esplai,
plataformes
d'evangelització

(pàg. 25)

(pàg. 12)

(centrals)

Artesania dels Monestirs de Bethleem

Les monges de clausura "Germanetes de Bethleem" produeixen estatuetses, pessebres, baixos relleus... executades en dolomia —pedra dels Pirineus— reconstruïda, amb pàtines de marfil vell o terracotta policromada fetes a mà, que donen a cada peça un caràcter únic. En disposem d'una quantitat molt limitada, que posem a disposició dels amics, lectors i subscriptors de CATALUNYA CRISTIANA, com a obsequi molt adient per les properes festes de Nadal i Reis. Es poden veure a l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana; també les trobarà, a més de medalles, santcristos, icones, etc., a la llibreria LA FORMIGA D'OR.

1. NAIXEMENT - Terra policromada
10 a 16 cm. 8.160 ptes.	7. MARE DE DÉU DE MONTSERRAT
Marfil - 16 cm. 9.000 ptes.
2. NEN JESÚS
Terra policromada
13 cm. 2.720 ptes.	8. SANT FRANCESC D'ASSÍS
Terra policromada - 25,5 cm. 9.400 ptes.
3. NAIXEMENT "SAGRADA FAMÍLIA"
Terra policromada
12 a 17 cm. 30.350 ptes.	9. ANUNCIACIÓ - Terra policromada
16,5 cm. 5.400 ptes.
4. MAREDEDEU I SALVADOR
Díptic Marfil
5 cm. 5.200 ptes.	10. SANT JOSEP - Terra policromada
21,5 cm. 9.480 ptes.
5. SANTA ANNA I VERGE MARIA - Marfil
24 cm. 9.480 ptes.	11. MAREDEDEU AMB L'INFANT
Terra policromada - 19,5 cm. 7.800 ptes.
6. MAREDEDEU AMB L'INFANT
Terra policromada
30 cm. 12.200 ptes.	12. SANTCRIST - Marfil - 11 cm. 4.200 ptes.
	13. SAGRADA FAMÍLIA DE VIATGE
Marfil - 19 cm. 7.120 ptes.

Tenim a la seva disposició el Catàleg, amb la fotografia d'aquestes imatges.

Felicitacions de Nadal

Hem editat dos models de felicitacions de Nadal i Any Nou, reproduint unes delicioses imatges de la Mare de Déu, del Nen Jesús i del pessebre, fetes per les "Germanetes de Bethleem". Creiem que són uns "christmas" molt personals i d'un caràcter marcadament artístic i religiós. Enguany... tots hem de felicitar amb aquests "christmas"! Així ajudarem CATALUNYA CRISTIANA.

14. PAQUETS DE 5 CHRISTMAS	350 ptes.
15. PAQUETS DE 10 CHRISTMAS	650 ptes.
16. PAQUETS DE 25 CHRISTMAS	1.675 ptes.

Calendari Catalunya Cristiana 1990

Enguany el CALENDARI 1990 està il·lustrat amb goigs de la Mare de Déu de Núria, Mare de Déu de Lourdes, Mare de Déu de les Pinyeres, Mare de Déu de Montserrat, Mare de Déu de la Serra, Mare de Déu del Merli, Mare de Déu de la Cinta, Mare de Déu de Misericòrdia, Mare de Déu de la Mercè, Mare de Déu del Roser, Mare de Déu de les Sogues, Mare de Déu del Coll. Això li dona un atractiu més particular. També hi figuren sants dels Països Valencians i de les Illes, a més de les lectures de la missa, la intenció mensual, i un espai exprés per a anotacions diàries. Estigui present tot l'any a casa dels seus amics i familiars obsequiant-los amb l'original Calendari de Catalunya Cristiana. Els subscriptors en rebran un exemplar gratuït.

17. CALENDARI CATALUNYA CRISTIANA	600 ptes.
18. PAQUET DE 5 CALENDARIS	2.700 ptes.

PERSONALMENT:

A l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana, plaça Urquinaona, 11, 3er. 3a. A, i també a la llibreria La Formiga d'Or, Avda. Portal de l'Àngel, 5.

PER TELÈFON:

Truqui al número (93) 301 37 18, de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana.

PER CORREU:

Ompli la Butlleta de comanda i enviï-la a l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana, plaça d'Urquinaona, 11, 3er. 3a. A, 08010 Barcelona. Ens permetrem carregar-li 450 ptes. per despeses d'embalatge i tramesa per correu.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE
CATALUNYA CRISTIANA
Plaça d'Urquinaona, 11, 3er. 3a. A
08010 BARCELONA - Tel.: 301 37 18

POT FER LA SEVA COMANDA:

Nòm: _____ Cognoms: _____

Adreça: _____

Població: _____ Codi Postal: _____

Província: _____ Telèfon: _____

☐ Indico el número, el nom i l'import del que desitjo que m'enviïn per correu:

N.º _____	Import _____	Ptes. _____	TOTAL PTES. _____
N.º _____	Import _____	Ptes. _____	

(Càrrec de 450 ptes. per despeses d'embalatge i tramesa per correu.)

☐ Adjunto xec barrat a nom de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana.

☐ En faré l'abonament per reemborsament (l'hi carregarem, a més despeses de cobrament).

☐ Desitjo que m'enviïn el Catàleg d'artesanía.

Signatura

_____ de _____ de 1989

EDITORIAL

Avui, joiosament, discretament —el “gran món” no ho sap gaire i val més no dir-los-ho...— les comunitats cristianes estrenen any litúrgic. Hi entren sense aldarull, pel camí de l'Advent, que té color de violetes i sentor de molsa. No és l'etapa més important del cicle litúrgic, però potser és la més bella. És el temps de l'esperança.

D'uns anys ençà, s'ha anat afirmant entre nosaltres la tradició europea de les corones d'Advent. És una imatge escaient de l'esperança cristiana. Des del primer dia, ja tenim davant dels ulls els quatre ciris simbòlics. No esperem en el buit: Les quatre flames són possibles: és segur que el Senyor ve. A mesura que l'acollim, van prenent les flames.

És molt important —indispensable per a l'anunci de la bona nova de la salvació— que els deixebles de Jesús tinguem viva l'esperança, i no com un llevat a part, sinó com ho volia el Mestre, ben barrejada amb la vida de cada dia. No ens n'adonem, però el món ens encomana la seva desesperança. La desesperança del nostre món tan aviat pren forma de pessimisme i rabejament complagut en l'absurditat, com d'engrescament foll pel

Temps d'esperança

plaer i la possessió de les coses. Són dues cares de la mateixa moneda de l'absència de Déu. Si Déu no hi és, ens enfonsem en el buit, i perseguir les llumenetes del benestar esdevé l'única alternativa per als qui pensen que poden fer-ho amb una mica d'èxit...

Però Déu és amb nosaltres. La crida de Jesús a una felicitat plena, en relativitzar el concepte esquifit de felicitat que els homes ens fabriquem, ens allibera de les coses. No hi ha esperança veritable quan ens sacien els béns de la terra. L'esperança creix en el terror de la insatisfacció dels pobres que ho són de cor, dels qui ploren, dels perseguits de qualsevol manera per causa de la justícia. Però quan algú —Francesc d'Assís en fou mestre— aconsegueix la llibertat interior del despreniment, aleshores les coses, redimides i

lliures també deixen de ser objecte de cobajança i de possessió i tornen a ser criatures del Senyor, bé de Déu. Qualsevol cosa, des d'aquest nivell, pot convertir-se per a nosaltres en font d'esperança joiosa. Les llumenetes d'aquest món, aleshores, s'integren en la Llum, en són les espurnes.

L'Advent és un temps per revifar o reorientar o purificar l'esperança; que allò que professem com a creients sigui allò que ens mou i ens fa feliços com a persones.

També és un bon temps —comença l'any litúrgic— per a revisar la nostra expressió comunitària de l'esperança. No l'expressem prou bé i, per tant, no la comuniquem com cal quan la celebració de la Missa ens resulta pansida... quan hi arribem tard i ens perdem, per exemple, la lectura d'Isaïes... quan no hi participem amb l'actitud, amb la paraula, amb el cant, amb la iniciativa... Aquest any litúrgic que avui comencem ens portarà el do del tercer congrés litúrgic de Montserrat... Déu vulgui que sigui un any d'esperança sentida i expressada, és a dir, anunciada.

Comprenc la vostra indignació, professor. Comprenc la vostra humana indignació davant del brutal assassinat de sis companys vostres a El Salvador. Però, permeteu-me d'expressar les meves reserves a alguns punts del vostre article “La veu d'aquells qui s'han quedat sense veu”, publicat al Diari de Barcelona el dia 20-11-89.

Començo pel final, és a dir, per la vostra conclusió sobre la “imperijsa necessitat de la perestroika a Occident” perquè “és vergonyós que ovacionem els canvis de l'Est com si fossin una victòria pròpia, en lloc de preguntar-nos si no serà que l'Est ha tingut més honorades i més valentia per reconèixer els seus errors”.

Certament, professor, que a l'Est hi ha hagut **honorades** i **valentia**, però sobretot per part d'una societat civil coratjosa i **pacífica**, que ha exigit als seus governants una resposta decidida a les demandes de major llibertat i major participació. Què hauria passat, a l'Est, amb la creació de “Fronts d'Alliberament”, o amb la mística del “**machete en mano**” de Nicolás Guillén?... Tremolo només de pensar-ho. No crec, estimat professor, que l'Est i l'Amèrica Llatina siguin dos mons gaire assimilables, ni que se'n pugui es-

Carta oberta a José Ignacio González Faus, S.I.

tablir nivells comparatius com els que Vós proposeu...

Parlant sobre el “voluntarisme de la guerrilla” i sobre la pregunta si són immorals i contraproduents, Vós afirmeu que “la història no es mesura amb normes cristianes de conducta, sinó amb les pautes establertes pel comportament dels Estats Units”, i que, per tant, la guerrilla sud-americana no fa altra cosa que imitar aquell patró, però per causa de la justícia, i no pas de l'imperialisme. Suposo que el lògic ressentiment us ha inspirat aquesta desafortunada reflexió. Perquè, deixant de banda qualsevol discussió sobre el paper dels Estats Units en el conflicte, imagineu-vos, per un moment, els primers cristians imitant les pautes establertes per l'imperi romà i dedicant-se a crear guerrilles per fer front a les persecucions. O, sense anar tant lluny, imagineu-vos, abans de la **perestroika**, ciutadans de països de l'Est imitant pautes establertes per l'URSS staliniana, i creant guerrilles... Penso, professor González Faus, que si

JORDI BASSAS i RIBALTA

nosaltres, creients, no intentem mesurar la història per normes cristianes de conducta, qui ho farà?

El fenomen de la guerrilla a l'Amèrica Llatina és l'altra cara d'una mateixa moneda, rovellada abans d'hora, que mostra l'efigie estrafeta d'una societat frustrada en la seva línia pròpia de desenvolupament. I, per bé que és cert que els voltors de les multinacionals, de les fàbriques d'armament, i de l'imperialisme nord-americà, es peixen amb les seves despulles, això no treu veritat a les causes primeres del problema: Una manca endèmica de consciència de civilitat i d'esperit integrador entre els diferents estaments d'un mateix país; tot això unit —cal dir-ho sense embuts— al poc prestigi popular que hi gaudeix l'esperit de laboriositat. Deixar d'educar els infants amb el fusell o el **machete** a la mà, i donar més prestigi

a l'aixada i al llibre de text, seria, en molts d'aquells països, una bona **perestroika** proposable, abans de proposar-la a l'Occident en general. Perquè —a Espanya ho sabem per trista experiència— el monopoli de les oligarquies, i el fantasma del militarisme, es coven en la pròpia ignorància del poble, mentre que l'elevació del nivell cultural és molt més revolucionària que els “voluntarismes guerrillers”.

No crec que sigui del tot just —us ho dic amb tota sinceritat—, carregar als països occidentals el mort de les mancances i de les contradiccions internes de l'Amèrica Llatina; i encara menys intentar crear una mala consciència en aquest aspecte. Si la **perestroika** d'Occident, a què us referiu, vol dir la supressió del negoci de la venda d'armament, convé que la feu extensiva també a l'altre bloc; igualment pel que fa als assessors militars. El camp adobat per a aquest negoci és l'existència de consumidors del producte: aquest és el problema que cal afrontar en

primer lloc. Perquè —desenganyem-nos— els negocis s'acaben quan s'acaben els clients, no quan s'exhaureix la mercaderia; i hi han indicis seriosos per creure que la cobdícia dels proveïdors es veu afavorida i estimulada per la irresponsabilitat dels clients, siguin de la ideologia que siguin. I, suposant que arribés a existir mai aquesta “autoritat mundial” que, segons Vós, “hauria d'aspirar, abans que res, a concentrar ella sola tot l'ús de força al planeta”, ¿com la concebeu, si no és exercint el seu dret també amb la força de les armes, i encara més poderoses que les dels països repatanis?

La tragèdia de l'Amèrica Llatina és camp adobat per tota mena d'especulacions, no sols econòmiques i militars, sinó també teòriques, com la vostra i la meua. Però, penso que no es pot limitar a un escenari on hi lluita el Bé contra el Mal; en tot cas el Mal autèntic és el fet que hi hagi lluita, i l'únic Bé possible seria el de la pau. I, si —com recordeu Vós— Caifàs va dir “És millor que mori un, perquè visqui el poble” (Jn 11,47-50), això l'erigeix en l'últim profeta de l'Antic Testament (com ho reconeix el mateix text joànic). Ningú no va venjar la mort de Jesús... per això va poder sorgir l'Església. Cordialment,

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/ València, 244, 2on. Tels.: 215 / 27 39 - 27 84 FAX: 215 28 05 08007 Barcelona

Sots-directors: Francesc Malgosa i Riera Joan Carrera i Planas

Editor: Fundació Catalunya Cristiana

Gerent: Jaume Roig i Torrentgener Disseny: Josep Samper i Aledo

Impressor: Publiograf, S.A.L. Pte. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.800 Ptes.

Europa: 8.700 Ptes. Amèrica: 10.650 Ptes. Àsia, Àfrica: 11.400 Ptes. Filipines: 11.400 Ptes. Àsia (més oriental): 14.200 Ptes.

RESPIR

LLEI I ESPERIT

No m'estranyaria gaire que molts dels qui pregunten interessadament què han de fer, esperessin de la resposta saber sobretot allò que no cal que facin. És la màgia de la llei, que, si per un cantó orienta i exigeix, per l'altre protegeix i defensa. L'actitud del jove ric que s'acosta a Jesús i li pregunta: “Què he de fer per aconseguir la vida eterna?” en pot ser un exemple. O la de Pere, quan demana a Jesús quantes vegades li cal perdonar. És interessant saber què cal complir, però encara més interessant saber què fora d'això no cal fer res més! Per al jove era complir els manaments. Quan li diuen que més enllà de la llei hi ha altres coses, s'espanta i es fa enrera. Per a Pere era perdonar set vegades. Jesús li fa comprendre que aquí no hi ha llei que aturi. Jesús no creu en una llei que freni de fer el bé. Ni vol que hi creguem nosaltres. L'Esperit bufa quan vol i on vol; és a dir: sempre!

MIQUEL ESTRADÉ

Després de quatre a set decennis, segons els països, de dictadura d'un partit únic, el Partit comunista, i de l'aplicació d'un sistema econòmic d'inèpcia remarcable, el socialisme estatal, el fracàs polític, econòmic, i cultural del sistema esclata a la vista de les opinions públiques occidentals, llarg temps fascinades per l'experiència soviètica.

Ha calgut que les poblacions de Polònia, Hongria, Alemanya de l'Est, de Txecoslovàquia i una part de la intel·ligència russa expressessin el seu rebuig per diverses vies. Els mateixos francesos, famosos pel seu esperit crític, fustigaven més vigorosament el mercantilisme americà o els dirigents de l'Àfrica del Sud que la dictadura soviètica. Viatjant pel món, he romàs, des de fa uns anys, esbalaït i cons-

Finalment, els pèndols posats a l'hora

ternat per l'encegament de molts sobre aquest aspecte; la més petita estada a països de l'Est o a la Unió Soviètica demostrava el fracàs econòmic i moral del sistema comunista. Restava la il·lusió de la potència militar mantinguda amb magnífiques desfilades a la Plaça Roja de Moscou, i els crits del Pentàgon interessat a brandar l'espectre del perill militar rus. La guerra de l'Afganistan ha posat els pèndols a l'hora. El fet innegable de Moscou ha estat entretenir, durant més de trenta anys, la il·lusió en els esperits occidentals, del seu poder i del risc que es corria acorralant l'ós moscovita.

El fracàs del comunisme

PIERRE LONGONE

Actualment és més difícil per a la Unió Soviètica que pels països on el comunisme va ser imposat per força, just després de la guerra, de sortir d'un sistema polític-econòmic tan retrògrad com ineficaz.

A les nacions subjugades per l'exèrcit soviètic, el comunisme ha estat aplicat amb força, imposat en certa manera de l'exterior, amb el concurs de les minories comunistes interiors de l'època, i s'ha mantingut amb la protecció dels carros russos. Aquestes nacions tenen una història, un passat cultural, uns valors morals, unes tradicions religioses incompatibles amb la ideologia leninista. Evidentment que Moscou coneixia la fragilitat del seu imperi. Quan afluïa la pressió sobre els seus satèl·lits, aquests tornen a ser capaços de reconstruir una societat d'homes lliures i els fonaments d'una societat econòmica i política democràtica, a condició de ser ajudats financerament pel món lliure, durant aquesta transició.

El problema és diferent a la Unió Soviètica, que no té tradició democràtica, ni cap antiga experiència d'un règim

de llibertat política i on les necessitats materials per una reconversió, econòmica vers un mercat lliure, excedeixen les possibilitats d'ajuda de l'OCDE, encara que aquesta estigui disposada a pagar l'apaivagament, amb un nou pla Marshall a favor de tot l'Est europeu, inclosa l'URSS.

Cal subratllar des d'ara que cap canvi econòmic radical (del tipus de la reforma agrària a Xina el 1978-80) no ha estat introduït a la Unió Soviètica des de l'inici de la perestroika i que els obrers i els sindicats soviètics no solament no aprecien la liberalització de l'economia, sinó que hi semblen oposats, preferint una seguretat mediocre a les aleatòries de la llei de l'oferta i la demanda. Les "bones intencions" de Gorbtxev només són veritablement sostingudes i encoratjades per certs cercles intel·lectuals. Cara al poder, conservador per definició, de la Nomenklatura que té totes les de perdre amb l'esfondrament de les rígides estructures actuals, les forces de contestació no pesen pas gaire, si elles no són empenyes per moviments de massa, com ha estat en el cas de Polònia. Aleshores, només s'han observat els operats a diverses nacionalitats on la posada en marxa del sistema econòmic hi sembla absent.

Sento, doncs, un gran escepticisme sobre les probabilitats de M. Gorbtxev de modernitzar realment la Unió Soviètica i d'encaminar-la vers la llibertat, la democràcia i, per tant, eficacitat econòmica.

Però a part de tot, ¿una semblant reconversió és del nostre interès, per a nosaltres occidentals d'Europa, mentre el naixement d'una Europa unida i poderosa encara no és efectiu?

(De "La Croix")

Jean Guitton ha publicat un llibre el títol del qual és el d'aquest comentari i en el qual sosté que, en aquest món nostre, es parla de tot menys d'allò que és essencial. Ens inunden els noticiaris, les veus de la gent, els anuncis que atreuen els nostres ulls des dels murs dels carrers, però ningú no parla d'allò que és veritablement important, d'aquelles coses que creu, les quals en realitat nodreixen i mantenen la seva ànima. Es parla, per exemple, molt poc de Déu. Fins i tot sembla que els mateixos creients experimenten una mena de pudor i discuteixen sobre els bisbes o la manera de celebrar la litúrgia, però raríssimament alguna vegada es parla de Déu, o de la vida de la Gràcia, o de l'oració. Es pensa que aquestes coses són massa íntimes. Es tanquen a l'interior de l'ànima i mai més no se'n parla.

Però això s'esdevé en tots els camps. ¿Qui ha sentit un marit parlar de com estima la seva muller, o d'allò que estaria disposat a fer pels seus fills? Han d'esdeve-

nir-se grans tragèdies perquè aquests aflorin als llavis. Igualment passa amb els joves, que mai no expliquen què és allò que veritablement sosté les seves vides, quines són les seves il·lusions i els seus ideals. Es parla de l'última pel·lícula que s'ha vist, però no d'allò que il·lumina la nostra existència.

Encara es parla menys de temes com la mort, el sentit profund del dolor. Els mateixos cristians, fins i tot els predicadors des dels pulpits, ja no parlen gairebé mai del judici final i a alguns fins i tot els costa confessar que creuen en la vida eterna.

Ha sorgit una mena de respecte humà, de pudor, una idea que s'és més caritatiu no tocar certs temes, que, en bé de pau i del respecte de les opinions dels altres, és millor que no aflorin qüestions en les quals podríem no estar d'acord. I el resultat final és el silenci sobre aquelles coses que tots re-

Silenci sobre allò que és essencial

J.L. MARTIN DESCALZO

coneixem que són les veritablement importants.

¿I per què passa tot això? Guitton opina que la causa rau en "el pes d'aquest monstre anònim que s'anomena opinió. Monstre més insuportable que la por a un Neró, a un Hitler. Quan l'adversari es resumia en un sol personatge, visible, grotesc o ferotge, era possible desafiar-lo. Però ja no hem de lluitar contra un tirà, sinó contra una multitud confusa, l'arma dissuasiva de la qual no és un suplici, sinó el silenci".

És cert: el gran monstre que avui pesa i gravita sobre moltes consciències és precisament el "què diran". Hi ha en l'home contemporani —a part d'excepcions, és clar— una mena d'obsessió per "ser com tots", per no ser considerat un "animal rar", per que ens assenyalin i ens estigmatitzin

amb aquest qualificatiu: "Es un carca", o, al contrari, "és un rebel". No, tots volem ser ramats. Si ens pregunten: "¿Tu ets creient?" responem: "Sí, però no un beat". O sigui: ho afirmem, però assenyallem tot seguit la rebaixa, no sigui que ens considerin "massa creients". I igualment d'esdevé a la inversa: avui als ateu els escau dir-se agnòstics, perquè això els permet viure com si Déu no existís, però sense pronunciar-se massa sobre la qüestió. I això mateix ocorre en mil problemes de la vida: creiem en l'amor, però no massa; en el treball, però no gaire; i en la política, però poc. I, aleshores, es procura parlar de tot sense parlar de res. Com deia aquella nena que, després d'escoltar moltes converses d'adults, comentava: "Passen el dia parlant, però no diuen res".

I el gran problema és que totes aquelles coses que no es conviuen, no es comparteixen, es van

morint i desapareixen també a l'interior de les persones. I primer, es frivolitzen les converses, després es vulgaritza el món i, finalment, resten buits l'ànima i el cor.

Es esfereïdora aquesta gran covardia davant del què diran. Recordo molt bé aquell personatge d'una novel·la de Stendhal, del qual el novel·lista deia que "només era valent en la guerra". ¿Qui no ha conegut persones que en les guerres o en circumstàncies terribles no ha tingut por a les bales o a la mort i que, en canvi, vacil·len davant el temor que els altres rebin amb un somriure les seves opinions? Allò que no pogué l'exèrcit enemic ho aconseguia aquesta noia que et mirà com si digués: "¡Que carrossa us heu tornat, amics!".

I, tanmateix, sembla que ha arribat l'hora de perdre aquestes pors, de parlar sense vergonya d'allò que hom creu, d'allò que estima, d'allò que sosté les nostres ànimes. I caldrà començar a fer-ho aviat. Abans que se'ns ressequi el cor.

Germanor? Sí, però...

Sr. Director:
Quina llàstima que aquest interès pel manteniment de l'Església i els

seus sacerdots, sigui només material! Perquè el que és en l'ajuda moral, entre ells mateixos, quina poca solidaritat és veu! Sembla mentida, en unes persones que han rebut tant i que han

donat! tant, que encara hi hagi les fondaries de incomprensió, de desinterès, qui sap d'egoisme, entre ells mateixos, que algunes vegades es detecten.

M'ho fa escriure, la situació d'un sacerdot, gran, jubilat, mig invàlid degut a una caiguda, però que, pel que sembla ser, no hi ha ningú que "és mull" com diuen ara, per tractar la seva possible parcial recuperació. Els qui tenen cura d'ell, el cuiden molt bé, però deuen pensar que ja hi ha la família, per fer més del que fan. Una família, que, en el cas dels capellans la més pròxima tan sols poden ser nebots. Uns nebots, que es poden sentir descansats, al·legant que ja hi ha qui el cuida... Mentrestant, ningú pren cap determini sobre el subjecte, ni tan sols li fa entendre la necessitat de prendre'l. ¿Com és possible?

Si es preocupen pel sosteniment digne dels sacerdots —molt i molt rebé— ¿per què no es preocupen també una mica més —no tan sols amb petites estones de companyia i paraules d'ànim— dels que ja no es poden valdre per si mateixos i pots, ni estan amb ànim de decidir?

I ara, una altra qüestió totalment "cara" a la "creu" presentada anteriorment.

Tothom és molt lliure d'administrar la seva economia com li sembli i d'anar a on li vingui de gust. Però fer regularment, cada any, aquests grans viatges que fan alguns ¿no és una ostentació una mica provocativa i contradictòria a l'esperit de la capta de GERMANOR?

Són dues consideracions sobre les que els invito a reflexionar i donar-nos llum pels qui ho veiem fosc.

MARIA NADAL

Por un diàleg pacífic i prudent

Sr. Director:

A "Catalunya Cristiana" de la primera setmana d'octubre passat.

sortí publicat el meu article titulat "La missió de la dona". D'entrada, vaig pensar que més de quatre persones no hi estarien d'acord i, per ser sincer, he de confessar que vaig pensar que algú fins i tot enviaria quatre ratlles amb alguna puntualització.

En realitat, reconec que pel to de l'article, vaig pensar que les puntualitzacions serien més aviat de detall, ja que em semblava prou evident que, sense que pugui dir que era d'estil humorístic, si que em semblava, i em sembla, que no pretenia pas presentar-se com si fos un profund estudi, ni sociològic, ni crític, ni polític, ni doctrinal. Senzillament, amb una lleugera clau d'humor, assenyalant uns fets indiscutibles i uns aspectes més o menys discutibles, però mai com una declaració "ex cathedra" perquè ni en sé ni em correspon, ni mai no ho he pretès.

El que sí que principalment esperava, sobretot tractant-se d'un públic d'un setmanari cristià, era que la possible crítica m'arribés en un to de correcció fraterna, assenyalant diferències en l'enfocament de la qüestió, o indicant aspectes nous del tema. M'ha

ACUDIT

ARA MATEIX

El mur que ha començat a caure... (i 3)

J. CARRERA PLANAS

A l'hora d'assajar una valoració del que ha estat l'impacte del marxisme sobre un important sector catòlic, durant les últimes dècades, hem de referir-nos, en primer lloc, al que ha donat de si, en general, aquella ideologia, com a intent de resposta als problemes de la societat del nostre temps.

En efecte, l'encís exercit per la doctrina de Marx en molts cristians venia, sobretot, del que era la seva pretensió fonamental: ser, objectivament, la realització de la justícia i la promoció dels pobres per nosaltres predicades i anhelades. Tot allò que, des de feia vint segles, havia estat només exhortació moral i pensament teòric amb efectes reals —deien— escassos, la praxi marxista ho feia viable. Era qüestió de deixar de pensar en la realitat i passar a transformar-la. Ells, els comunistes, aportaven l'eina per a aquesta transformació... A quanta gent aquest plantejament, incidint sobre una mala consciència social, va produir una exaltació profunda que acabà canviant la seva vida i la seva fe...!

Al costat del que representava aquest adveniment de la justícia, tot quedava relativitzat o reinterpretat. Perdía importància la negació de la més mínima espurna de llibertat que tenia lloc a l'àrea comunista. Els perseguits iniquament —avui ja ho reconeixen les autoritats dels seus països— com el cardenal Midszenti, eren culpabilitzats com a grans terratinents...

Encara que, actualment, a la vista del que finalment s'ha esdevingut, molts invoquin que ja van expressar el seu desacord amb l'entrada dels tanques soviètics a Budapest o a Praga, la veritat és que aquestes denúncies constituïen parèntesis puntuals dins una acceptació permanent del sistema. No per això alguns dirigents comunistes d'aquí van deixar d'estiuejar a l'altra banda del mur, ni de reunir-s'hi, ni de considerar l'URSS com a pàtria del proletariat. La Pasionaria acollia a Moscou, on vivia tranquil·la, els visitants fervorosos i, si s'esqueia —l'anècdota me l'explicà un d'aquells neòfits, que estava admirat de tanta

"tolerància" — el diumenge els enviava un cotxe que els portava a oir Missa... a l'ambaixada americana! Les llibertats del món occidental —aquestes que hem vist com reclamaven massivament al carrer els alemanys de l'Est i els hongaresos i els txecs i els romanesos i, abans, els polonesos— eren titllades de meres formalitats. A canvi de la suspensió provisional dels drets humans més primaris, aquells països eren en curs d'assolir la democràcia social i econòmica... I no parlem del model cubà que, fins no fa gaire, mereixia elogis incondicionals, als quals resultava suspecte no sumar-se. El terme "estalinisme", que ha resultat tan útil per marcar un distanciament del comunisme més dur sense haver d'abdicar de la seva substància, és d'elaboració força tardana...

Doncs bé, a l'hora de valorar el comunisme real... no podem pas prescindir del criteri dels qui l'han experimentat durant molts anys. I ja veiem què en pensen... Un home tan poc sospitos com Cohn Bendit acaba de declarar que —idees a part— el capitalisme real és molt millor que el socialisme real...

Per tant, no podem fer del marxisme la via de transformació cap a la justícia. I no tan sols perquè ha aniquilat la llibertat, sinó també perquè no ha aconseguit un ordre just. A l'Est, cap govern comunista no ha accedit al poder per via democràtica ni aguanta la prova d'unes eleccions lliures... A l'Amèrica, cap país no ha arribat a l'establiment de la de-

mocràcia per mitjà de la guerrilla... A la vista d'aquesta experiència... quin cristià pot, en consciència, presentar com a via alternativa l'eina del comunisme, tal com existeix?

Una altra cosa és la influència que el missatge marxista ha exercit i exerceix en els no marxistes. És en aquest món on es perpetua, com a correctiu que ha empès cap a una síntesi de valors.

Davant del mur que ha començat a caure, respecte absolut per l'itinerari espiritual de cada persona i, en el nostre cas, de cada cristià; reconeixement d'allò que l'impacte marxista, amb el seu nucli de veritat, ens ha fet descobrir; i cap recança, sinó més aviat gratitud, per no haver participat en la marrada històrica del comunisme-real.

sorprés un bon xic, emperò, que per una de les corresponals, jo deliro i el meu article no és més que una munió de disbarats. Per l'altra, resulta que empro un to dogmàtic i amb un profund desconeixement del tema, prescindint que, encara que el conegui prou, no reconeix cap dret als homes a exposar principis i a donar consells a les dones. D'acord amb aquest criteri, només les dones tenen autoritat per parlar de dones, els homes només podran parlar d'homes, i potser caldrà ser metge per parlar de metges i guàrdia urbana per parlar de guàrdies urbans...

Déu me'n guard de fer cap judici sobre la personalitat de les corresponals, a les quals agraeixo ben sincerament l'atenció de llegir-me i de dedicar-me uns minuts; el que sí els demanaria és que abans de posar-se a "respondre" un article el llegissin dues vegades amb atenció i, principalment, que la relació entre articulista i comentarista pugui ser sempre un diàleg més o menys amable, fraternal, respectuós amb les persones encara que sigui dur amb les idees.

ANTONI MUNNÉ i TOMÀS

Més sobre els ordes militars

Al Sr. Carmel Biarnés:

Llegirem al n.º 519 de CATALUNYA CRISTIANA, una interessant relació seva sobre ORDES MILITARS. Respecte a l'inclita Orde del Temple, que tan bé ens van descriure, ens plau afegir que el nostre St. Bernat, en fou un gran admirador, tant, que entre 1128 i 1136, els adreçà el seu famós llibre DE LAUDE NOVAE MILITIAE. Emparentades amb la nostra terra i amb l'Orde Cistercenc, fem constar ací, malgrat que sien de me-

nor categoria, dues altres Ordes Militars: la de Calatrava i la de Montesa. La primera té llarga i interessant història. La de Montesa es fundà a Barcelona el 22 de juliol del 1319, en presència dels abats de Santes Creus, Benifassà (avui monestir cartoixà femení) i Valldigna. Tan arrelat estava en aquell temps l'esperit bèlic, que, Raimond, abat cistercenc de Fitero, es llançà en diverses ocasions, a la palestra, empès pels objectius militars d'aquells temps. Quedaven només en el Monestir, els monjos vells i malalts. Avui dia ens costa comprendre-ho; cal situar-se en èpoques apassionades per la "guerra santa". Les creus, vermella

i verda, de Calatrava i Montesa, entrellaçades amb altres escuts, adornen les columnes-suport de l'atrevida volta de clau del presbiteri de l'església monacal de Valldonzella. I és curiós que per allà les dècades del 40 i 50, encara la monja, el dia de la seva professió, lluia sobre el seu pit, la creu de Calatrava. I a Burgos, existeix un monestir cistercenc, anomenat de Calatrava; les seves monges porten brodada sobre l'escapulari, la famosa creu vermella d'aquesta antiga Orde Militar, tan relacionada, en les seves arrels, amb el Cister.

UNA MONJA CISTERCENCA

Col.labora-hi

Per ajudar de veritat contra la fam err el món.

Rbla. de Catalunya, 32, 1r, 1.ª. Tel. 318 08 87. 08007 Barcelona.

DONATIU A TOTES LES CAIXES D'ESTALVI CATALANES

SI T'É VIDEO: LLOGUI LES MILLORS PELLÍCULES
A **VIDEOLAR** VISITANTS!

Ampli i variat catàleg de pel·lícules.
Selecció i qualificació moral.
Qualitat cinematogràfica.

- LA SEVA FAMÍLIA VEURÀ EL QUE DESITGIN, NO EL QUE ELS IMPOSIN.
- SELECCIÓ I SEGURETAT MORAL DE CADA UN DELS SEUS TÍTOLS
- SERVEI OPCIONAL A DOMICILI

Balmes, 114. P. Baix (Xamfrà Provença) Tel. 215 70 71 - 08008 Barcelona

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf International (adherida a la UNESCO)

Vols donar una llar a infants que no en tinguin?

Desitjo fer-me AMIC D'ALDEES INFANTILS SOS DE CATALUNYA

Passeig de Sant Gervasi, 24 - 08022 Barcelona - Tels. 417 75 39 - 212 09 24

1. - Amb la subscripció de:

 Ptes.
que faré efectives amb pagament: Trimestral ☐ Semestral ☐ Anyal ☐

2. - Apadrinant a:

Un infant amb 2.500 ptes. al mes ☐Una casa amb 10.000 ptes. al mes ☐

Nom i dos cognoms: _____

Adreça: _____

Població: _____

Banc o Caixa d'Estalvis: _____

Agència: _____

Direcció: _____

Compte corrent o Llibreta d'Estalvis núm.: _____

Senyali amb una X els requadres que li interessin.

En un Congrés organitzat pel Vaticà els dies 10 i 15 de novembre

Personalitats mundials d'alt nivell tracten de la SIDA

Cada any se celebren al Vaticà congressos i conferències internacionals sobre diversos temes però dins de l'òrbita "religiosa". És la primera vegada que es va celebrar dins dels seus murs, en l'Aula del Sínodo, una Conferència Internacional sobre la SIDA.

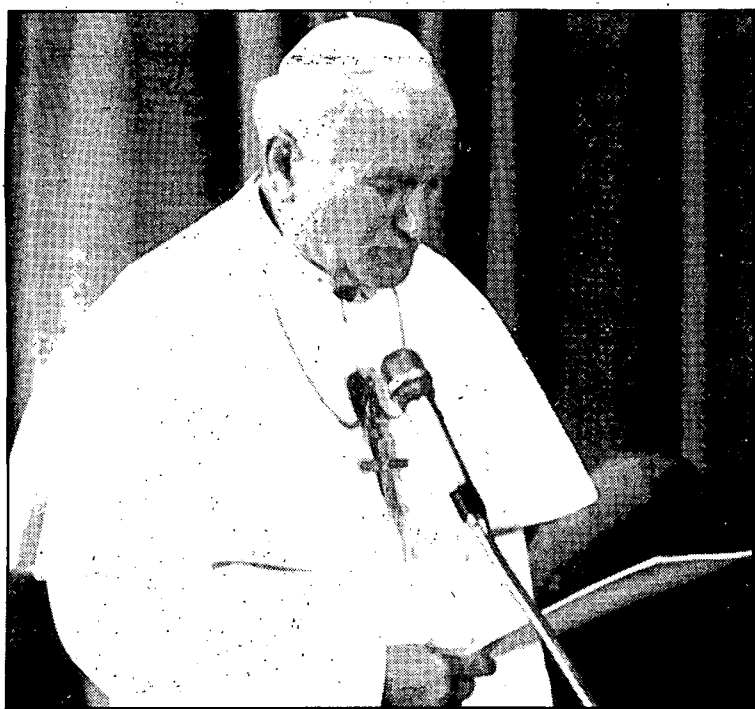
Organitzada pel Consell Pontifici per a la Pastoral Sanitària va girar sobre el tema "viure", ¿per què? Varen intervenir tota mena de personalitats, però d'altíssim nivell. En el camp més estrictament científic presentaren les seves ponències els dos descobridors del virus, el nord-americà Robert Gallo i el francès Luc Montagnier; el Premi Nobel de Medicina i president de l'Acadèmia Nacional de Medicina USA, Frederick Robbins; el professor Daniel Zagury, director de l'Institut de Fisiologia Cel·lular de París, que es va injectar a si mateix una vacuna anti-SIDA i d'altres especialistes en biologia molecular, virologia, immunologia, etc. Tam-

bé hi assistiren el director general de l'Organització Mundial de la Salut, Hiroshi Nakajima i el director del Programa Especial de l'OMS per a la terrible malaltia, Johnathan Man.

Però la conferència no va voler reduir-se a estudiar els aspectes clínics de la SIDA, sinó que va pretendre abastar-los globalment, en els seus aspectes mèdics però també filosòfics, jurídics, socials, assistencials i religiosos. La primera ponència, en aquest sentit, sobre "SIDA, ciència i consciència", va ser a càrrec del cardenal John O'Connor, arquebisbe de Nova York. D'altres personalitats eclesiàstiques que varen intervenir en

els col·loquis i taules rodones foren monsenyor Lehmann, president de la Conferència Episcopal Alemanya; monsenyor Jean-François Arighi, vicepresident del Consell Pontifici per a la Família; l'especialista en Bio-ètica, monsenyor Elio Sgreccia; l'arquebisbe d'Ancona, monsenyor Tettamanzi, i Giulio Andreotti, president del Consell de Ministres.

Monsenyor Fiorenzo Angelini, president del Consell per a la Pastoral Sanitària, va creure que les aportacions conjuntes de científics experts en la matèria i d'homes de fe varen donar origen a "una proposició constructiva i operativa, capaç de reunir les forces millors per afrontar en comú una mala anàlisi de la qual podrà o haurà d'oferir una bonica lliçó de vida. El papa Joan Pau II va rebre els congressistes el dimecres, dia 15, i va pronunciar un discurs que fou esperat amb interès. Del discurs en donarem una referència més detallada en el proper número de "C.C.".

Joan Pau II adreçant-se als delegats en l'acte de cloenda dels tres dies de la Conferència vaticana sobre la SIDA. El Sant Pare va prometre que l'Església ajudaria les víctimes d'aquesta greu infecció, però digué també que la societat ha de canviar els estils de vida que comporta un risc tan alt, en lloc de recórrer a mitjans moralment il·lícits de prevenció.

El cardenal John O'Connor, arquebisbe de Nova York, portaveu del Vaticà al Congrés sobre la SIDA. A la seva dreta, el professor G.B. Marini Bettolo, president de l'Acadèmia Pontificia de Ciències.

El professor Daniel Zagury, director del laboratori fisiològic cel·lular de "Pierre et Marie Curie", de París, cardenal Angelini, Robert C. Gallo i Luc Montagnier, director del Departament d'Oncologia Viral de l'Institut Pasteur de París.

D'esquerra a dreta: Daniel Zagury, monsenyor Angelini, J.C. Gallo, i Luc Montagnier, uns moments abans de començar el Congrés.

Monsenyor O'Connor, saluda el professor Robert Gallo, director de l'Institut Nacional del Càncer de Bethesda, EE.UU., durant la sessió d'obertura de la Conferència. En el centre, el professor G.B. Marini Bettolo.

FILTRANT LA NOTÍCIA

"L'Església està malalta de SIDA"

El Congrés Internacional organitzat pel Vaticà sobre la SIDA visqué un moment d'esglai quan un sacerdot irlandès, el pare John White, féu una miniprotesta desplegant una pancarta en la qual es llegia: "L'Església està malalta de SIDA". Fou immediatament expulsat de la sala pels agents d'ordre.

L'endemà, en la mateixa aula magna, la sorpresa encara fou més gran, quan els assistents veieren que l'esmentat sacerdot protestari s'abraçava llargament amb el màxim organitzador del Congrés, monsenyor Angelini. Conegudes les coses, l'aplaudiment fou calorós i universal.

El pare John White havia manifestat als periodistes que el seu gest no volia ser de protesta, i que el text de la pancarta volia dir que si un cristià està infectat de SIDA —en aquest cas era ell— "tota l'Església té la SIDA".

De quaranta-quatre anys d'edat i sacerdot des de fa dotze, el pare John ha estat missioner a l'Àfrica, on treballà quatre anys guarrant malalts d'aquesta infecció. "No sé com se m'ha encomanat —els deia ell—, però m'ha passat a mi i a d'altres". I afegia: "Probablement la malaltia la vaig agafar a l'hospital".

L'anècdota és colpidora i fa pensar.

FRANCESC GAMISSANS

VATICÀ DIA A DIA

Les finances vaticanes experimenten una milloria l'any 1988

Les finances de la Santa Seu han experimentat en 1988 una sensible millora. El dèficit de 43 milions de dòlars, als quals caldria afegir-hi catorze milions de despeses extraordinàries, ha estat cobert gairebé totalment gràcies a la generositat dels fidels, a través del "òbol de Sant Pere", que aquest any va pujar a la xifra rècord de gairebé 53 milions de dòlars. Malgrat tot, les "exigències financeres" de la seu apostòlica són encara més grans, malgrat la política d'austeritat, que les contribucions de les Esglésies particulars.

Japó: Reunió de la conferència episcopal

L'educació catòlica i la vocació al sacerdoci foren temes d'estudi de la Conferència Episcopal Japonesa en la sessió plenària que hi va haver a Nagasaki. Els bisbes preparen ara un document sobre ambdós temes que serà publicat el proper desembre, en acabar la seva Conferència Extraordinària.

La presentació del primer punt, "Centre d'educació catòlica: situació actual i problemes", feta per monsenyor Mori Kazuhiro, bisbe auxiliar de Tòquio, es va basar en una recent enquesta en les escoles catòliques, l'estímul de la jerarquia i la cooperació de l'Església tenen una importància fonamental. És indispensable la cooperació per resoldre els problemes. Algunes escoles, al contrari no consideren convenient la con-

nexió centre educatiu-corporació religiosa u afegeixen que caldria trobar i formular l'educació ideal per al Japó, avui.

Lió: "Arc Iris", una nova emissió cristiana de TV

Les comunitats cristianes de Lió han decidit participar conjuntament en un espai televisiu.

Es proposen presentar una vegada més, durant quinze minuts, un espai en la cadena local de Lió.

Aquesta iniciativa compta amb dos patrocinadors: Les Esglésies catòliques i protestants de la ciutat. Les Esglésies ortodoxes no s'hi han oposat.

L'espai s'obrirà amb notícies de comunitats cristianes; després hi haurà el testimoni d'un cristià en la vida actual. Finalitzarà amb trenta segons de pregària.

El programa es presentarà cada primer dissabte i diumenge de mes.

Els jesuïtes no trenquen el secret de confessió

Un despatx de l'agència France-Presse va difondre la matinada del dissabte, després de l'assassinat dels jesuïtes a El Salvador, la notícia segons la qual el pare José Maria Tojeira, provincial dels jesuïtes d'Amèrica Central, amenaçava "amb trencar el secret de la confessió i divulgar els testimonis de dues persones que assistiren a la matança" si el Govern salvadorenc no tornés ràpidament a la in-

vestigació pel que fa a l'assassinat dels sis religiosos. Aquesta suposada declaració fou difosa a Espanya per emissores de ràdios i repetida per algun dels enviats especials espanyols al Salvador.

El periòdic "YA" va parlar directament amb el pare Tojeira, el qual va manifestar la seva pena "en conèixer la barbaritat que el despatx de l'agència m'atribueix" i nega rotundament haver realitzat l'amenaça de trencar el secret de la confessió.

Els superiors de la Companyia de Jesús a Espanya han qualificat durament la falsa informació: "El respecte dels jesuïtes del Salvador al secret característic de la confessió, és absolut, com ho és per part dels sacerdots de tota l'Església catòlica".

Últimes beatificacions i canonitzacions

El papa Joan Pau II va beatificar el 31 d'octubre els servents de Déu, Giuseppe Baldo, sacerdot, que va viure entre 1843 i 1915. L'endemà, festa de Tots Sants, va canonitzar els beats Gaspare Bertoni i Ricardo Pampuri. El primer, fundador de la Congregació dels Estigmes de Nostre Senyor i el segon, religiós dels Germans de Sant Joan de Déu.

Un pelegrinatge de més de 8.000 txecs, encapçalats per nombrosos bisbes, va anar a Roma per a la canonització de la beata Agnès de Praga, que es va efectuar el diumenge 12 d'octubre. La nova santa era religiosa clarissa i abadesa del seu monestir a Praga.

Gorvatxev, al Vaticà

El papa Joan Pau II ha estat invitat oficialment per Gorvatxev a visitar l'URSS, segons va informar a Moscou el viceportaveu del Ministeri d'Afers Exteriors. Com ja se sap, el líder soviètic és aquests primers dies de desembre, al Vaticà per entrevistar-se amb el Sant Pare.

La Santa Seu no ha fet, de moment, cap comentari a la notícia donada a Moscou. Fonts properes al Vaticà han descartat que el viatge es produeixi de forma immediata, ja que "una iniciativa de tal importància històrica ha de ser preparada minuciosament".

Es sabut que en les últimes setmanes s'ha produït una acceleració important en l'apropament entre la Santa Seu i el Kremlin. L'última etapa d'aquest ha estat la visita de monsenyor Angelo Sodano, secretari per a les Relacions amb els Estats, entre el 20 i 26 d'octubre. L'anomenat ministre d'afers exteriors fou rebut durant una hora per Gorvatxev i abans s'havia entrevistat amb el seu col·lega, el ministre d'Afers Exteriors Eduard Shevardnadze. L'arquebisbe era portador d'un missatge de Joan Pau II al primer secretari del PCUS, en resposta de la que aquest li havia fet arribar el 24 d'agost. Aquest dia, el representant personal del ministre Shevardnadze fou rebut en audiència a Castel Gandolfo pel Pontífex.

Pioner de les missions africanes**Centenari de la mort del cardenal Massaia**

El passat agost es varen complir cent anys de la mort de Guillermo Massaia. Primer vicari apostòlic "de los Galla" en l'Etiòpia occidental, va dedicar la seva missió molts anys de la seva existència; coneguda en l'Europa del seu temps a través dels seus escrits, va emprar la seva fama i la seva ardent personalitat a promoure el despertar missioner de l'Església de mitjans del segle XIX. El va unir una paternal amistat amb el jove Comboni i va donar suport al seu "Pla per a la regeneració d'Àfrica"; va consagrar bisbe sant Justí de Jacobis amb qui va compartir glòries i creus en l'evangelització d'Etiòpia. La seva monumental obra "Els meus trenta-cinc anys de missió en l'Alta Abissínia", escrita en els seus últims anys té un lloc d'honor entre la literatura missionarial de tots els temps.

Advent i Nadal

Més de 100 suggeriments
texts i tècniques
per a trobades
de joves

NOVETAT / 1 de desembre

Edició a
cura de les
Delegacions Diocesanes
de Pastoral de Joventut
de Catalunya

Demaneu-ho a les respectives Delegacions
o bé a les llibreries especialitzades

SOLSONA

MIRALCAMP (Pla d'Urgell).— Des de la rectoria d'aquest simpàtic poblet del Pla d'Urgell, mossèn Joan Gassó impulsa, d'ençà de 1978 com a Consiliari, la utilització dels Cursets de Cristiandat com a eina de renovació pastoral, ben secundat pels laics cristians Josep Pijoan, de Tàrraga, Jaume Vall, d'Anglesola i d'altres que actuen de dirigents dels cursets.

Ho fan sense la fressa que en altres èpoques envoltà l'explosió dels Cursets "de colors", però amb la mateixa il·lusió i els bons resultats apostòlics de remoure les consciències cristianes i d'anar nodrint els quadres de laics compromesos de les diverses parròquies d'aquelles contrades.

La tasca és ben coordinada amb la veïna diòcesi d'Urgell on el Consiliari dels Cursets és mossèn Ramon Vilardell i, salvant els límits eclesiàstics i els altres, treballen de conjunt les dues delegacions diocesanes: el primer Curset d'aquesta nova etapa tingué lloc a Balaguer el desembre de 1978 i d'ençà de llavors se n'han anat celebrant un o dos per any.

Adaptació a la realitat humana dels fidels

Precisament aquest prescindir de barreres més o menys burocràtiques per adaptar-se a la realitat geogràfica i humana dels fidels (Solsona i Urgell, però també de les diòcesis veïnes de Lleida i Tarragona) ha caracteritzat aquesta refflorida dels Cursets de Cristiandat, ben viva ara per aquelles comarques lleidatanes com ho és en altres llocs d'Espanya i d'arreu del món.

Una bella mostra d'això pot ser la composició del darrer Curset (el número dotze d'aquesta nova sè-

Participants al Curset nº XII, al Miracle, octubre 1989.

Col·laboració interdiocesana

Els cursets de cristiandat eina evangelitzadora vigent

rie), preparat pels dos Secretariats a La Fuliola i celebrat a la Casa d'Espiritualitat del Miracle (Solsonès) l'octubre passat. Hi assistiren 17 cursetistes: dos del bisbat de Solsona, dos del de Lleida, sis del de Tarragona i set del d'Ur-

gell. Com es pot veure, tota una bella demostració d'interdiocesanism i també d'intercomarcalisme perquè aquesta gent pertanyia a les comarques d'Urgell, el Pla d'Urgell, la Noguera i les Garrigues.

Per acabar-ho de fer més catòlic, universal, el dia de la clausura que s'esqueia la festa del DOMUND, hi assistiren tres religioses missioneres que donaren el seu testimoni de fe i de treball apostòlic ben en consonància amb la joia

i l'esperança cristiana dels assistents.

Aquest darrer curset havia estat fruit d'una trobada, que tingué lloc al Castell del Remei (bisbat d'Urgell) dels cursetistes dels quatre darrers Cursets. En acabar, es demanava que aquests encontres fossin més sovintejats perquè això "era com carregar bateries": taula rodona, eucaristia, dinar de germanor i una alegre sobretaula. Ara es prepara el següent, també al Miracle, pels dies 20, 21 i 22 d'abril de l'any vinent.

Parlar de manera normal de Jesucrist

Cal fer notar que als Cursets de Cristiandat d'avui, com ens diu mossèn Joan Gassó, "ara, es parla normal, d'una manera alegre, de Jesucrist, que és el centre del Curset, i de l'Església on tots els cristians hem de treballar; es recomana que cada cursetista treballi en el seu lloc apostòlic si abans ja ho feia i si no tenia cap tasca que busqui la que més bé pugui fer. Que recordi, sobretot, que als cristians d'avui ens cal l'oració, l'estudi i l'acció".

Així, no és estrany que hi hagi cursetistes en els consells parroquials, en els grups de catequistes, o de joves, etc. com que s'interessen pels Cursets els carmelites de Tàrraga o els Franciscans de Balaguer que treballen entre la gent jove d'aquestes poblacions.

Bona mostra del que es pot fer quan "la caritat de Crist ens urgeix", com deia Sant Pau, i quan es viu el cristianisme en comunitat eclesial.

LLUÍS BADIA i TORRAS

A V I S O S I C O M U N I C A T S

BARCELONA

UNA NOVA VISIÓ DEL MATRIMONI EN UN CAP DE SETMANA.— Per tal d'aportar a les parelles una tècnica de diàleg que els ajuda a aprofundir en la relació d'esposos i en el Sagrament del matrimoni, com també renovar, enfortir i vivificar l'amor conjugal l'ENCONTRE MATRIMONIAL anuncia la propera trobada que tindrà lloc els dies 15-16 i 17 de desembre. Comença el divendres a les 9 del vespre i acaba el diumenge a les 6 de la tarda. És d'orientació catòlica, però és oberta a altres religions i creences sense distinció. També poden assistir-hi sacerdots, religiosos i religioses, amb temari adient. L'aportació econòmica és voluntària i totalment anònima.

Informació i inscripcions: Jaume i Enriqueta Escudero. Tel. 232 85 95.

Teologia i Humanisme.— (PP. Dominics). El dia 11 de desembre, a les 20 h., el professor P. Lorenzo Galmés o.p. explicarà el tema: "La irradiació cultural catalana en els seus mil anys de personalitat". Dia 12, tema: "L'aportació dels dominics en la formació i el desenvolupament de la cultura catalana". Sala Penyafort. Informació: Bailèn, 10. Tel. 246 33 00. Barcelona 08010.

TANDA D'EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SA-

CERDOTS.— Dirigida pel bisbe Ramon Buxarrais, a la Cova de Sant Ignasi, de Manresa, del dilluns 11 de desembre (a les 10 h. del matí) al divendres, 15 de desembre (a les 8 del vespre). Per informació i inscripcions: Director Casa d'Exercicis, Apartat 12, 08240-MANRESA (Barcelona) Tel. 872 04 22.

Celebració en Cant Gregorià.— Dia 8, la Immaculada Concepció de la Verge Maria. A les 10 del matí, a l'església de Sant Felip Neri de Barcelona, c/. Plaça de Sant Felip Neri, 5. Dia 10, Diumenge II d'Advent. A la mateixa hora i a la mateixa església.

AMICS DE MOZART. Missa-aniversari.— El dilluns, dia 4 de desembre a les 8 del vespre, a la parròquia de Santa Maria de Jesús, de Gràcia, carrer de Gràcia núm. 3 tindrà lloc la celebració de la Missa que anualment l'Associació Amics de Mozart ofereix en sufragi de Wolfgang Amadeus Mozart. Durant la cerimònia, l'organista Maria Nacy interpretarà obres de W.A. Mozart i J.S. Bach. Presidirà

l'Eucaristia el fundador de l'Associació i actual vice-president, mossèn Josep M. Bosch.

A la memòria del Dr. Irurita.— El proper dia 4 de desembre, com altres anys, se celebrarà una Missa a la cripta de l'Església de Santa Agnès, on va estar pres el Dr. Irurita i d'on va sortir cap a la seva immolació a Moncada. Serà a dos quarts de vuit del vespre. Carrer de Sant Elies, 23.

Solemnitat de la Immaculada Concepció a la Catedral.— El divendres, dia 8 de desembre d'enguany, a les 11 del matí, el Sr. Cardenal-Arquebisbe presidirà la celebració de l'Eucaristia a la S.E. Catedral Basílica. Precedirà a l'Eucaristia el cant de Laudes a les 10'15. Acabada la celebració, celebrants i poble es traslladaran a la Capella on la imatge de la Verge Santíssima porta a les mans les claus de la ciutat, en memòria del vot de ciutat del 1651. El Capítol Catedral invita a tots els fidels a participar-hi. (Aquest dia se suprimeix la missa de les 12 hores).

GIRONA

TROBADA DE JOVES A MONTSERRAT.— Els joves de Cursets de Cristiandat de Girona, amb mossèn Jordi Carrera, missioner diocesà, organitzen una trobada a Montserrat. Se celebrarà, si Déu vol, els dies 22, 23 i 24 de desembre (començant el 22 a la nit, i acabant el 24 després de dinar). TOTS els joves hi són convidats. El tema serà: "L'alegria que ens dona Jesucrist", i les "Benaurances". Per a més informació: Tels. (93) 762 45 17, o bé (972) 57 17 58.

TARRAGONA

JARC (Moviment de Joves Cristians de Comarques).— "La pobresa a les nostres comarques. Reptes i actituds". La Selva del Camp (Baix Camp). Dies: 8, 9 i 10 de desembre. Obert a tothom qui treballi i estigui interessat en aquesta línia; sobretot als militants de la JARC. Inscripcions: Secretaria de la JARC, Plaça de l'església s/n 08186 Lliça de Munt. Tarragona: Maida Ferrerons, (977) 62 80 54 (vespres).

418 48 48

Telefon de l'Esperança

DE BARCELONA

URGELL

Obra de Maria Assumpta Ortadó

Ofrena d'un tríptic a la Verge de Meritxell

CANILLO (Andorra).— "Tinc el goig immens de lliurar al santuari nacional d'Andorra, en la persona del Sr. Bisbe Príncep Episcopal la meua obra «Triptic de la Verge de Trijéru» perquè sigui col·locat a la vista dels fidels en aquest santuari i pugui ser venerat aquí sempre més". Van ser les paraules amb les quals Maria Assumpta Ortadó i Maimó presentà la seva ofrena en el curs d'un acte senzill però entranyable, celebrat el dia 5 de novembre a l'església del santuari de Nostre Senyora de Meritxell. L'artista manifestava el motiu de la seva donació: "faig l'ofrena en memòria dels meus avantpassats andorrans a la nostra Patrona la Mare de Déu de Meritxell". El Sr. Bisbe beneí l'obra i, amb el Síndic General d'Andorra i Maria Assumpta Ortadó, signà l'acta de la donació.

L'obra donada a Meritxell és un tríptic de la Mare de Déu, d'inspiració oriental, la Verge que ocupa el plafó central ha estat gravada i sobrepujada en orfebreria. Un brillant ornamenta el vel del cap de la Verge i una malaquita enriqueix el brocat del pit. La Verge de Trijéru es distingeix per tenir tres mans, la tercera mà, segons explica la llegenda, li va ser pintada per sant Joan Damascè que de forma tan original, volgué agrair a la Mare de Déu la recupera-

ció miraculosa de la mà dreta que el Sultà havia fet tallar al predicador. L'autora ha treballat quatre mesos en l'obra que ocupa tres plafons de 46 x 29 cmts., protegits per un marc de fusta.

La devoció a la Mare de Déu, el record del seu bressol andorrà i un art exquisit defineixen l'obra de Maria Assumpta Ortadó. L'autora, que dedica tota la seva obra a la confecció d'icones, va néixer a Barcelona però els seus avantpassats eren andorrans, per això l'artista fa anys va fer donació d'una icona a la Verge de Montserrat i ara n'ha ofert una altra a la Mare de Déu de Meritxell. La seva obra s'inspira en els clàssics orientals, però sempre reflecteix l'empremta personal de l'artista en les seves línies, però sobretot en els gravats i pedres precioses de l'ornamentació. Cada peça té un valor singular perquè és única. La fe i els sentiments religiosos mouen el cisell de l'autora i desvetllen la veneració del creient. La seva obra comprèn icones, díptics, tríptics i arques, i l'autora vol que tota vagi a parar a mans de l'Església de Catalunya. La temàtica, l'elevat valor artístic, i també material, de l'obra i el destí que vol donar a les seves peces van fer que la Santa Seu, el 1988, concedís a Maria Assumpta Ortadó, la Creu "Pro Ecclesia et Pontifice" (CATALUNYA CRISTIANA, 12-VI-88). Darrerament ha estat no-

menada Dama de l'Orde del Sant Sepulcre de Jerusalem dins el Capítol Noble d'Aragó, Catalunya i Balears. El més preuat guardó és, però, el goig amb què prepara i dona la seva obra: "És la meua vida, sóc feliç perquè faig allò que m'agrada".

Persones i institucions qüestionen avui la legitimitat del patrimoni cultural de l'Església i particularment la conveniència de la seva custòdia. La present informació ajuda a esbrinar l'origen d'aquest patrimoni i explica el zel amb què l'Església el guarda per respecte i agraïment als seus donants.

ANTONI MIRABET

El Bisbe d'Urgell escriu sobre l'Advent

LA SEU D'URGELL.— Amb ocasió de l'advent i de la propera quaresma el bisbe Joan Martí publicarà tres escrits pastorals sobre tres aspectes de la penitència cristiana: el pecat, la conversió i el perdó. El Bisbe vol glossar i comentar per als seus diocesans el document que la Conferència Episcopal Espanyola ha publicat sobre el tema. Els escrits seran difosos per la revista diocesana "Església d'Urgell" i el "Full Dominical d'Urgell" també se'n farà ressò.

El primer dels escrits pastorals proposa una reflexió sobre el pecat a partir d'allò que el Bisbe anomena "La crisi de consciència moral". Aquí neix el pecat. Amb una mirada pragmàtica l'escrit fa un plantejament clar de la qüestió:

— "Quan els cristians van a combregar sense confessar-se, ho fan perquè s'han alliberat d'escrúpols; ¿són més responsables i lliures?

— O és que estan tocats per la descris-tianització, el laxisme moral i la ignorància?"

La consciència humana, si no s'educa i no s'afina, pot errar. La cultura, la societat, les lleis humanes, l'ambient influeixen en l'home. Però, segons el Bisbe, no són solament

aquests factors els que fan que la gent se senti més lliure a l'hora de fer judicis morals sinó que això també es deu a "la pèrdua del sentit de Déu, a la indiferència religiosa, a la ignorància més o menys culpable". Després de recordar que el Vaticà II reconeix la dignitat de l'home en els judicis de la seva consciència, l'escrit fa avinent també que el mateix Concili proclama l'obligació que els cristians tenen d'atendre diligentment la doctrina de l'Església. Efectivament "la consciència pot errar i cal formar-la i orientar-la".

A part del laxisme, la ignorància religiosa, la pèrdua del sentit religiós, etc. entre els factors negatius, l'escrit denuncia "la forta influència de models de vida que vénen d'una societat més pagana". Però també hi ha valors: l'home ha recuperat el lideratge de la seva pròpia vida. Això, però, "no s'ha de confondre amb la desorientació i el pecat, més presents que mai".

Dos escrits més completaran l'exposició d'un tema que indubtablement no ha estat pas escollit per afany contemporitzador, sinó per amonestar i orientar. Feina també de pastor.

A.M.

SORDESA:

Per fi una novetat

UN APARELL QUE HI ÉS PERÒ NO ES VEU

El somni dels dèbils d'oïda s'ha convertit en realitat? Avui hi ha "Timpans Electrònics" que funcionen meravellósament i sistemes per sentir, pràcticament invisibles.

Als darrers anys s'ha fet molt a favor dels dèbils d'oïda, però encara el problema continua, tantes promeses, tantes esperances i la realitat sempre la mateixa, un aparell acústic es veu massa. L'ideal seria un aparell petit, tan petit que resultés gairebé invisible, potent, que resolgui bé la sordesa de cadascú.

Doncs bé, joies com aquestes ja n'hi ha, tan petits que són invisibles, garanteix una audició segura, clara, confortable que els dèbils d'oïda amb aquest aparell miniaturitzat poden sentir les veus familiars, la televisió, el sacerdot durant la confessió i sobretot entendre bé les paraules, totes les paraules...

Aquests "Timpans Electrònics" són tan petits que queden completament amagats, tothom pot provar-los gratuïtament en els centres "GRIMOFON". N'hi ha prou amb uns segons per sentir novament amb alegria, clarament, sense nervis, les paraules amb veu baixa, totes les paraules de la televisió sense haver de pujar el volum; evitant així molestar els veïns.

GRIMOFON desitja que tots els dèbils d'oïda puguin per fi dir que el seu somni s'ha fet realitat; amb ocasió de les demostracions que es realitzaran en els centres GRIMOFON es farà un descompte o facilitats de pagament en còmodes terminis sense interessos.

Qui estigui ja utilitzant un aparell acústic "tradicional" podrà canviar-lo ell mateix amb unes condicions molt favorables.

DEMOSTRACIÓ ESPECIAL ELS DIES:

Del 2 al 30 de desembre de 1989

(de 10 a 13,30 i de 16 a 19,30 h)

Dissabtes tarda tancat

GRIMOFON

Pau Claris, 133, 1r, 4a - 08009 BARCELONA

Telèfon (93) 215 04 40

Si no és possible assistir personalment a la demostració especial, sol·liciti informació, sense cap compromís.

NOM TELÈFON

EDAT ADREÇA

POBLACIÓ PROVÍNCIA

BARCELONA

Una bona ocasió per potenciar la vida espiritual parroquial

Església de Sant Vicenç de Jonqueres: 100 anys de vida a la Creu Alta de Sabadell

SABADELL.— El dia 10 de novembre passat feia cent anys justos que la parròquia de Sant Vicenç de Jonqueres va obrir el culte a la nova església construïda al pla de la Creu Alta, just davant de la Creu de terme (anomenada "Creu Alta"), després que es traslladés el Santíssim Sagrament des de l'antiga església situada prop del riu, de la qual se'n tenen dades des de l'any 989; per tant, també mil·lenària.

Ara, després de cent anys, la presència de l'Església a la Creu Alta —avui ja considerada al centre de Sabadell—, continua essent aglutinadora de la vida d'aquest sector. En aquests cent anys la parròquia ha passat per tres etapes diferents, marcades pels seus respectius rectors.

Un punt neuràlgic

La primera va ser lògicament la de la seva instauració en el punt neuràlgic d'on s'estava construint un barri, fet valorat molt positivament per l'actual rector Mn. Albert Taulé: "Va ser un encert portar l'església aquí: al cap de cent anys, allà encara està despoblat i, en canvi aquí superpoblat. I va ser també un encert triar aquest terreny i no un altre ja que aquí és exactament el cen-

tre geogràfic de la demarcació parroquial".

La vida de la parròquia, fins al 1936, no ha quedat reflectida als arxius perquè foren totalment cremats, junt amb l'església i la rectoria durant la guerra civil. Les principals efemèrides que corresponen a aquest període s'estan recollint de viva veu, pels feligresos més vells, altres notes disperses i també les notes que es troben a l'Arxiu Episcopal de Barcelona.

En canvi, des de l'any 1939 fins ara hi ha bona informació, a partir del qui fou rector Mn. Joaquim Estrada, que en acabar la guerra tornà a començar la tasca de reconstrucció tant de l'església com de la rectoria. Però quan a l'any 1942 va venir el rector Mn. Josep de Plandolit li va donar una empena extraordinària i fou ell qui va posar les bases per crear la parròquia tal com és ara. Amb un zel i una tenacitat incansables, acabà la construcció de l'església, la rectoria i el Centre Parroquial.

Una viva realitat

Com digué l'actual rector Mn. Albert Taulé en la inauguració de les festes del centenari, "Mn. Plandolit va ser un home d'una gran tenacitat, que es va anar sortint de tot, i que fins als 90

anys estigué encara embrancat a fer reformes i ampliar el Centre Parroquial".

A partir de l'any 1975, comença l'actual etapa que consisteix a fer útil la infraestructura heretada de Mn. Plandolit i, com diu Mn. Taulé, "Ja que tenim les pedres mortes, els edificis, tenim cura de les pedres vives: els fidels. Procurem que tant a l'església com en el Centre Parroquial hi col·laborin activament tots els feligresos".

Per commemorar l'aniversari, el mateix dia 10 se celebrà l'Eucaristia concelebrada pels sacerdots que han estat vinculats a la parròquia en una o altra ocasió, alguns dels quals són fills de la Creu Alta. Aquest acte congregà una assistència massiva de tota la feligresia. A l'endemà hi hagué una celebració amb cants gregorians, per evocar d'alguna manera el moment en què fou construïda l'església. El cant del poble fou sostingut amb la col·laboració de l'Aula de Cant Gregorià de Barcelona, que dirigeix el Mestre Joan M. Aragonès.

Altres projectes s'aniran celebrant a fi que, al llarg del començament del segon centenari, es pugui potenciar encara més la vida espiritual d'una parròquia actualment ben viva.

DOLORS VIÑAS

Avancen els preparatius per al III Congrés Litúrgic de Montserrat

BARCELONA.— La Delegació Diocesana de Pastoral Sacramental i Litúrgia per a aquest curs 1989-90 fa seu com a objectiu fonamental la preparació i celebració del III Congrés Litúrgic de Montserrat convocat pels bisbes de les diòcesis catalanes i l'Abat de Montserrat. La finalitat del Congrés és aprofundir en la recepció de la reforma litúrgica promoguda pel Concili Vaticà II en les nostres esglésies de Catalunya. Se celebrarà els dies 25 al 29 de juny de 1990. La renovació litúrgica a la nostra terra iniciada amb tant d'entusiasme en el I Congrés, l'any 1915, ara farà 75 anys, ens esperona a participar-hi.

Per concretar el treball que es pot fer, el consell assessor de la Delegació, amb el vist-i-plau del consell episcopal ha proposat:

Que els col·lectius de la diòcesi (zones, arxiprestats, parròquies —equips de litúrgia—, preveres i diaques, comunitats religioses, moviments, associacions...) procurin treballar el document publicat per la secretaria del Congrés, el qual comprèn la convocatòria dels bisbes catalans, la carta apostòlica del papa Joan Pau II als 25 anys de la Constitució sobre la Sagrada Litúrgia i uns qüestionaris per a la reflexió i revisió.

El treball realitzat caldrà enviar-lo a la secretaria del Congrés, la qual ha estat assumida pel Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona, c. Rivadeneyra 6, 7è. Els membres de la Delegació i els vicaris episcopals ajudaran a promoure aquest treball de reflexió i revisió.

El delegat, Lluís Bonet i Armengol, ha dit: desitjo que la tasca a realitzar ajudi a tots a aprofundir en el valor de la Litúrgia com a font d'espiritualitat, d'encontre sincer amb Déu Pare, Fill i Esperit Sant, per la lloança i l'acció de gràcies, i de creixement en la caritat amb els germans, especialment els més desvalguts i pobres, de prop i de lluny.

LLUÍS BONET i ARMENGOL
Delegat

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

C.A.F. Residència per a noies joves. Rda. Universitat, 27, 1r. T. 317 79 44 de 10 a dos quarts de dues i de 5 a 8 h.

C.A.F. Centre Apòstolic Formatiu. Rda. Universitat, 27. Dissabtes matí. Formació de la Fe, i altres activitats. Per nois i noies de 8 a 20 anys. Per a informació i inscripció, dijous 21 i 28 de setembre, i 5 d'octubre, de 7 a 9 tarda. Ronda Universitat, 27. Tel. 317 10 52.

ANGLÈS-FRANCÈS a domicili. Truqueu al 218 22 31 de 9 a 10 nit.

MONTSENY: part. a part. ven xalet: 4 hab. menj. sala llar pedra, aigua, calef. gas, jardí, terrassa, porxos. 1 h. Barna. No urbanització. 500 m. nucli rural. Preu a convenir. Tel. 253 12 70.

PERSONES que encara tinguin salut i ganes de treballar per amor a Déu a fi d'ajudar a recristianitzar l'actual societat. Tel. 254 17 05 Sr. Manén de 9 a 10 matí i 5 a 7 tardes. C/. Mallorca, 184, pral. 2°. Barcelona 08036.

ES NECESSITA persona per servir a miniresidència d'avis a l'Ordal amb vocació i plena dedicació. Tel. 890 45 02.

ES NECESSITA Sra. de feines casa particular a hores. Truqueu 9-10 de la nit. Tel. 417 73 62. També cangur.

S'OFEREIX Sra. matins o tardes per tenir cura o fer companyia a Sra. anar de compres; ajudar a la casa. Immillorables informes. Preu mòdic. A prop Parròquia Maria Auxiliadora i la Miraculosa. Tel. 424 19 25. De 12 a 1 i de 7 a 8.

SRTA. AUXILIAR de farmàcia objectora de consciència a la venda de contraceptius oferim treball en zona turística del Pirineu. Tel. 9738/31216 a les nou de la nit.

SRA. OFEREIX bonica habitació només dormir. Tel. 257 53 63. Nit.

VENC casa gran poble prop de Monestir Poblet. Tel. 93 / 894 17 77.

SRTA. 34 anys, s'ofereix per treballs oficina amb experiència i bones referències. Tel. 258 86 40 de 9 a 14 hores.

CAL SENYORA per feines casa part. a hores. Truquin de 9 a 10 de la nit. Tel. 417 73 62. També cangur.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes 64 3er 2a. Tels. 317 41 44 - 302 59 83. Pref. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

VENDES

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopedia "CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA), 5545 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2°. 08007 - Barcelona

NOM	
ADREÇA	
POBLACIÓ	Tel.
PREU LÍNIA	SETMANES
	125 pts.
	250 pts.
	375 pts.
	500 pts.
	625 pts.
	750 pts.
	875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2°. 08007 - Barcelona

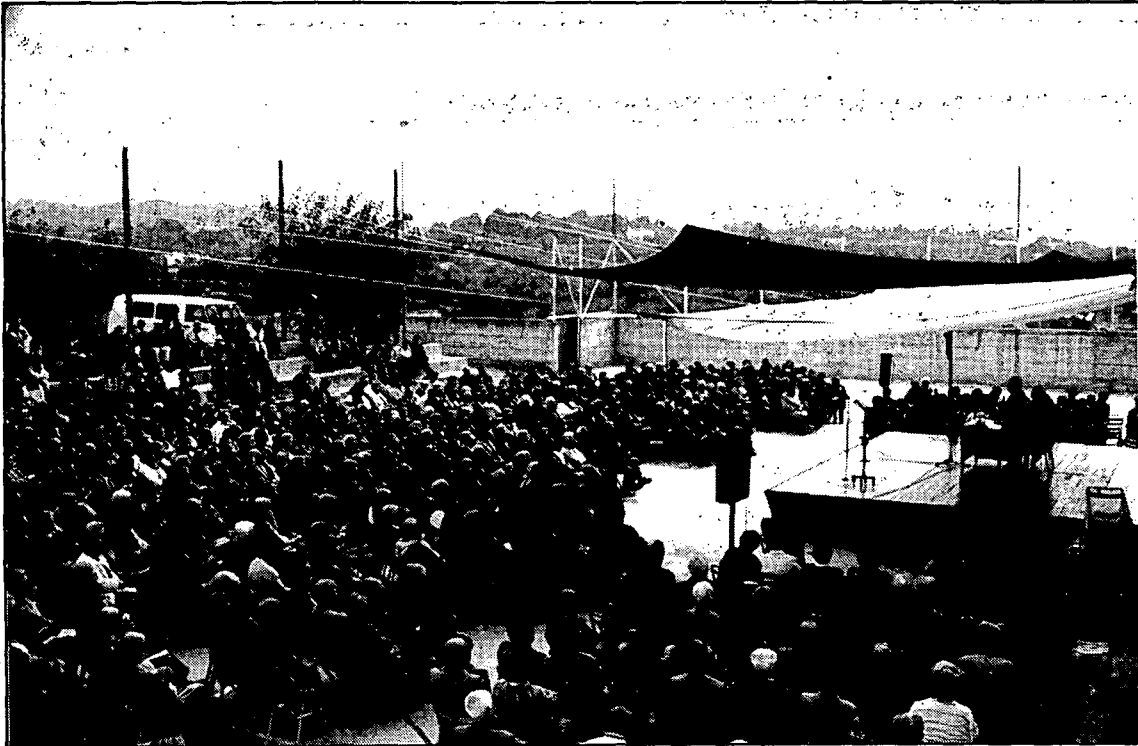
TORTOSA

TORTOSA.— Amb el lema "Aneu i evangelitzeu", s'ha celebrat en el Seminari Diocesà de Tortosa la "Trobada de l'Església Diocesana" amb una assistència de prop de mil persones vingudes de totes les parroquies de les diòcesis i amb un clima de molta germanor i alegria.

El passat diumenge, dia de la Trobada s'incorpora ja a la història de la diòcesi tortosina com una data important per la institucionalització d'aquestes jornades anuals la celebració de les quals després de l'experiència sinodal viscuda pel bisbat, ha estat promoguda pel Consell Diocesà de Pastoral, presidit pel bisbe de la diòcesi Dr. Ricard Maria Carles.

Conferència de López Castellote

A les 11 del matí el vicari de pastoral, Francisco Ciuraneta, va donar la benvinguda a tots els assistents i va presentar la Trobada. I després d'un temps d'oració, Pau López Castellote, secretari general del SIESC (Secretariat Internacional des Enseignants Secondaires Catholiques) col·laborador habitual de CATALUNYA CRISTIANA i expert en temes educatius per la seva condició de pare de família nombrosa i de director de les Escoles Pies de Barcelona, va pronunciar una conferència sobre el tema "Evangelitzar avui". Amb un enfocament vivencial del tema de l'evangelització, va posar de manifest la necessitat que tota persona pot i ha d'evangelitzar amb accions a vegades molt petites però que són testimoni d'una vida coherent amb l'Evangeli.

Prop de mil persones en la "Trobada" de l'Església tortosina

"Aneu i evangelitzeu"

"Ser evangelitzadors —va dir— és donar a conèixer i fer present Jesucrist, i això sempre dona fruit".

A continuació intervingueren els responsables dels tres sectors que aquest any són prioritaris en els objectius pastorals de la diòcesi: Caritas Diocesana, el Moviment de Joves Cristians i el Moviment Diocesà d'Adults.

Després del dinar de germanor

es va fer la presentació d'un vídeo que amb el títol "Diòcesi de Tortosa", ha realitzat la Delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació Social amb l'objectiu de "revifar la consciència d'eclesialitat diocesana i la comunió entre les comarques de la diòcesi sota la guia del Bisbe", segons va manifestar en la seva presentació José M. Ribes, delegat diocesà de MCS.

Ser testimonis de la presència de Jesús.

La celebració de l'Eucaristia, presidida pel Bisbe i concelebrada per un gran nombre de sacerdots assistits pels seminaristes diocesans i amb àmplia participació de laics dels diversos sectors pastorals, fou l'acte central de la tarda

de la Trobada. En l'homília monsenyor Ricard Maria Carles va invitar a tots els assistents "que Crist actuï a través de vosaltres i que transparenteu l'amor, l'alegria i la pau, testimoni clar que Déu està amb vosaltres". "Sigueu testimonis —va dir—, cada dia i arreu, de la presència de Jesús en el vostre interior". També va afegir que "El Senyor el Bisbe i els sacerdots necessiten urgentment, un major nombre de sacerdots que han de sortir de les vostres famílies, dels vostres fills, germans, amics i militants cristians". Va concloure l'homília dient que "d'una major vitalitat cristiana en la diòcesi sorgiran també les altres dues vocacions o carismes de l'Església: la vocació religiosa i la vocació del segle, sense la qual tampoc l'Església no tindria sentit, ja que el segle està cridat a amarar totes les realitats del món amb estil, l'esperit i les actituds cristianes".

Durant tota la jornada i pels passadissos del Seminari estaven instal·lats diversos "stands" en els quals els múltiples moviments, delegacions, comissions i serveis de la pastoral diocesana feien oferta i presentació dels seus materials i de la seva pròpia realitat.

Fora del programa dels actes de la Trobada però el mateix dia i en el "Patronat Obrer de la Sagrada Família", el Moviment Diocesà de Joves Cristians va organitzar un festival-homenatge d'agraïment al Bisbe de la Diòcesi per la seva dedicació i disponibilitat de cara als joves.

JOSEP IGNASI VIDAL
FUSTER

IMPROMPTU

Pelegrinar

Ha passat un any més. Un Any Litúrgic. Un any més de pelegrinatge que ens ha ofert les celebracions d'un Nadal i d'una Mort i Resurrecció, que, si hem sabut aprofitar-les, ens han ajudat, per poc que ens hàgim esmerçat a intimar-nos-les, a seguir el nostre camí del qual no sabem quan arribarem a terme.

Penso que, per un cristià, és molt difícil de sostreure's de sentir-se pelegrí... Jo m'havia proposat després d'un pelegrinatge, visitar Roma, tornar a la Ciutat Eterna, com un turista qualsevol, deixant-me de tot altre sentit.

Confesso que no m'ha estat possible. Perquè només en posar els peus damunt l'Estació Termini, va envair-me una mena d'aire antiturístic que va fer-me inútil el propòsit, i va fer-me sentir novament pelegrí... i va començar el curt pelegrinatge per llocs que, prescindint de mecanismes burocràtics, el sentit només et demana fe. Visitant la tomba de Pere, la molt possible tomba de Pere, arrenca del cor una professió de fe que, a la sortida sembla que el ressò et va repetint incansable: Crec... Igualment recurrent les Catacumbes (de Priscil·la) impressiona la restallera de sepulcres buits que foren plens, al seu temps, dels cossos dels màrtirs que s'uniren al sacrifici de Crist, en un suprem acte de fe.

Les basíliques romanes són immenses, admirables, curulles d'art i d'història... però el silenci catàcumbic penetra cor endins i, ara, en l'inici d'un nou any, em sembla respirar-lo i que el seu aire m'ajuda per seguir avant... pelegrinant.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

La secularitat dels laics

És ben coneguda la doctrina que tots els membres de l'Església —sacerdots, religiosos i laics— constitueixen el mateix i únic Cos de Crist. Per haver considerat l'Església només com a jerarquia, fou oblidada o poc divulgada aquella veritat, primera i orgànica del Poble del Senyor. Fills de Déu pel baptisme, tots formem la mateixa Església. Un és el Senyor, una sola és la fe i un sol el baptisme.

L'exhortació pastoral de Joan Pau II sobre la vocació i la missió dels laics en l'Església i en el món aprofundeix en el que es podria anomenar la "teologia del laic". El Concili Vaticà II assenyalà les línies fonamentals d'una doctrina, que ja havia estat estudiada i analitzada pels teòlegs i especialistes des del començament d'aquest segle XX.

Desitjo referir-me ara a la "secularitat dels laics" en l'Església, com a element constitutiu del que els és peculiar en el si del Poble de Déu.

Des d'un punt de vista "sociològic", la qüestió és clara. Els laics, com diu el Concili Vaticà II "viuen en el segle, és a dir, en totes i cada una de les professions i les activitats i en les condicions ordinàries de la vida familiar i social, amb les quals la seva existència està entreteixida". D'ací que el caràcter secular sigui propi dels laics.

Però hi ha alguna cosa més: la secularitat pot ser interpretada també des d'un punt de vista "teològic". La raó està en el misteri de l'Església, atès el disseny salvífic de Déu. En efecte, segons digué Pau VI, l'Església "té una autèntica dimensió secular, inherent a la seva mateixa naturalesa i a la seva missió", les arrels més profundes de la qual, cal cercar-les en el misteri del Verb encarnat. Fent-se home i volent portar la vida d'un treballador del seu temps, Jesucrist santificà els vincles humans. Per això la condició secular dels laics no es refereix únicament a una dada exterior i am-

biental, sinó a "una qualitat destinada a obtenir en Jesucrist la plenitud del seu significat".

El Sínode de Bisbes de l'any 1987 va resumir així, en una de les seves proposicions, el caràcter secular dels laics: "El caràcter secular —diu— ha d'ésser entès a la llum de l'acte creador i redemptor de Déu, que ha confiat el món als homes i a les dones, per tal que participin en l'obra de la creació, l'alliberin de la influència del pecat i se santifiquin en el matrimoni o en el celibat, en la família, en la professió i en les diverses activitats socials".

D'ací neix "la missió peculiar dels laics" en el món; una missió essencialment evangelitzadora. Es tracta d'una veritable "vocació", d'una crida de Déu, que comporta deures i responsabilitats; unes responsabilitats que han d'ésser coordinades, com a complementàries que són amb les dels altres membres de l'Església: els de l'orde sagrat i els religiosos. El Vaticà II diu amb claredat: en el món, els laics són cridats per Déu "a complir la seva pròpia començament, a fi que, guiats per l'esperit de l'Evangeli, ajudin com un llevat de dins estant a la santificació del món".

Un convertit al catolicisme confessa tot el que va patir en el temps de la seva crisi: "Era per a mi un sofriment de comprovar la distància que hi havia entre la ideologia de les persones (cristianes), el seu projecte de vida exposat mitjançant paraules, i la realitat". És ben clar que el laic cristià —veritable testimoni de Jesucrist— ha d'evitar el greu error de la nostra època, que consisteix en la hipocresia de la manca de coherència entre la fe i la vida.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

VIC

Amb motiu del IV Centenari del Sant Crist de la ciutat

Igualada pelegrina a Roma

IGUALADA.— Van sortir d'Igualada 166 pelegrins per anar a Roma per commemorar el IV Centenari del Sant Crist. L'alcalde, Manuel Miserachs i el regidor Josep Ustrell hi anaren en avió. Els tres autocars que sortiren de la ciutat van recórrer les ciutats de Nîmes, Pisa i Roma a l'anada —on van restar-hi dos dies— i Assís, Florència, Gènova, Niça, Nîmes i Igualada de tornada, en total van fer 3.700 km.

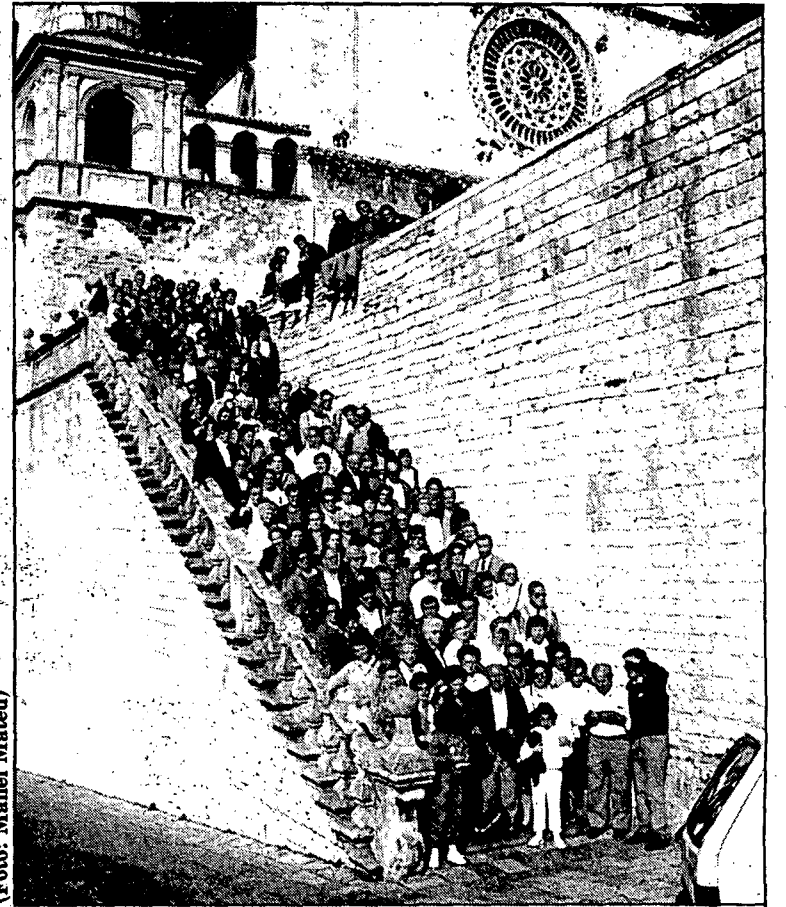
Els pelegrins duïen diversos objectes per oferir a Joan Pau II: un llibre de la història del Sant Crist amb la coberta de pell repujada, regal de Josep Prats, un quadre en pell amb la imatge del Sant Crist, una Verge de Montserrat i la de Czestochowa. Aquests obsequis van ser donats el diumenge a la Basílica de Sant Pere, on els igualadins assistiren a una Eucaristia celebrada pel Papa en la qual es beatificava set màrtirs thailandesos, un sacerdot italià i una religiosa francesa. A l'hora de l'Àngelus Joan Pau II va adreçar-se

als pelegrins presents a la plaça de Sant Pere i va anomenar el grup d'Igualada.

A Santa Maria la Major els 166 igualadins van coronar els actes amb l'actuació de la Coral de la Basílica dirigida per l'igualadí Joan Paradell. Els pelegrins van deixar un xec amb més de cinquanta mil pessetes per dedicar a obres de missions, fruit d'aportacions rebudes abans i durant el viatge.

Dos dies abans, el grup d'Igualada va celebrar una Eucaristia a la cripta vaticana, concelebrada per mossèn Raurell i mossèn Codol. La imatge del Sant Crist de la ciutat presidia l'altar.

De retorn a Igualada, el viatge va transcórrer amb total normalitat i tots els pelegrins comentaven que havien estat unes jornades profundes i emotives.

(Foto: Manel Mateu) Els pelegrins han gaudit d'unes jornades ben emotives.

Jornada esportista commemorativa del Sant Crist

Per celebrar el IV centenari del Sant Crist d'Igualada es va fer una cursa popular. En que van participar 1.586 persones. Els guanyadors de les 12 categories van ser obsequiats amb un trofeu, i tots els concursants van rebre un tríptic commemoratiu. També va tenir lloc una Eucaristia a l'església del Roser. Vint-i-quatre clubs esportius van portar una ofrena pròpia de la seva activitat al Sant Crist. La iniciativa va venir del regidor d'esports de l'Ajuntament de la ciutat. Per la restauració de la basílica de Santa Maria d'Igualada es mobilitza tota la ciutat.

J.N.

Rigorosament històric

Era una vella que demanava almoïna. Encara que fes calor, ella sentia fred. Començava la tardor i ella bé que sabia, per experiència, quan se li engarrotaven les mans a l'hivern. Gairebé no les podia moure.

Havia vist i revist a l'aparador d'una botiga guants de llana, gruixuts, de colors diversos. Un dia, va vencer les seves objeccions i va gosar d'entrar-hi, malgrat la seva vestimenta vella, una mica esparacada i suposava que pudenta, encara que ella no ho notés.

En efecte, la seva presència va causar un gest d'estranyesa en la dependenta que va arrufar el nas.

La velleta, amb la veu més amable que va poder, va dir:

—Senyoreta, a l'hivern tinc un

fred terrible a les mans. Voldria comprar un guant de llana. Miro d'estalviar per poder-ho fer, però com que també tinc d'altres necessitats —comprar-me pa, una mica de formatge, alguna fruita—, em gasto els diners. Jo tornaria tant sovint com pogués i li donaria a vostè el que anés estalviant, i vostè m'ho guardaria, i així, quan tinguéssim la quantitat, vostè em donaria els guants.

La dependenta no sabia que respondre. La velleta, sense més, va dipositar 15 pessetes sobre el taulell i, somrient, com excusant-se, se'n va anar.

Va tornar gairebé cada dia i deixava unes altres 5 o 10 pessetes (mai menys de 5 ni més de 10), era tot el que podia "estalviar".

L'hivern va arribar i encara en faltava bastant per la quantitat que mostraven les grans etiquetes enganxades als guants.

La velleta va dir a la dependenta:

—Fa molt fred. ¿Podria, senyoreta, donar-me ara un dels guants, el de la mà dreta, el de color negre? Jo continuaré portant-li els diners, i quan acabi de pagar-los, m'emportaré l'altre. La mà esquerra, mentrestant, l'amagaré dins el vestit, però la dreta...

La dependenta es va quedar més perplexa encara. Li va dir que ho havia de consultar a l'amo. Aquest va dir que això no es podia fer, ja que hi havia el perill que aquests li quedessin desaparellats... i qui sap si la velleta tornaria a la botiga tenint ja un guant!

La dependenta no gosà dir això a la velleta. Li donaria el guant que demanava i es responsabilitzaria ella mateixa de la resta de l'import si la velleta no complia la seva paraula. La velleta se'n va anar mig enguantada, i molt agraïda.

I va continuar apareixent amb freqüència i anava aportant, dur a dur, el que encara li mancava pel guant esquerra, i poder així tenir les dues mans calentes, ja que l'hivern s'anava fent cada vegada més fort i no sempre podia tenir la mà esquerra amagada entre els replecs.

L'amo de la botiga, des del seu despatx interior, preguntava de vegades:

—Què, continua venint la velleta amb els seus "estalvis"?

—Sí, sí senyor.

I l'amor contreia la cara, amb una certa preocupació.

Quan només faltaven unes altres 15 pessetes —com aquelles que, amb esforç, va donar al principi—, van passar uns quants dies i la velleta no hi tornava.

L'amo, remordint-li la consciència —no sabia bé per què—, havia determinat donar els guants a la velleta —tots dos, ja que no sabia que ja en tenia un— i regalar-li, com a premi per la seva constància i honradesa, 500 pessetes... més aviat 1.000.

Havia parlat del cas curiós a la seva dona, i aquesta, commoguda, va dir que s'havia de fer alguna cosa per aquesta velleta, buscar algun lloc en algun asil... saber si tenia familiars...

Uns dies després, va entrar un jove a la botiga.

—Uf, he hagut de buscar-los a la guia de telèfons.

—Què desitja?

—Treballo a l'Hospital Clínic. Fa dies que van portar una vella balba de fred... va morir poc després. En escorcollar la seva roba, vam trobar algunes monedes, i un paper gargotejat que deia —com vostè pot veure—: "Entreguin, si us plau, a la botiga 'Castor' 15 pessetes". No vam saber de què es podia tractar, però aquí tenen el paper i les 15 pessetes.

Va veure com la dependenta intentava d'amagar les seves llàgrimes. El jove se'n va anar sense entendre res. La dependenta va obrir un calaix i va agafar el guant de la mà esquerra i se'l va emportar al cor, després el besà... i el va guardar a la seva bossa. Per res no s'hauria després d'aquest record.

Va deixar passar uns minuts i, dominant-se, va entrar al despatx, i mirant de ser natural va dir a l'amo:

—M'havia oblidat de dir-li que la velleta ja va tornar, va pagar el que faltava i li vaig donar els guants.

—Com! No em va cridar? Li vaig dir que volia veure-la...

—Hi havia uns clients en aquell moment i me'n vaig descuidar...

—Si torna o esbrina on demana almoïna, digui-m'ho.

Va dubtar un moment, però decidí continuar:

—És que...

—Què?

—Ara mateix un jove, que es veu que la coneixia, m'ha dit que va morir a l'hospital, on la van portar congelada de fred, ja sense remei...

L'amo va fer una ganyota com si sentís el dolor d'una punyalada a les seves entranyes. La dependenta va sortir ràpida, i dissimuladament va estrènyer de nou la seva bossa —estoi jo d'un tresor— sobre el seu pit.

A dins del despatx, caigut de braços i amb el cap damunt la taula plena de papers amb xifres i més xifres, l'amo va començar a plorar... com mai no havia plorat en tota la seva vida.

ALFRED RUBIO

CASA GAY

Servei de lloguer per
a festes i banquets.
Cadires, taules,
cristalleria, vaixela, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

Escoles cristianes de Catalunya

Punt final al IV Congrés

Des del passat mes de maig les escoles cristianes de Catalunya han dut a terme els treballs del seu IV Congrés, que clouran el dissabte dia 2 de desembre amb una Assemblea Plenària presidida per l'Emm. i Rvdm. Cardenal-Arquebisbe de Barcelona i l'Hnble. Conseller d'Ensenyament de la Generalitat.

En aquesta ocasió el tema que ha estat objecte d'estudi i discussió és la resposta que les escoles cristianes han de donar al repte de la reforma del sistema educatiu, que tindrà una gran incidència en tots i cada un dels centres docents, de tots els nivells d'ensenyament.

Al llarg dels mesos que han durat els treballs del Congrés, s'han multiplicat les jornades i assemblees arreu de Catalunya, i els claudres de professors i els equips directius de les escoles i les juntes de les Associacions de pares d'alumnes han participat en l'anàlisi crítica de la documentació relativa a la reforma i han fet propostes de línies d'actuació.

Amb les aportacions rebudes de totes les escoles s'ha elaborat un document conclusiu en el qual s'expressa la manera de pensar del conjunt de les escoles cristianes sobre dotze aspectes fonamentals de la reforma, que s'han agrupat en quatre blocs: les condicions bàsiques d'una educació de qualitat, els principis en què s'ha de

El mes de maig començaren les sessions de treball del IV Congrés. Imatge parcial d'una assemblea de professors celebrada a Barcelona.

basar un sistema educatiu democràtic, dues exigències irrenunciables en la nova ordenació del sistema educatiu i tres requisits imprescindibles en el procés d'implantació de la reforma.

Després d'haver estat sòmet a consulta en assemblees

celebrades a Lleida, Barcelona, Girona i Tarragona la setmana passada, la redacció definitiva del document conclusiu del Congrés serà presentada a votació en l'Assemblea Plenària formada per representants de les comunitats educatives de totes les escoles adherides al Secretariat.

En la Presentació d'aquest document conclusiu del IV Congrés de l'Escola Cristiana de Catalunya, s'hi diu això:

"Assumim el repte que comporta la reforma del sistema educatiu, perquè entenem que és necessària i perquè estem segurs que, si la implantem degudament, les nostres escoles milloraran la qualitat de l'educació que imparteixen.

Però alhora manifestem molt clarament que aquesta reforma s'ha de fonamentar en el reconeixement eficaç d'uns principis que considerem irrenunciables i que suposen un canvi profund en la tasca que realitzem a les nostres escoles i també en alguns criteris d'actuació del Govern de l'Estat i del Govern de la Generalitat.

El present DOCUMENT CONCLUSIU dels treballs del Congrés es limita a recordar alguns d'aquests principis, els més fonamentals. Creiem que expressen en grau suficient la nostra manera de pensar i les característiques essencials de la resposta que nosaltres volem donar al repte que la reforma del sistema educatiu suposa per al conjunt de les escoles cristianes de Catalunya".

Un cop exposada aquesta manera de pensar de forma molt explícita i contundent, en la conclusió d'aquest document hi podem llegir:

"En la selecció d'aquests dotze temes i en el pronunciament que hem fet de cada un d'ells, s'hi podran descobrir exigències, denúncies i compromisos molt diferents, però també s'hi observaran tres actituds que són igualment decisives.

En primer lloc, l'actitud favorable a la reforma del sistema educatiu, donant per suposat que es programarà i durà a terme d'acord amb els principis que hem exposat i que considerem perfectament assumibles pel conjunt de la societat i pels nostres governants.

En segon lloc, el compromís de col·laboració lleial en aquesta tasca. Alhora, però, hem reclamat al Departament d'Ensenyament de la Generalitat una resposta explícita a exigències molt concretes. En ocasió d'aquest IV Congrés les comunitats educatives de les escoles cristianes de Catalunya esperem rebre respostes clares a les qüestions plantejades. I esperem, lògicament, que molt aviat esdevindran fets constatables.

I, finalment, també hem expressat la voluntat d'aconseguir que la implantació de la reforma del sistema educatiu comporti la consolidació de la presència de l'Església en el camp de l'educació, i de fer que les escoles cristianes siguin un servei qualificat en l'acció evangelitzadora de la comunitat eclesial".

Per al conjunt de les escoles cristianes de Catalunya, el IV Congrés no és més que el punt d'arrencada del procés de preparació de les comunitats educatives per a implantar la reforma del sistema educatiu amb les màximes garanties, de manera que repercuti positivament en la qualitat de l'educació cristiana que ofereixen a la societat.

FRANCES RIU

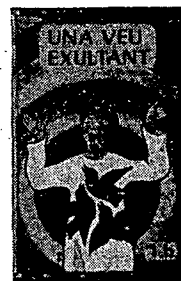
Més de 300.000 alumnes

Segons la Guia de les Escoles Cristianes adherides al Secretariat (curs 1988-89), el total de centres docents d'identitat cristiana a Catalunya és de 525 escoles, algunes de les quals imparteixen diferents nivells educatius, amb 305.671 alumnes.

Heus aquí el detall de centres i alumnes segons els nivells d'ensenyament.

- LLARS D'INFANTS: 76 centres amb 5.607 alumnes.
- PARVULARIS: 364 centres amb 36.742 alumnes.
- EDUCACIÓ GENERAL BÀSICA: 437 centres amb 195.619 alumnes.
- BATXILLERAT: 146 centres amb 34.950 alumnes.
- CURS D'ORIENTACIÓ UNIVERSITÀRIA: 74 centres amb 7.416 alumnes.
- FORMACIÓ PROFESSIONAL DE 1r. GRAU: 65 centres amb 11.864 alumnes.
- FORMACIÓ PROFESSIONAL DE 2n. GRAU: 34 centres amb 9.654 alumnes.
- CENTRES D'ENSENYAMENT SECUNDARI: 2 centres amb 917 alumnes.
- EDUCACIÓ ESPECIAL: 14 centres amb 1.083 alumnes.
- CENTRES DE FORMACIÓ D'ADULTS: 3 centres amb 623 alumnes.
- SEMINARIS/ESCOLANIES: 4 centres amb 266 alumnes.
- ESCOLES UNIVERSITÀRIES: 1 centre amb 930 alumnes.

Com a institució educativa adherida al Secretariat, cal citar a més a més l'Escola de l'Esplai de Barcelona, que imparteix ensenyaments no reglats.

(NOVETAT)

"CANÇONERS I CASSETES"

Cançons a l'entorn de la Litúrgia de la Paraula de cada diumenge o festa.

Núm. 1: TEMPS D'ADVENT I NADAL i diumenges abans de Quaresma.

Lletres i música: Mn. Josep Soler

Il·lustracions: P. Oriol M. Diví, monjo de Montserrat.

Les melodies d'aquestes cançons són fàcils, i el poble (infants, joves i grans) les aprèn de seguida. Les lletres són adients a la pregària. Mireu de cantar-les i ho veureu. Si voleu interpretar-les a l'aire de guitarra, trobareu els acords d'acompanyament en el cançoner.

Cants d'entrada, de comunió, per al final... Vosaltres mateixos...

Venda a les llibreries religioses

GIRONA

El bisbat gironí obté directament el 67% del cost de les seves despeses

Monsenyor Camprodon: "l'autofinançament significa llibertat"

GIRONA.— Amb motiu de la celebració de la Diada de Germanor el bisbat de Girona ha fet públiques les xifres de la gestió econòmica del Fons comú Diocesà durant l'últim exercici, que suposen un total de 634.780.000 pessetes d'ingressos totals. Les aportacions dels fidels van pujar a 349.140.000 pessetes cosa que suposa gairebé un 67 per cent del pressupost, i, per tant, de l'autofinançament.

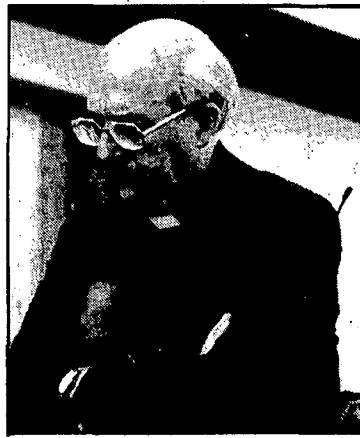
Concretament, l'any passat els catòlics gironins van donar un total de 55 milions i mig de pessetes a través de la col·lecta de la Diada de Germanor, de les quotes assignades a cada parròquia i per altres donatius voluntaris. Això va permetre comptar amb un romanent de dos milions i mig a finals de l'anterior exercici.

Manca més conscienciació

Amb tot, el bisbe Jaume Camprodon es lamentava recentment de la poca conscienciació que encara hi ha entre els fidels respecte a la seva contribució a sufragar les despeses diocesanes ja que no va arribar al 40 per cent el nombre de declarants de la renda que van destinar a l'Església la quota prevista en els impresos. Per altra banda, el doctor Camprodon afir-

ma en el Full Parroquial del 19 de novembre que "són els cristians els qui hem de mantenir les accions peculiarment eclesials i si estem per la llibertat, hem d'assumir-ne les conseqüències". En canvi, el senyor bisbe afegia que "agraeix a les institucions públiques —Ajuntaments, Diputació, Generalitat i altres— les seves aportacions per accions socials". "No demanem privilegis —deia— sinó que només volem ser tractats com les altres entitats que treballen en aquests camps."

M. CABALLÉ

L'ex-rector de Sant Pere de Figueres ha estat nomenat rector de Santa Coloma de Farners

Mossèn Costabella va administrar els últims sagraments a Salvador Dalí

FIGUERES.— Mossèn Narcís Costabella i Casas que era rector de la parròquia de Sant Pere de Figueres que es va produir la mort de l'artista, Salvador Dalí, ha manifestat a Punt Diari que li va administrar la Unció dels Malalts i el Sagrament del Perdó poc abans del seu traspàs. Segons l'actual rector de Santa Coloma de Farners, Dalí estava conscient, si bé no podia contestar a les preguntes que se li feien.

Mossèn Narcís Costabella afirma que l'endemà d'administrar-li els Sagraments, les infermeres i la religiosa que atenien el famós pintor li van dir que Dalí s'havia adonat de tot i que estava molt content. L'ex-rector de Figueres recorda que l'artista havia estat un home religiós com ho va demostrar amb l'elaboració dels quadres el Crist de Portlligat, Sant Joan de la Creu i la Madona...

Per últim, mossèn Costabella diu que ell creu que Dalí és al Cel "perquè si cercava la bellesa i la transcendència s'haurà trobat amb la mateixa Bellesa i amb, el mateix Transcendent". L'ex-rector de Figueres va oficiar els funerals per l'artista davant les autoritats de Catalunya i de l'Estat i de nombrosos representants estrangers del món de l'art, i predicà l'homília en diferents idiomes ja que domina el francès, l'anglès i l'alemany. Mossèn Narcís Costabella va ser cridat a assistir espiritualment l'artista figuerenc després que ell s'ofereís com a rector per a qualsevol servei.

M. CABALLÉ

FETS I CRITERIS

Tenim la salvació a prop

L'inici de l'Advent ens recorda que "tenim la salvació a prop nostre". Precisament l'Advent és el temps que la litúrgia dedica a la preparació de l'aniversari del Naixement del Salvador. Però resulta que el Senyor ha vingut a salvar-nos, ve i tornarà a venir en la seva vinguda definitiva.

Ens preparem per celebrar la nostra salvació. ¿De quina salvació es tracta? ¿Una salvació de caire interior, espiritual, que no té cap conseqüència visible en la nostra vida personal i social?

Per Jesucrist som salvats, som alliberats del pecat, de l'egoisme, de la tenebra, de l'orgull i de tota classe d'autosuficiència. L'encarnació del Fill de Déu ens ha manifestat l'amor de Déu i ens ha donat el do de l'Esperit de Jesús, de manera que tot home és per als altres homes no solament imatge de Déu, sinó germà del Fill de Déu fet home.

Des del primer Nadal l'amor de Déu s'ha acomplert en l'amor de Crist, i l'amor de Crist en l'amor als homes. El cristianisme no és una ideologia. El cristianisme té la missió de transformar la humanitat en una convivència pacífica fonamentada en la llibertat, la justícia i l'amor, sense discriminació de persones, races o cultures.

L'Advent ens recorda que la salvació ve de Déu. La salvació és un do de Déu. Com diu un autor del segle XII: Déu ha volgut que l'estiméssim perquè en realitat nosaltres no podem ser salvats, sinó estimant-lo, i això és impossible a no ser que vingui d'ell.

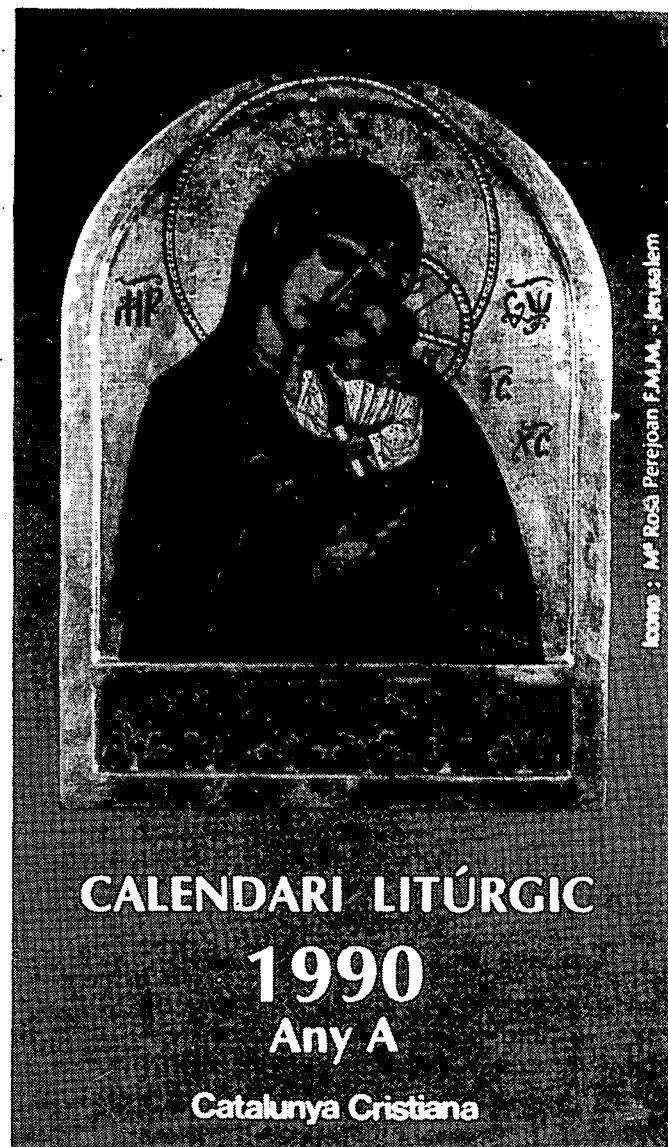
Ens farà bé, en aquest temps de preparació al Nadal, examinar si en nosaltres hi ha, de primer, el nostre jo, amb la nostra intel·ligència i la nostra voluntat, i després pensem en l'amor de Déu. Tot el contrari del que diu Sant Joan: "Déu ha estat el primer a estimar-nos". Si acceptem aquesta veritat, i la vivim en la pràctica, aleshores comencem a entendre que hem estat salvats per l'amor de Jesucrist.

Solament les persones "salvades" per l'amor del Fill de Déu fet home són veritables servidors de l'Evangeli, són instruments de transformació de la societat, persones que esdevenen llevat enmig de la farina, persones lliures per estimar i que mouen els altres a estimar, i a estimar-se amb amor de germans.

Persones així creuen que la salvació és a prop i esperen de debò la vinguda de Jesús, el Salvador de tots els homes, aquell que ha vingut i tornarà a venir, perquè Ell és el principi i la fi.

Viure l'Advent és creure en l'amor de Déu, manifestat, en Jesucrist, el Fill de Déu fet un de nosaltres. El Senyor va venir, ha de tornar i ve contínuament. Repetim aquesta pregària: Senyor, feu-nos veure el vostre amor i doneu-nos la vostra salvació. Que la Verge Maria, la plena de gràcia ens hi ajudi.

+ RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

(Entre altres coses: Propis de les Diòcesis catalanes no compresos al Calendari General).

ESPECIALMENT PER ALS SACERDOTS I COMUNITATS RELIGIOSES

Podeu trobar-lo a l'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA, Plaça Urquinaona, 11 - 3er. 3a. Barcelona 08010. Tel. 318 37 18, la FORMIGA D'OR Avinguda Portal de l'Àngel, 6 i també a altres llibreries religioses.

Primera Trobada de Joves a Europa de l'Est

"Vida interior i solidaritat humana"

TAIZÉ.— Per primera vegada la trobada europea que Taizé prepara regularment per cap d'any i que reuneix desenes de milers de joves de tota Europa, tindrà lloc en un país de l'Est, a Wroclaw, Polònia, del 28 de desembre al 2 de gener, tal com va informar "Catalunya Cristiana".

A causa dels nombrosos llaços creats entre Taizé i els països de l'Est des de fa 25 anys, aquesta trobada en una ciutat accessible tant als joves de l'Est com als de l'Oest pot ser que convoqui un nombre de participants superior al de les passades trobades europees que es reuniren entre 25 i 30.000 joves a Roma, París, Londres, Colònia i Barcelona.

Un immens treball de preparació ha estat dut a terme a Wroclaw —que amb els 700.000 habitants constitueix la tercera ciutat en importància de Polònia— per acollir els joves europeus en les parròquies i famílies de la ciutat i regió limítrof.

Ampli programa de treball

Convocats durant cinc dies sobre el tema "vida interior i solidaritat humana", els participants es reuniran dues vegades al dia per a l'oració comuna que se celebrarà en les grans esglésies del centre de la ciutat així com en el pavelló d'esport cobert que, il·luminat i decorat de manera senzilla, es veurà transformat en improvisada catedral.

El germà Roger publicarà amb motiu d'aquesta dotzena trobada una carta destinada als joves així com una meditació que cada nit serà retransmesa als diversos llocs d'oració.

Totes les tardes els joves participaran en tallers de reflexió mentre els matins transcorriran en els barris en els quals els joves polonesos hauran de descobrir signes concrets de solidaritat i esperança.

Tema de treball per als cinc dies de pregària i reflexió que se celebrarà a Wroclaw, Polònia

Taizé i els cristians de l'Est

Els llaços entre Taizé i els cristians de l'Est existeixen des de fa 25 anys. Limitada en principi —un germà de Taizé comença visitar Alemanya de l'Est l'any 1962— la relació no ha deixat d'aprofundir-se, traduint-se per exemple en importants trobades de joves preparats en col·laboració amb les Esglésies Catòlica i Protestants. L'any 1988 el germà Roger fou enviat als actes de commemoració del mil·lenari del baptisme de Rússia. A continuació d'aquesta invitació Taizé va fer imprir

un milió d'exemplars del Nou Testament en rus que foren enviats a l'Església ortodoxa el març i abril d'aquest any 1989. L'any passat del total de 33.000 participants en la trobada europea de París, 8.500 procedien d'Europa de l'Est. A finals de l'abril del 1989, Taizé va animar una trobada Est-Oest a Hongria a la qual assistiren 20.000 participants; Hongria no havia conegut mai una trobada de joves cristians d'aquesta magnitud des de fa 40 anys.

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf International (adherida a la UNESCO)

TU TAMBÉ POTS SER "MARE SOS"

.....en una "ALDEA INFANTIL SOS", obra basada en els següents quatre principis:

Una mare... que amb el seu amor i les seves atencions recupera físicament i emocionalment l'infant abandonat.

Uns germans... a totes les cases hi viuen infants de diferents edats i sexes.

Una vida integrada en la societat... com els altres infants van a l'escola de la seva localitat i juguen amb ells, riuen i són feliços.

La "mare SOS" s'ocupa de 7 o 8 infants i administra la casa que li ha estat assignada.

Oferim:

- Una Llar equipada en una "Aldea Infantil SOS"
- Pressupost mensual per a la llar.
- Suport social i psicològic.
- Contracte de treball: sou + S.S., vacances, etc.

Es requereix:

- Edat entre 28 i 40 anys.
- Ser soltera o vídua sense fills
- Vocació maternal i capacitat de lliurament
- Aptitud per organitzar i administrar una casa

Si hi estàs interessada truca, si et plau al tel.: (93) 417 75 39

Joan Alcaraz, autor d'un llibre sobre la Creu de Sant Jordi

"La societat civil ha de continuar impulsant el nostre redreçament com a poble"

Alcaraz afirma que la societat civil ha estat bàsica a Catalunya.

Editat per La Llar del Llibre dins la col·lecció "Arnau de Vilanova" —que promou el club d'opinió del mateix nom—, **La Creu de Sant Jordi, homenatge a la societat civil (1982-1985)** és el nou llibre del periodista Joan Alcaraz i constitueix una relació historiada de totes aquelles persones i institucions que han merescut el popular guardó que atorga la Generalitat durant els seus quatre primers anys d'existència. Es tracta, doncs, d'un vo-

lum bàsicament documental, d'un "llibre útil", complementat, això sí, amb una àmplia introducció a totes les circumstàncies que envolten un fet singular en la Catalunya d'avui com és la Creu de Sant Jordi, exponent —entre d'altres— de la relació entre poder i societat civil.

Joan Alcaraz (Terrassa, Vallès Occidental, 1955) ja havia publicat anteriorment dos llibres d'entrevistes, apareguts l'any 1982: **Elles, les dones**

dels nostres polítics, i Terrassencs/Terrassenques. Ha col·laborat a publicacions com "Oriflama", "Canigó", "Serra d'Or", "Presència", "Xarxa", "Debat Nacionalista" o "La Nació", entre d'altres, a més d'escriure articles a diferents diaris del país; de dos dels quals —"El Correo Catalán" i "El Noticiero Universal", ja desapareguts— fou redactor. També ha treballat en distints gabinets de premsa i és membre del ja esmentat Club Ar-

nau de Vilanova, col·lectiu d'opinió nacionalista i de progrés.

171 persones i 29 institucions

CC.— **Per què un llibre sobre la Creu de Sant Jordi?**

—Crec que aquest guardó institucional ha sabut convertir-se, en pocs anys, en una distinció que té en la diversitat dels guardonats i en el pluralisme ideològic dos dels seus valors bàsics. És cert que, de tant en tant, alguna Creu no és del

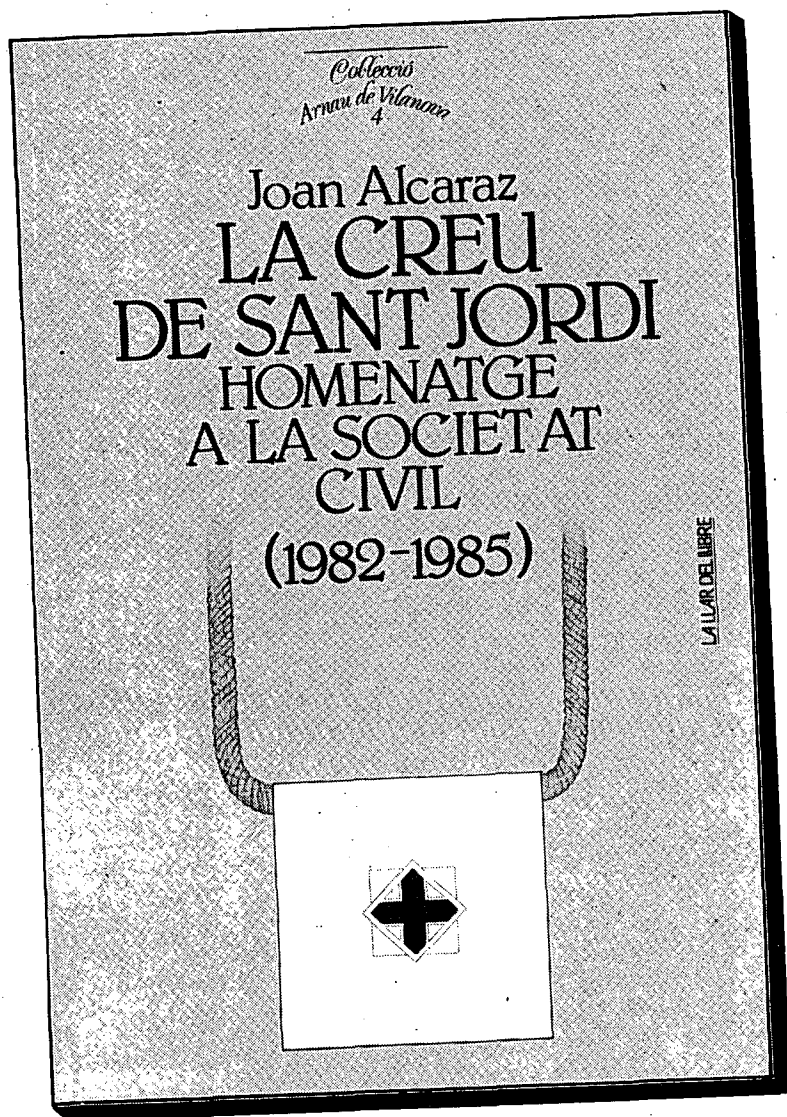
tot ben acceptada o, si més no, provoca una certa perplexitat però això vol dir que la seva concessió no deixa la gent indiferent, que és el pitjor que podria passar. En tot cas, és evident que la Creu de Sant Jordi que atorga el Govern de la Generalitat ha aconseguit uns nivells de popularitat i de prestigi que la fan una condecoració ben representativa del que és la nostra societat civil, encara que no s'atorgui exclusivament a catalans.

CC.— **El títol del llibre defineix la Creu, precisament, com un "homenatge a la societat civil"...**

—És que la Creu de Sant Jordi, bàsicament, és això. Valia la pena, doncs, començar a divulgar la biografia de les persones i la notícia de les institucions que han estat "encreuades". I això és el que he començat a fer en aquest primer volum, perquè és obvi que es tracta d'un llibre obert, d'una obra en marxa. De moment, he aplegat un total de 200 referències —número que va sorgint per pura casualitat—, és a dir, 171 biografies de persones físiques —estructurades per professions— i 29 notícies de persones jurídiques.

CC.— **Podries posar alguns exemples de biografies que apareixen al llibre, malgrat el risc que representi haver d'escollir entre 200 referències?**

—Si és per il·lustrar, no de fugim el risc... En l'apartat d'artistes tenim, per exemple, les biografies d'Andreu Alfaro, Lola Anglada, Maria del Mar Bonet, Joan Capri, Leandre Cristòfol, Modest Cuixart, Núria Espert, Josep M. Flotats, Pau Garsaball, Josep Guinovart, Lluís Llach, Frederic Marés, Tete Montoliu, Rosa Sabater o Josep M. Subirats. Els científics i metges són, entre d'altres, Josep Alsina i Bofill, Moisès Broggi o Jo-

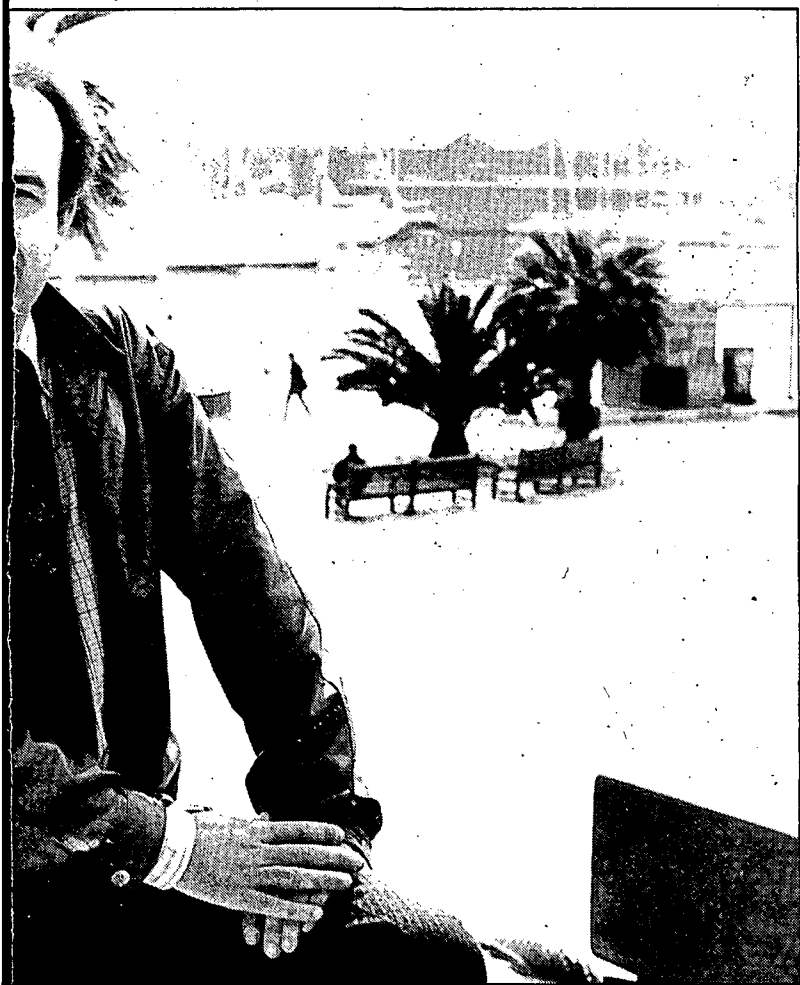
...I al principi era el Decret

Amb la finalitat d'honorar les persones que per llur esforç s'hagin destacat marcadament pels serveis prestats a Catalunya en el pla cívic i cultural, cal instituir una distinció que sigui atorgada per la Generalitat de Catalunya als qui en siguin creditors.

D'aquesta manera s'inicia el Decret 457/1981, de 18 de desembre, del Departament Adjunt a la Presidència, peça integrant, aleshores, del primer Consell Executiu comandat per Jordi Pujol. Per aquest Decret —un dels més rellevants que ha promulgat el nostre Govern des del punt de vista simbòlic— era creada la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

El país disposava, doncs, d'una nova condecoració oficial des del dia 21 de desembre del 1981, data de publicació del Decret esmentat al núm. 187 del DOGC. "La idea d'instituir aquesta distinció —explica l'aleshores conseller adjunt a la Presidència i després president del Parlament de Catalunya, Miquel Coll i Alentorn— va sorgir al si del Consell Executiu pocs mesos abans de la redacció del Decret. A mi, personalment, el tema em va interessar de seguida, la qual cosa devia determinar el president a encomanar-me la tasca de portar al Govern les propostes de possibles guardonats".

O de possibles "encreuats", tal com a voltes s'anomena, jo diria que afectuosament, els distingits amb la Creu i, particularment, les persones naturals que l'han obtingut i que sovint l'exhibeixen en públic com una prova del prestigi que aquesta condecoració va assolir al nostre país ja des del primer moment. Exactament el prestigi que correspon a una distinció tan "normal" des del punt de vista català com poden ser-ho la Légion d'Honneur francesa, la Gran Cruz de Isabel la Católica que donen a Madrid o la Medalla d'Or de la ciutat que concedeix l'Ajuntament de Barcelona.

sep Esteve. Els eclesiàstics els diré tots, atès que aquesta entrevista és per a una publicació religiosa: la missionera sor Maria Gelonch, els bisbes Ramon Masnou i Josep Pont i Gol i mossèn Pere Ribot, destacat escriptor. També trobem estudiosos com Joan Ainaud, Ramon Aramon, Miquel Batllori, Jordi Carbonell, Josep M. Castellet, Josep Iglesias, Pedro Lain Entralgo, José Luis L. Aranguren, Joan Sardà Dexeus, Ramon Sugranyès de Franch, Miquel Tarradell o Joan Triadú. Ramon Faus i Esteve, Raimon Noguera o Josep M. Vilaseca i Marcet són tres dels juristes del llibre, i Vicent Andrés Estellés, Agustí Bartra, Pere Calders, Josep M. Espinàs, Raimon Galí, Maria Manent, Miquel Martí i Pol, Teresa Pàmies, Joan Sales, Jordi Sarsanedas o Manuel Vázquez Montalbán, alguns dels literats. Hi ha, igualment, pedagogs com l'Angeleta Ferrer o la Carme Serrallonga, periodistes de la talla de Manuel Ibáñez Escofet o Néstor Luján i política i sindicalistes com Josep Carner-Ribalta, Miquel Ferrer o Albert Pérez Baró. I, per acabar, una llarga llista de promotors, entre els quals podem destacar els noms de Lluís Carulla, J.B. Cendrós, Eliseu Climent, Pere Duran Farell, Josep Espar Tico, Joan Mas Cantí, Ermengol Passola, Joan Vallvé i Creus o mossèn Albert Vives.

CC.— Déu n'hi do. I pel que fa a les institucions?

—De les 29 institucions, i sense ànim de menystenir-ne cap, en destacaré l'Abadia de Montserrat, Acció Cultural del País Valencià, l'Ateneu Barcelonès, el Centre de Lectura de Reus, el Centre Excursionista de Catalunya, Edicions 62, l'Escola Pia de Catalunya, les Escoles Professionals Salesianes de Sarrià, la Federació Catalana d'Escol-

tisme i Guiatge, la Fundació Bernat Metge, la Fundació Jaume Bofill, l'Hospitalitat de Nostra Senyora de Lourdes, l'ICESB, l'Obra Cultural Balear, Òmnium Cultural, l'Orfeó Català o el Teatre Lliure. Cal precisar que l'espai dedicat a les institucions és el doble que el de les persones, ja que sintetitzar la trajectòria d'una entitat sempre és una cosa complexa. Montserrat o l'Escola Pia, per exemple, tenen segles d'important història...

Exercir com a catalans nacionals

CC.— Després d'haver fet tota aquesta recerca, quina reflexió establiríeu sobre el moment actual de la nostra societat civil?

—Doncs una reflexió positiva i alhora crítica i exigent. No cal dir que aquesta societat civil ha estat bàsica en la Catalunya dels darrers vint-i-cinc o trenta anys, impedit, ras i curt, el genocidi que el franquisme perpetrà contra la nostra llengua i la nostra cultura. Però ara ens trobem en una situació molt distinta, a mig camí d'aquell esperit de resistència i de la normalització nacional a què, com a poble diferenciat en el món, tenim dret. Si som una nació, hem de saber exercir com a catalans nacionals, i això, moltes vegades, no queda prou clar. No hi ha, al meu entendre, ni el temps suficient ni l'energia necessària, i actuem com si ens conforméssim amb el poc o molt que ja hem obtingut. En tot cas, és evident que la societat civil ha de continuar impulsant el nostre redreçament com a poble, i fer-ho des d'una renovada concepció de les coses. Hem de ser moderns, però aquesta modernitat no ha d'impedir la pervivència d'un ésser nacional que ja ha arribat a mil·lenari.

C.C.

Més de 15.000 joves a l'Aplec del Born

Els Centres d'Esplai, plataformes d'evangelització

L'Aplec de Centres d'Esplai Cristians ha servit per celebrar els seus primers vint anys. Comptà amb la presència del Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, Dr. Narcís Jubany i Arnau, el Regidor d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona, Enric Truño, el Director General de la Joventut en funcions de la Generalitat de Catalunya, Enric Puig, i altres personalitats. Va tenir lloc a l'antic Mercat del Born de Barcelona. CATALUNYA CRISTIANA vol destacar amb aquest reportatge la presència dels infants, enmig de les 15.000 persones que hi van assistir. També enguany se celebra el 30è. aniversari de la proclamació dels drets dels infants.

La Meritxell anava a coll-i-bé l'esquena del seu pare. Era la tarda. Al matí, ella i una munió d'infants, adolescents, joves, monitors i pares, podien anar d'un cantó a l'altre de l'antic mercat, veient el que el Moviment de Centres d'Esplai Cristians (MCEC) havia preparat.

A la zona de tallers, n'hi havia 24 amb una brevetat de 15 a 20 minuts i consistents en dinàmiques pròpies de l'esplai. Però a la Meritxell el que més li havia agradat eren els punts d'esbarjo: el laberint de La Vanguardia, el brau mecànic de l'ATO, el rocódrom de la Secretaria General de l'Esport, o el lilit inflable de la ONCE. I d'altres preparats directament pels esplais: el joc del paracaigudes, una gimcana, i un gran joc.

Després la Meritxell s'ho va passar d'allò més bé amb la mostra d'espectacles: Titelles Babi, Kairoi, Polit Pullanc, i les actuacions d'alguns monitors.

A les exposicions, la Meritxell ja tenia gana. Allí el MCEC informava de les seves seccions, de com promociona l'esplai i dels materials que ofereix.

L'eucaristia

Però abans de dinar, la Meritxell havia de trobar-se amb el seu millor amic: Jesús. Al voltant de l'altar de la Basílica de Santa Maria del Mar, tots recordaven l'Evangeli: "El qui acull aquest infant en nom meu, a mi m'a-

cull, i el qui m'acull a mi, acull el qui m'ha enviat" (Lc. 9,48a).

El pare Antoni Serramona, delegat de pastoral juvenil de la diòcesi que presidia l'eucaristia en nom del Cardenal-Arquebisbe, va recordar què significava l'Eucaristia i la fe en l'esplai. "El punt culminant de l'Aplec. La fe és el que ens identifica, perquè els valors que es treballen en els centres d'esplai són valors evangèlics".

Fi de festa

En el fi de festa la Meritxell no podia més. Quasi s'adormia a l'esquena del seu pare. Però estava contenta. Tots ho estaven.

Josep Lluís Clèries, president MCEC: "El temps lliure ha de continuar avançant i sobretot en aquells àmbits que interessa més: els joves, la integració de marginats i disminuïts, i tota la gent que vulgui gaudir d'un temps lliure amb sentit en el seu barri".

Manel Valls, consiliari del MCEC: "Els centres d'esplai cristians de la diòcesi són llocs d'educació, escoles d'humanitat i plataformes d'evangelització. Molts infants que s'hi acosten pertanyen a famílies no practicants, allunyades. A través de l'esplai tenen un primer contacte amb l'Església i amb la comunitat cristiana. Això crea teixit social i crea teixit eclesial".

Jaume Morago, Coordinador Aplec: "El futur proper dels esplais és bo. Això ha de tirar endavant i ha de créixer".

Toni Torrelles, Kairoi: "Creiem que hem fet pregar la gent, ballant davant Déu".

Infant de l'Esplai Santa Agnès: "Jo crec que ha estat molt 'xulo' això i que m'ho he passat molt bé, perquè amb els amics de l'esplai hem ballat i jugat a les atraccions".

Adolescent de l'Esplai Joan Salvador Gavina: "Una 'caña'. Ha estat bé. Ha estat 'guapo' escalar amb la corda, entrar al castell... La música és el millor".

La Meritxell no pot més. Avui dormirà contenta. Sap que aquest Aplec de Centres d'Esplai Cristians potser ha estat un bolet. Però també sap que és un bolet amb arrels: continuarà endavant creixent..., i algun dia potser ella es farà voluntària en un esplai. L'Aplec ha estat una flor; una flor que fa estiu perquè hi ha el caliu necessari.

JOAN D'ARQUER i TERRASA

Objectiu obert

La Conferència Episcopal Espanyola celebrà la seva habitual reunió plenària de Tardor, presidida per última vegada pel cardenal Angel Suquia, abans de la renovació de càrrecs prevista pel febrer.

El revd. Luis Olivares, de l'església de Ntra. Sra. Reina dels Àngels, de Los Angeles, és arrestat durant la protesta per la política dels EUA al Salvador.

Praga. Un mossèn i dos soldats, braç a braç, precedien la multitud, quan el cardenal Tomasek arribà a la catedral per celebrar l'Eucaristia.

Dimecres, 22

Tensió al Congrés i al Senat

Per la mort en atemptat del diputat electe d'Herri Batasuna Iosu Muguruza i també pel diputat Iñaki Esnaola (HB) ferit greument. Congrés i Senat guardaren un minut de silenci abans de començar els actes respectius de constitució de les Càmbrs. Totes les forces polítiques coincidiren en la condemna de l'atemptat. Sembla que les sospites més o menys fonamentades sobre l'autoria de l'atemptat es decanten cap a elements d'ultradreta. La reivindicació telefònica en nom dels GAL no sembla fefaent.

Nou cop de l'FMLN

Ahir la guerrilla va tornar a fer una demostració de força en ocupar la part nord-oest de la ciutat de San Salvador, l'anomenat barri d'Escalón. S'apoderaren de l'hotel Sheraton, i capturaren set assessors estrangers: 4 nord-americans, 2 guatemalencs i un de xilè. Els guerrillers han negat que mantinguin retingut Joao Baena Soares, secretari general de l'OEA.

Govern d'unió nacional a Grècia

Ahir les forces polítiques gregues es posaren d'acord per superar l'impàs polític en què es trobava el país des de les eleccions generals del dia 5. PASOK (socialista), Nova Democràcia (conservadors) i Coalició de l'Esquerra i del Progrés (comunista) decidiren formar un govern d'unió nacional, que es mantindrà en el poder fins a mitjan abril en què se celebraran noves eleccions.

Índia: eleccions legislatives

Avui, a l'Índia, més de cinc-cents milions d'electors estan convocats a les urnes. 6.089 candidats i prop de 200 partits es presenten a aquestes eleccions legislatives. La jornada electoral tindrà lloc els dies 22, 24 i 26. S'han instal·lat 600.000 col·legis electorals. Les dues forces polítiques principals són el Partit del Congrés, del primer ministre Rajiv Gandhi i una aliança de tres grups d'oposició. El Parlament té 545 escons.

Dijous, 23

El president del Líban, assassinat

René Moawad, president libanès, de 64 anys, fou assassinat ahir, en un atemptat amb cotxe bomba a Beirut Oest, disset dies després de la seva elecció. L'atemptat matà també tretze persones més, i en ferí més de trenta. Moawad era considerat un home-pont entre cristians i sirians. L'atemptat torna a deixar penjat el futur del país i bloqueja els compromisos a què s'havia arribat després de mesos d'intenses negociacions.

Praga: 250.000 persones es manifesten

La pressió popular a favor de les llibertats polítiques no cedeix a Txecoslovàquia. Més de 250.000 persones es manifestaren novament ahir a Praga, demanant eleccions lliures i la dimissió dels dirigents del PC i de l'Estat. Vaclav Havel, dramaturg, cap de fila de l'oposició, donà suport a les reivindicacions del moviment opositor Fòrum Cívic i recordà la convocatòria d'una vaga de dues hores el proper dilluns.

RDA: taula rodona

És la proposta que el SED (Partit Socialista Unificat), comunista, ha fet als nous moviments opositors germano-orientals. En aquesta taula es podrien discutir: la nova llei electoral, l'organització d'eleccions lliures i la reforma de la Constitució. Sembla, però, que l'oposició esperarà la celebració del congrés extraordinari del PC i l'elecció de nou comitè central.

San Salvador: es reprèn el diàleg

Acabat l'episodi de l'hotel Sheraton, alliberats els ostatges i abandonat l'hotel pels assessors militars nord-americans, delegacions oficials del govern i de la guerrilla es reuniran avui a Caracas en un nou i difícil intent de relançar el diàleg. Així ho anuncià ahir el bisbe auxiliar salvadorenc Gregorio Rosa Chaves.

Divendres, 24

Praga: creix la pressió popular

El moviment popular demanant un canvi polític creix per moments. Dilluns, 150.000 manifestants; dimarts, 200.000; ahir, 300.000. La plaça de Sant Wenceslau és un fòrum multitudinari on la gent expressa sense embuts les seves reivindicacions polítiques. Ahir, després de 20 anys de silenci, deixà sentir la seva veu el líder de la "primavera de Praga", Alexander Dubcek, que a Bratislava, davant de 50.000 manifestants, declarà que cal cercar solucions no violentes que enduguin la reforma democràtica. L'home que ha viscut anys relegat a l'humil tasca de guardabosc és ara aclamat per la multitud dels manifestants per places i carrers.

Líban: elecció de nou president

39 diputats libanesos s'han reunit a Balbek en la planícia de la Bekaa, indret controlat per les tropes sirianes. Faltan, però, nou diputats per arribar a 48 que és el quòrum exigít per a l'elecció. És d'esperar que arribaran d'altres indrets de Beirut o de l'estranger on romanen per més seguretat. La seva finalitat és nomenar el més aviat possible el successor de René Moawad, brutalment assassinat.

La cimera Bush-Gorbatxov, no serà un altre Yalta

En el discurs televisat a tot el país amb motiu del "Dia d'Acció de Gràcies", el president Bush ha assegurat que la cimera de Malta no serà un repartiment del pastís europeu entre les dues grans potències. Afirmà que la reconfiguració del mapa europeu requerirà molt temps i que en tot cas no es farà mai sense la col·laboració dels països democràtics d'Europa.

Suïssa: exèrcit, sí o no

Ho decidiran els ciutadans en un referendun que se celebrarà el proper diumenge. La peculiar organització militar suïssa ha estat considerada modèlica i una garantia per a la seva neutralitat. El moviment abolicionista ha estat promogut pel "Grup per una Suïssa sense Exèrcit" (GSSA), que reuní les més de 100.000 signatures necessàries per convocar el referendun. Esperen obtenir un 30% de vots favorables.

Dissabte, 25

Praga: la cúpula del PC dimiteix

Més de 350.000 es reuniren ahir a la plaça de Sant Wenceslau en conèixer-se la notícia de la dimissió del secretari general del partit comunista Milos Jakes i de tot el politburó del partit. Karel Urbanek, de 48 anys, ha estat elegit nou secretari general. Tanmateix el futur immediat és encara poc definit, i no sembla viable que Txecoslovàquia entri en un camí reformista com Polònia o Hongria. Dubcek féu una crida a la policia, a l'Exèrcit i a les milícies populars, perquè com fa 20 anys, se solidaritzin amb el poble.

Romania: la dictadura continua

Nicolae Ceausescu ha estat reelegit per cinc anys més secretari general del Partit Comunista romanès. No cal dir que la reelecció ha estat "per unanimitat", i els elogis a "l'insigne cabdill" del més pur estil del culte a la personalitat. No hi ha hagut cap canvi en la direcció del Partit. La dictadura comunista continua.

Líban: Elies Hraui, nou president

Els diputats del **Parlament** libanès reunits ahir a **Chtaura**, a la planícia de la **Bekaa** elegiren **Elies Hraui**, de 63 anys, nou president del **Líban**. Hi foren presents 53 diputats, cinc més que el quòrum necessari. El nou president és partidari de bones relacions amb **Damasc**. El general **Michel Aoun** no accepta tampoc aquesta nova elecció.

Diumenge, 26

Txecoslovàquia: creix la confrontació política

El primer ministre **Ladislav Adamec**, obligat a dimitir del politburó, compta amb el suport públic de l'oposició, que ahir per boca de l'escriptor **Vaclav Havel** i d'**Alexander Dubcek** endurí el seu llenguatge polític. Més de 500.000 manifestants expressaren clamorosament el seu suport a **Adamec**, i als líders de l'oposició. També el cardenal de l'església de Bohèmia, **Frantisek Tomasek**, molt conegut per la seva lluita en favor de la llibertat, presidí ahir una missa multitudinària a **Praga**, amb motiu de la canonització d'**Agnès de Bohèmia**, i digué: "L'Església i jo mateix estem amb el poble". El nou secretari general del Partit, **Karel Urbanek**, es pronuncià a favor d'un govern de coalició, mentre **Adamec** ha dit clarament que està disposat a reunir-se amb els representants de les forces oposidores.

Referèndum a Hongria

Avui, sis milions d'electors, en el primer referèndum lliure als països de l'Est, decidiran si el primer president de la **República d'Hongria**, després de l'època comunista, ha de ser elegit per sufragi universal directe abans de les eleccions legislatives que tindran lloc la primavera vinent. El nou **PSH**, nascut de l'antic **Partit comunista**, i el **Forum Democràtic**, primera força de l'oposició, desitgen que el poble elegeixi el nou cap d'Estat.

Líban: govern d'unitat nacional

Elias Haraui, nou president del **Líban**, aprovà ahir la formació d'un govern d'unitat nacional que inclou catorze representants de les principals comunitats i faccions polítiques del país. El sunnita **Selim Hoss**, serà el cap del nou gabinet que haurà de vetllar l'aplicació dels acords de **Taif**.

Uruguai: eleccions legislatives

Avui els uruguaians decideixen democràticament el seu futur govern. **Luis Alberto Lacalle**, del **Partit Blanc** sembla tenir més probabilitats enfront de **Jorge Batlle** del **Partit Colorado** i del general **Liber Seregni** del **Frente Amplio**.

Dilluns, 27

Praga: negociacions govern-oposició

La dita "revolució de novembre" segueix inexorablement el seu curs. El govern, conduït pel primer ministre **Adamec**, i els líders opositors comencen un procés de reconciliació nacional a **Txecoslovàquia**. **Adamec**, **Dubcek** i **Havel** van aparèixer junts davant la immensa multitud reunida a la plana de **Letna**, a **Praga**. Ahir, per primera vegada des del 1968, els mitjans de comunicació social, premsa i televisió, varen sortir i expressar-se amb total llibertat. El primer resultat de la reunió govern-oposició va ser l'anunci de l'alliberament avui de tots els presos polítics. Per altra banda, es va mantenir la crida de l'oposició a fer, avui, dues hores de vaga.

Suïssa: sí a les forces armades

Amb la participació del 68,6 per cent, en les votacions celebrades ahir en tota la **Confederació Helvètica**, un 64,4 per cent rebutjà la iniciativa:

"Per una **Suïssa** sense exèrcit i per una política global de pau", contra el 35'6 favorable. A **Suïssa** el servei militar és obligatori, tres setmanes l'any, entre els 20 i els 50 anys. No hi ha legislació especial per a l'objecció de consciència, i els declarats no aptes s'incorporen a **Protecció Civil**.

Líban: suport al nou govern

El **Parlament** libanès reunit a **Xtaura**, sota control siria, donà per unanimitat el seu vot de confiança al govern format pel primer ministre **Selim Hoss**. El programa del nou govern està basat en els acords de **Taif**. Per altra banda, ahir al vespre, **Elias Haraui**, president libanès, va dirigir un ultimàtum a **Michel Aoun**, perquè accepti abans de 48 hores l'elecció presidencial i el nou govern. En cas contrari desencadenaria un atac llampec contra el palau de **Baada**, seu del govern militar cristià. **Aoun** ha contestat que està preparat per defensar-se.

Índia: derrota electoral de Rajiv Ghandi

A mesura que avança l'escrutini es confirma la derrota electoral del **Partit del Congrés** de **Rajiv Ghandi**. Del total dels 529 escons que té la **Cambra baixa del Parlament**, ahir, a les 12 de la nit, el **Partit del Congrés** en tenia 154.

Dimarts, 28

Txecoslovàquia: èxit de la vaga general

Ahir, a tot **Txecoslovàquia**, la vaga general de dues hores proposada pel **Forum Cívic** de l'oposició, va tenir un èxit total. Estudiants, miners, obrers, treballadors de petites empreses, varen sortir al carrer per reclamar la celebració d'eleccions lliures i la dimissió del govern. Després de ser destituïts els elements conservadors del politburó del **PC**, **Urbanek**, secretari general, i **Adamec**, primer ministre, tenen el camp lliure per formar un govern de coalició. Aquest és el desig que manifestà també el nou líder de l'oposició **Vlatr Komarek**.

Hongria: presidencials, després de les legislatives

Anit, a última hora, es va saber el resultat del referèndum que se celebrà el diumenge. Per 6.118 vots han guanyat els partidaris de que les eleccions presidencials es facin després de les legislatives i a través del **Parlament**. El resultat cal interpretar-lo negativament per al govern i positivament per a la **Federació de Demòcrates Lliures (FDL)**. El gran derrotat és l'actual líder del nou **PSH**, **Imre Poszgay**, que en uns comicis presidencials directes tenia totes les de guanyar; en canvi a través del nou **Parlament** que resulti elegit, ho tindrà molt més difícil.

Uruguai: victòria dels "blancos"

En els comicis celebrats diumenge a l'Uruguai, els primers realment lliures des del final de la dictadura militar l'any 1984, el candidat conservador **Luis Alberto Lacalle**, del **Partit Nacional**, aconseguí una clara victòria. El segon lloc ha estat pels "colorados" i en tercer lloc l'esquerra **Frente Amplio**.

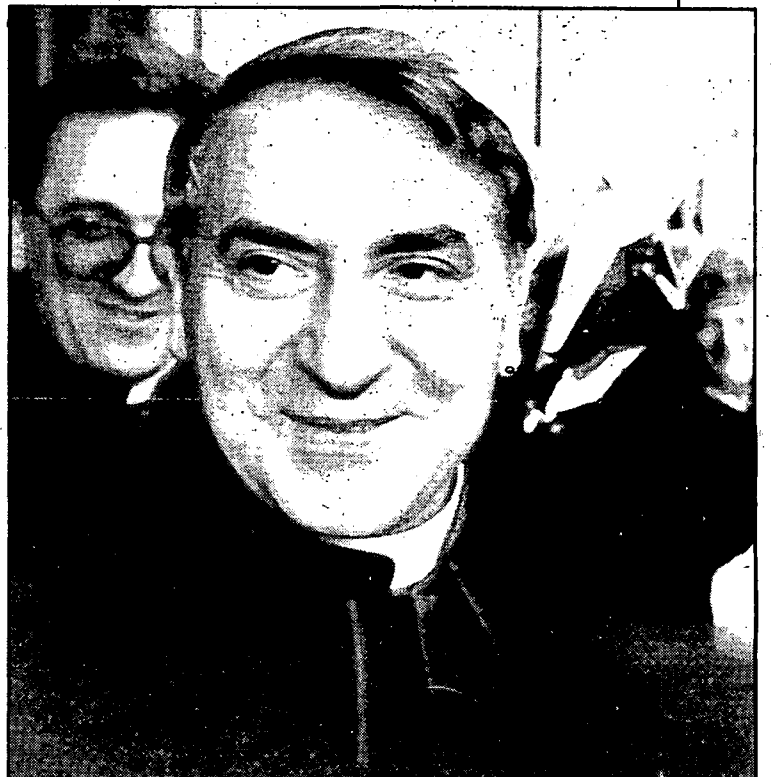
Colòmbia: atemptat contra un Boeing 727

Els "Extraditables", braç armat del narcotràfic s'han responsabilitzat de la col·locació d'una bomba en el **Boeing 727** de la companyia **Avianca**, que ahir esclatà en ple vol pocs minuts després d'envolar-se a l'aeroport de **El dorado**, de **Bogotà**. Han mort els 107 ocupants.

Objectiu obert

El cardenal Gagnon, president del Pontifici Consell per a la Família, clausurà a Madrid, les Jornades sobre Bioètica i Teologia.

L'arquebisbe Josef Kowalozkyk arriba a l'aeroport de Varsòvia, per prendre possessió com a primer nunci a Polònia.

El cardenal Frantisek Tomasek de Txecoslovàquia saluda la multitud reunida als voltants de la catedral de Praga.

CALENDARI

Diumenge, 3 de desembre. I d'Advent. Sants Francesc Xavier, S.J.; Sofronies, profeta i Cassià, màrtir.
El sol surt a les 6,59 i es pon a les 16,22 -Hora solar-.

Dilluns, 4 de desembre. St. Joan Damascè, prevere i doctor. Stes. Bàrbara i Ada, verges.
Festa major a Cercs, Torres de Segre i Vallfogona de Riucorb.
Fira a Sant Pol.

Dimarts, 5 de desembre. Sta. Sabas, abat; Dalmau, bisbe màrtir i Sta. Crispina.

Dimecres, 6 de desembre. Sant Nicolau de Bari, bisbe; Sant Majòric, màrtir i Sta. Asela, verge.

Dijous, 7 de desembre. Sta. Ambrós, bisbe doctor; Agatò, màrtir i Sta. Fara, abadessa.

Divendres, 8 de desembre. La Immaculada Concepció de la Mare de Déu. Santa Ester, reina.
Festa major a Aiguafreda, Cambrils i Montesquiu.
Fira a Camprodon.

Dissabte, 9 de desembre. St. Restitut, bisbe màrtir. Santes Leocàdia (Llogaia) i Valèria, verges màrtirs.
Festa major a Amposta, Sta. Llogaia d'Alguema i Sta. Llogaia de Terri.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

3 de desembre. Diumenge I d'Advent. Lectures: Primera, Is 2,1-5, S 121, segona Rm 13,11-14, tercera Mt 24,37-44.

4 de desembre. Dilluns de la I Setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 4,2-6, S 121, segona Mt 8,5-11.

5 de desembre. Dimarts de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 11,1-10, S 71, segona Lc 10,21-24.

6 de desembre. Dimecres de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 25,6-10a, S 22, segona Mt 15,29-37.

7 de desembre. Dijous de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 26,1-6, S 117, segona Mt 7,21-24-27.

8 de desembre. Divendres. Immaculada Concepció de Maria. Lectures: Primera, Gn 3,9-15-20, S 97, segona Ef 1,3-6.11-12, tercera 1,26-38.

9 de desembre. Dissabte de la setmana I d'Advent. Lectures: Primera, Is 30,19-21.23-26, S 146, segona Mt 9,35-10,1-6-8.

Litúrgia de les Hores
Setmana I

Diumenge. I d'Advent. Tot propi del temps.

Dilluns. De fèria.

Dimarts. De fèria.

Dimecres. De fèria.

Dijous. Sant Ambrós, bisbe i doctor de l'Església. Memòria obligatòria.

Vespres I de demà. **Completes** I de diumenge.

Divendres. La Concepció Immaculada de Santa Maria Verge. Solemnitat.

Dissabte. De fèria. I **Vespres** de demà.

HOMES I INSTITUCIONS

Una clarissa canonitzada per Joan Pau II

Agnès de Praga, princesa d'origen,
i pobre per vocació

La princesa Agnès de Praga, canonitzada el diumenge, dia 12, pel papa Joan Pau II, filla de Otokar I, rei de Bohèmia, somniada com a esposa per monarques medievals, nasqué a Praga l'any 1211 i morí el 1282 en el monestir de Sant Francesc d'Assís. En ell professà com a clarissa i va consagrar la seva vida a la pregària i als pobres i malalts, inspirada en els exemples del "Poverello" i de santa Clara.

El seu pare, Ottokar, fou un rei ambiciós que recorria als matrimonis de conveniència per les seves filles, Agnès, Anna i Judit. A Agnès se la volia comprometre amb el fill del duc de Silèsia, que morí amb pocs anys d'edat, i després amb el fill de l'emperador Frederic II, el futur Enric VII, però les intrigues del rei Leopold d'Àustria frustraren aquest enllaç. Agnès preferí l'exemple de santa Isabel d'Hongria, que es consagrà a Déu i es lliurà als pobres.

Observant les regles de santa Clara, dedicada als malalts en l'hospital fundat per ella mateixa a Praga, el papa Gregori IX la presentà com model de virtuts cristianes. Agnès morí l'any 1282.

El culte i el títol de beata fou confirmat l'any 1874 per Pius IX. Represa la causa, i a instàncies de l'episcopat txec, fou canonitzada enguany per un miracle aprovat per Roma i atribuït a la seva intercessió; miracle que es produí l'any 1941, a Praga, a favor de Karel Reinsinger, afectat d'una malaltia incurable.

Han arribat a nosaltres, quatre cartes de santa Clara adreçades a Agnès de Praga, que traduïdes al català han estat incorporades en el llibre "Francesc d'Assís. Clara d'Assís. Escrites", de la col·lecció "Clàssics del cristianisme". El traductor diu: "En les cartes esmentades, Clara s'alegra que Agnès hagi consagrat la seva virginitat a Crist, pobre, i l'encoratja a seguir sense defallença per aquest camí; li mostra que la llibertat d'esperit —fruit de la pobresa total— és la millor garantia per obrir-se a les riqueses de la divina contemplació i per posseir el Regne. Respon, en una d'elles, a una consulta d'Agnès sobre dejunis i abstinències, recomanant-li moderació i discreció."

FRANCESC GAMISSANS

Preguem amb el Sant
Pare Joan Pau II

Aquest mes de desembre el Sant Pare ens demana pregàries PERQUÈ LA VERGE I SANT JOSEP SIGUIN MODEL I PROTECCIÓ DE TOTS ELS PARES DE FAMÍLIA.

La família de Natzaret és model per a tots els pares cristians. Déu hi és present. ¿Quin lloc ocupa Déu a les nostres llars?

Els pares, amb el seu amor mutu i envers els fills, tot estimant-se inculquen sense dir-ho que Déu és amor. Els fills, acostumats a rebre amor, es fan capaços d'estimar; de donar-se als altres; de fer el bé sense esperar-ne premi.

Alguns pares pensen que ja fan prou si donen joguines, llaminadures i diners als fills. Que això és tot. Encara pitjor si l'educació depèn del carrer, de la colla d'amics, dels cantants de moda, dels herois de les pel·lícules.

Altres pares es tanquen a casa amb els fills per evitar perills. Els pares no han d'acaparar els fills per a ells sols aïllant-los del món que els envolta.

Cal que facin com Maria i Josep. La gràcia de Déu era amb ells, que acceptaven que Jesús, el seu fill, estigués dedicat a les coses del Pare del cel, la salvació del món.

PREGUEM AMB ELS NOSTRES BISBES

Ens demanen pregàries perquè ELS CATÒLICS ESPANYOLS TREBALLIN SENSE CANSAR-SE EN DEFENSA DE LA VIDA.

Els creients hem d'estimar la vida; hem d'ajudar perquè hi hagi més vida, més qualitat de vida.

ANTONI Mª SERRALONGA sj

ADULTS EN LA FE

Un himne de quatre estrofes

JOAN GUITERAS i VILANOVA

La carta apostòlica pel vint-i-cinquè aniversari de la Constitució conciliar sobre la Litúrgia indica, en aquest punt, el tercer principi directiu de la reforma. "El Concili ha volgut veure en la Litúrgia una epifania de l'Església en oració". Epifania vol dir manifestació. La comunitat cristiana dona a conèixer la seva identitat en el culte, on s'aplega com a tal. Un indret que la visibilitza. I que li atorga la consciència de si mateixa.

L'expressió de l'Església coincideix amb la de les seves notes: una, santa, catòlica i apostòlica. Un comentarista ha dit que el Papa entona un himne que, en quatre estrofes, canta les quatre notes de l'Església. Un capítol interessant que fa adonar de la Litúrgia com a realitat profunda i com a ròstre visible de la comunitat orant.

Una

L'Església, en el culte, es manifesta una. Aquesta primera estrofa no tracta una unitat qualsevol. Menys un simple uniformisme. Mostra aquella unitat que ve de la Trinitat, que normalment es manifesta i s'enforteix en la celebració de la litúrgia i especialment de l'eucaristia.

En un primer moment es descriu la unitat que gira entorn de la taula eucarística. És participació "en la mateixa eucaristia, en una única pregària, entorn d'un únic altar presidit pel bisbe rodejat del seu presbiteri i dels seus ministres". Una crida a la unitat en l'evocació de les cartes d'Ignasi d'Antioquia. Vocació a una litúrgia de comunió que obvia les divisions i les ruptures. S'afegeix un altre advertiment: "Que res no trenqui ni afebleixi, en la celebració de la Litúrgia, aquesta unitat de l'Església". No hi capiga dubte que el Pontífex pensa en la dolorosa experiència de cisma (Ecône) dels nostres dies sota el pretext de la celebració.

Santa i catòlica

S'indica, amb una sintètica vivor teològica, el misteri de la santedat de l'Església, provinent del Crist. És la imatge engrescadora de l'assemblea congregada en un sol cos per l'Esperit, santificador i donador de vida. La gràcia del Pare es comunica per l'Eucaristia i els altres sacraments.

L'altra expressió és la catolicitat. Un univers amb una mateixa professió de fe. Un poble ecumènic, de totes les races i llengües, que presenta a Déu Pare el sacrifici del Crist i s'ofereix amb ell. Un articulista recorda com el Papa, per les litúrgies que celebra a Roma amb assemblees vingudes d'arreu i per les dels seus pelegrinatges a les esglésies, és l'home que té la més rica experiència de la catolicitat en l'acte de la celebració.

Apostòlica

La darrera estrofa canta l'apostolicitat manifestada en la litúrgia. En un doble sentit: la fe i el ministeri provenen dels apòstols; però l'Església ha de fer, sense parar, l'apostolat de l'Evangeli.

Importa, per una banda, meditar i valorar com la fe professada recolza en el testimoniatge apostòlic i com és emocionant i objectiu que la litúrgia sigui presidida en la successió apostòlica. També ha de quedar ben clar, en la línia de l'apostolat intrínsec al mateix ésser de l'Església, que la litúrgia no és pas una realitat tancada. Ans al contrari, "el culte que ofereix a Déu la compromet en la missió d'irradiar l'Evangeli en el món".

Una expressió vigorosa: "Així és com el Misteri de l'Església és principalment anunciat, assaborit i viscut en la Litúrgia". Una frase segurament ideal i que la realitat no assoleix pas sempre. Una meta a aconseguir.

El dia s'acosta

NOTA: La segona lectura de la litúrgia de la Paraula dominical passa sovint un xic desapercibuda, entre el salm responsorial i el cant que precedeix l'Evangeli. Poques vegades esdevé objecte directe de l'homilia, reservada gairebé sempre a l'Evangeli, amb el suport alguna vegada de la primera lectura. I, tanmateix, la segona lectura té un lloc important en la tradició litúrgica i en la significació eclesial de la litúrgia de la Paraula. La litúrgia hispànica — amb altres — l'anomena "Apòstol", perquè sempre ens porta un text de la literatura neotestamentària vinculada a la missió dels apòstols, i, en la majoria de casos, un text directament apostòlic. Per això, la segona lectura esdevé, per a la comunitat reunida, una renovació de la predicació apostòlica a partir de la qual l'Església ha estat aplegada en l'Esperit Sant.

En començar un nou cicle litúrgic, em proposo dedicar preferentment a la segona lectura de cada diumenge el comentari setmanal.

El text de Romans 13,11-14 és el text clàssic de la litúrgia romana per aquest diumenge. El sentit espiritual de l'Advent s'hi troba en la seva més íntima comprensió, encara que sant Pau no pensava pas — és clar! — en el temps litúrgic com a tal, quan va escriure aquesta exhortació als Romans.

• EL TEMPS, L'HORA, L'AVUI

La nostra experiència del temps d'Advent va lligada inevitablement amb els grocs de la tardor, i amb les fulles seques que encatifen els carrers. En altres llocs, l'ambientació serà diversa, i per això no hem de considerar que la tardor sigui essencial a l'Advent i a la seva espiritualitat...! Tanmateix, considero que és una oportunitat feliç que tenim, aquesta: El temps "d'aurat" correspon molt bé al sentit de l'Advent com a temps de

l'esperança de quelcom que ja s'està gestant, encara que d'una altra manera.

Les tres paraules de l'Apòstol al començament del text (vegeu el text, 2ª lectura) marquen una progressió. Els cristians vivim en un "temps" (kairós) qualificat per la salvació que Crist ha realitzat, una vegada per sempre; d'això cal ser-ne conscients. D'aquí una primera conseqüència: la vigilància.

El Nou Testament, i sobretot en l'Evangeli de Joan, l'"Hora" té una significació molt concreta: és el pas de Jesucrist d'aquest món al Pare (vegeu Joan 13,1). Per als cristians, l'hora adquireix un sentit pasqual i baptismal. L'exhortació de l'Apòstol fa recordar les paraules molt probablement preses d'un context baptismal: "Desvetlla't, tu que dorms, aixeca't d'entre els morts, i el Crist t'il·luminarà" (Efes 5,14). L'hora d'aixecar-nos és, per tant, la crida a viure la nostra identitat cristiana.

¿Per què vigilar, per què aixecar-nos? Perquè "avui/ara" la salvació és més a prop nostre que quan vam abraçar la fe. Estem sota una iniciativa divina que se'ns ofereix. És el futur de Déu que s'apropa a nosaltres, per completar allò que es va iniciar quan vam abraçar la fe. La salvació, el Senyor i Salvador nostre Jesucrist, ve. Heus aquí l'Advent. El fruit d'aquest "ara/avui", realitzat en la fidelitat a l'Esperit, en l'acolliment de l'acció sacramental del Senyor en l'Església, està condicionat a la nostra "vigilància" i al manteniment de la nostra identitat, estar desvetllats.

• LA NIT I EL DIA, DESPULLAR-SE I REVESTIR-SE

Dues antítesis, amb una forta càrrega de sentit bíblic, teològic, litúrgic. La nit és la imatge de les "obres pròpies de la fosca". Quan Judes sortí del cenacle per "fer allò que estava fent", era de nit (vegeu Joan 13,27.30). També pertanyen a aquestes obres: l'abús

del menjar i beure, els plaers i les impureses, les renyines i les envejes. Tot això és el "vestit" que implica la nit. Per això, quan s'acosta el dia, el cristià ha de despullar-se d'aquest vestit. Els Pares de l'Església, comentant el ritu baptismal, veien en el despulament dels candidats abans d'entrar al baptisteri, imatge del retorn al Paradís. Despullar-se del pecat, despullar-se de la nit.

El dia s'acosta. El dia és el Senyor, és la salvació, és la comunió amb Déu. Continuant amb la imatge patristica, el despulament pre-baptismal porta al revestiment de Nostre Senyor Jesucrist, l'home nou, (vegeu Efes 4,22-24). Alta vegada, aquí, apareix el sentit del temps de l'Advent. Els cristians estem revestits del Senyor, estem cridats a "comportar-nos dignament com a ple dia", perquè, desde que vam abraçar la fe i fórem batejats en Crist, som fills del dia, i no pas de les tenebres. Però això ho vivim en la lluita quotidiana, en la vigilància atenta i "armada": "revestim-nos l'armadura del combat a plena llum".

L'Evangeli ens ofereix les paraules de Jesús que expliquen la importància d'aquesta vigilància: "el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada".

• JESUCRIST, EL SENYOR

Llegint aquestes paraules que formen la segona lectura d'avui, Agustí va acollir la gràcia de la conversió. ¿Per què no han de ressonar avui, per a nosaltres, amb la mateixa força? Agustí tenia pensaments i reflexions filosòfiques ben elevades, però eren les seves. Calia que s'adonés que el que compta és "revestir-se de Jesucrist". La salvació no està en cap altre. Déu vol, certament, que els homes treballem per un futur millor, amb esperança. Però el futur que esperem els cristians, i en el qual tenim fixats els ulls ajudats per aquest temps d'Advent, és el futur del Dia del Senyor, quan mai més serà nit.

LECTURES DE LA MISSA

"EL SENYOR REUNEIX TOTES LES NACIONS EN LA PAU ETERNA DEL REGNE DE DÉU"

Les paraules del profeta desborden d'esperança i d'entusiasme, més per l'obra que Déu farà que no pas pel que podem esperar fer nosaltres mateixos. La pau, en efecte, és Ell qui la posarà, i també la transformació dels instruments de guerra. No es tracta pas d'una utopia humana, sinó de l'esperança del Regne. L'esperança que vivim, durant l'Advent sobretot, és la d'aquesta intervenció del Senyor.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (2:1-5)

Paraules revelades a Isaïes, fill d'Amós, sobre Judà i Jerusalem.

Als darrers temps s'alçarà ferma la muntanya del temple del Senyor al cim de les muntanyes i per damunt dels turons. Totes les nacions hi afluiran, hi aniran tots els pobles dient: "Veni, pugem a la muntanya del Senyor, al temple del Déu de Jacob, que ens ensenyi els seus camins i seguim les seves rutes, perquè de Sió, en surt l'ensenyament, de Jerusalem, l'oracle del Senyor".

Ell posarà pau entre les nacions i apaivagarà tots els pobles, forjaran relles de les seves espases i falcs de les seves llances. Cap nació no empunyarà l'espasa contra una altra, ni s'entrenaran mai més a fer la guerra. Casa de Jacob, veniu, caminem a la llum del Senyor.

"QUINA ALEGRIA QUAN EM VAN DIR: ANEM A LA CASA DEL SENYOR"

Jerusalem és la ciutat resum i penyor d'aquests béns que espera de Déu el seu poble: ciutat de l'aliança, del tribunal de David, de trobament amb els germans i els amics, ciutat de pau. Per això és símbol de la realitat que nosaltres ja coneixem per la fe: la comunió amb el Senyor que esperem, en l'Església ara a la terra, i en el cel eternament.

Salm 121: 1-2,3-4a (4b-5,6-7), 8-9 (R.: 1)

Quina alegria quan em van dir:
"Anem a la casa del Senyor".
Ja han arribat els nostres peus
al teu llinar, Jerusalem.

R. Quina alegria quan em van dir:
"Anem a la casa del Senyor".

Jerusalem, ciutat ben construïda,
conjunt harmoniós:
és allà que pugen les tribus,
les tribus del Senyor. R.

A complir l'aliança d'Israel,
a lloar el nom del Senyor.
Allí hi ha els tribunals de justícia,
els tribunals del palau de David. R.

Augureu la pau a Jerusalem:
Que visquin segurs els qui t'estimen,
que sigui inviolable la pau dels teus murs,
la quietud dels teus merlets. R.

Per amor dels meus germans i amics, deixeu-me dir:
"Que hi hagi pau dintre teu".
Per la casa del Senyor, el nostre Déu,
et desitjo la felicitat. R.

"TENIM LA SALVACIÓ A PROP NOSTRE"

Aquest fragment de la carta als Romans és un dels textos més clàssics de la litúrgia d'Advent, perquè subratlla el fet de la salvació aconseguida, però encara en tensió vers la realització total en cadascun de nosaltres i en la història. L'Advent és certament una crida a l'esforç de l'esperança. En aquest any centenari de la conversió de sant Agustí, aquest text esdevé particularment significatiu. Fou, en efecte, tal com ell mateix explica, el text que va llegir quan la veu misteriosa li deia: "Agafa i llegeix".

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (13:11-14)

Germans, siguem conscients dels moments que vivim. Prou de dormir, ja és hora d'aixecar-nos. Avui tenim la salvació més a prop nostre que quan vam abraçar la fe. S'acaba la nit i el dia s'acosta. Despullem-nos de les obres pròpies de la fosca, revestim-nos l'armadura del combat a plena llum. Comportem-nos dignament com a ple dia. Fora l'abús de menjar i beure, fora els plaers i les impureses, fora les renyines i les envejes. Que el vostre vestit sigui Jesucrist, el Senyor. Però de la carn, no us en preocupeu ni satisfieu els seus desigs.

"VETLLEU I ESTIGUEU A PUNT"

Cada any, l'Evangeli d'aquest diumenge ens exhorta a la vetlla, amb les paraules de l'Evangeli que correspon al cicle. Aquest any, sant Mateu. La particularitat d'aquest any A és l'exemple dels homes del temps de Noè: ells no estaven a punt, continuaven "menjant i bevent i casant-se", com si no passés res, i foren sorpresos. ¿Com ens trobarà, avui, per Nadal, a l'hora de la mort, el Senyor que ve?

Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu (24:37-44)

En aquell temps, deia Jesús als seus deixebles: "Quan vindrà el Fill de l'home, passarà com en temps de Noè. Els dies abans del diluvi tothom continuava menjant i bevent i casant-se, fins que Noè hagué entrat a l'arca. No s'havien adonat de res quan els sorprengué el diluvi i se'ls endugué tots. Igual passarà en l'adveniment del Fill de l'home. Si hi hagués llavors dos homes plegats al camp, potser l'un fóra pres i l'altre deixat; si hi hagués dues dones molent plegades, potser l'una fóra presa i l'altra deixada. Vetlleu, doncs, perquè no sabeu quin dia vindrà el vostre Senyor. Estigueu-ne segurs: si el cap de casa hagués previst l'hora de la nit que el lladre vindria, no s'hauria adormit ni hauria permès que li entressin a casa. Estigueu a punt també vosaltres, que el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada".

"No s'havien adonat de res"

Comencem l'any litúrgic llegint un fragment de l'anomenat sermó escatològic de sant Mateu. Si prenem l'any litúrgic com una imatge del devenir de la vida del cristià, il·luminada pels misteris de la salvació de Jesucrist, potser ens sorprengui que just al començament ens encarem amb les "darreries". Si fem, però, atenció a com hem esdevingut cristians i a com cal que es vagi desenvolupant aquesta nostra vida de deixebles, la sorpresa es convertirà en descoberta de la coherència del fet de proclamar avui aquest text evangèlic. Jesús és alhora el qui ha vingut, el qui ve i el qui vindrà. Va venir en un moment concret de la història. De la història de la humanitat, fa dos mil anys, i de la història particular de cadascú de nosaltres quan vam ser presentats al baptisme i fórem incorporats a ell. Jesús ve constantment a nosaltres, a la seva Església. Ara que ens hem constituït en comunitat que celebra el memorial del Senyor, ell és amb nosaltres comunicant-nos la seva vida. I ell, Jesús, vindrà a la fi dels temps: del temps de la història de la humanitat i del temps de la història menuda de cadascun dels homes i dones del món. Amb ell, doncs, ens dirigim al seu encontre. Convé que en tinguem consciència clara i que ens adonem del que vivim i de com ho vivim. Vet aquí, doncs, la importància cabdal de meditar en profunditat aquest text de sant Mateu, ara que iniciem el nostre pelegrinatge pels misteris de la vida, passió, mort i resurrecció de Jesús.

Enfront de l'espectacle d'una societat que viu sense adonar-se de la presència salvadora de Déu en el món, l'evangelista amonesta els cristians de la seva comunitat perquè facin una lectura creient dels signes dels temps. ¿Com es pot i s'ha de

ser deixeble de Jesús en aquelles circumstàncies concretes? La pregunta és també vàlida per a nosaltres. Davant del Senyor que ve a fer justícia, portant a les seves mans la salvació i la reprovació, no podem caure en la lleugeresa dels contemporanis del diluvi: **No s'havien adonat de res quan els sorprengué el diluvi i se'ls endugué tots** (v. 39). Vivien en la ignorància del que els anunciava la fe, per això van ser sepultats per les aigües del judici de Déu, mentre Noè, el creient, era salvat dins de l'arca. **Vetlleu, doncs... estigueu a punt** (vv. 42 i 44), amb els ulls de la fe ben oberts per a poder captar la presència del Senyor en la nostra vida i en la vida del nostre món.

"El Fill de l'home vindrà"

La vinguda de Jesús és un do gratuït. Una gràcia. De fet és la gràcia de Déu que irromp en la nostra vida, en la història de la humanitat perduda pels tocs d'aquest món després de la seva sortida del paradís. Déu compleix la seva paraula oferta arran mateix del pecat dels orígens i envia el seu fill al món. La seva vinguda sorprèn tothom, fins als del poble escollit. La inconsciència era —i és— general. Llavors i ara. De cop i volta caigué el diluvi sobre la terra, sepultà la humanitat i "s'endugué" cap a la salvació Noè i els seus. El Senyor judicava la terra "inesperadament". Igual

passarà en l'adveniment del Fill de l'home: **Si hi haguessin llavors dos homes plegats al camp, potser l'un fóra pres i l'altre deixat; si hi haguessin dues dones movent plegades, potser l'una fóra presa i l'altra deixada** (vv. 39b-41). El desconeixement del dia del Senyor, —el dia de la Parusia— (Cf. vv. 36, 42 i 44), ha de suscitar en el deixeble assenyat l'actitud de vetlla, d'expectació, amarada de serena esperança i alhora desvetllar el sentit de treballar per aplanar els camins del Senyor que ve (Cf. Mt 3:1-3 i paral·lels). Cal que el deixeble de Jesús visqui sempre a punt, perquè la vinguda del Senyor no l'agafi d'imprevist. **Perquè el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada** (v. 44). I vindrà a judicar els vius i els morts. Serà l'hora de la veritat. Els qui la vida terrenal havia igualat fent que bons i dolents creïessin junts (Cf. la paràbola del blat i del joll: Mt 13:24ss.), seran definitivament judicats. Uns seran "enduts" cap a la salvació, com el just Noè, mentre que els altres seran "deixats" en la perdició, com els inconscients contemporanis de Noè (Cf. Mt 25:31-46).

"Vetlleu... Estigueu a punt!"

Sant Mateu fa ressonar la consigna de Jesús a l'interior de la seva comunitat. La intenció de l'evangelista no és únicament d'advertir els seus de cara al darrer dia, si-

nó que vol inculcar-los allò que ha de ser l'actitud quotidiana del bon deixeble de Jesucrist. Perquè no solament és cert que ignorem el dia i l'hora de la darrera vinguda del Senyor, sinó que aquesta darrera vinguda està precedida per una constant vinguda al cor de la comunitat i a la vida de cadascun dels seus membres. Cal, doncs, que cap cristià visqui en la inconsciència, sinó que tothom sàpiga que aquell que vindrà definitivament el Dia del Senyor, ve i és amb nosaltres per "prendre'ns" cap a la salvació, per fer camí amb ell per la nostra vida. S'imposa, doncs, l'actitud de vetlla i d'estar sempre a punt de defensar els nostres tresors: la fe, l'esperança i la caritat, la comunió amb Crist i amb els germans. La vida cristiana no és vida d'ensopiment ni de deixar a l'abast de qualsevol saltejadorell allò que és el nostre patrimoni salvífic, sinó vida de vetlla, de lluita, que no admet sorpreses de lladres: **Estigueu-ne segurs: si el cap de casa hagués previst l'hora de la nit que el lladre vindria, no s'hauria adormit ni hauria permès que li entressin a casa. Estigueu a punt també vosaltres, que el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada** (vv. 43-44). Certesa de la vinguda del Senyor; desconeixement del moment precís de la seva arribada; esperança activa davant la imminència de la vinguda; vetlla constant, estar sempre a punt per a obrir la porta així que el Senyor hi truqui, disposats a rebre'l i a acollir-lo constantment: vet aquí l'espiritualitat del temps d'Advent. L'espiritualitat que conforma el capteniment de l'autèntic deixeble de Jesús al llarg i ample de la seva vida, i que sant Pau resumeix admirablement bé en fragment que avui es proclama en la segona lectura (Rm 13:11-14) i que sobretot és expressat en la frase consigna: **Que el vostre vestit sigui Jesucrist, el Senyor.**

CULTURA CIENTÍFICA

Ciències físiques i filosofia de la naturalesa

11. Física de la llum: Heró d'Alexandria

Fins ara en aquesta relació que hem fet de la ciència física a la Grècia clàssica només hem parlat de temes de mecànica. Algun lector segurament deu haver pensat: "Es que en el món grec de l'edat antiga no es van preocupar d'altres parts de la física, com és ara de l'òptica, per exemple?". Com que la resposta és afirmativa avui en parlarem.

Les primeres idees que hi trobem són simples elucubracions teòriques o filosòfiques sense base experimental. Pitàgores, segons diuen autors posteriors, ja havia explicat la visió dient que de l'ull surten els raigs visuals que es propaguen en línia recta i divergents, cosa que fa que a gran distància ja no es veïen els objectes petits; la visió és la conseqüència del xoc dels raigs visuals amb l'objecte. Aquesta teoria fou compartida per molts autors posteriors, entre ells per Euclides d'Alexandria que hi afegí que els raigs solars fan el mateix. Els filòsofs de l'escola eleàtica modificaren aquesta explicació dient que la visió era com una "respiració" de l'ànima que sortia per les pupil·les. Però els atomistes (Demòcrit, Epicur,...) idearen una teoria contrària: són els "àtoms" que es desprenen dels cossos il·luminats els que causen la visió quan ens arriben als nostres ulls, i si l'objecte és lluny la imatge es fa més dèbil per raó de la resistència que l'aire fa al seu

pas. Plató també admet aquesta explicació però la compon amb l'antiga dient que al mateix temps surt dels nostres ulls "la part més subtil del foc" que xoca amb aquells àtoms origina la visió. I Aristòtil no admet que surti res del nostre ull (si en sortís foc ens hi veuríem a les fosques) sinó que tot ve de l'objecte a través d'un intermediari "diàfan" o transparent que només actua si és il·luminat; si no hi hagués el "diàfan" no veuríem res, ja que a través del buit no es pot transmetre cap influència. Fins aquí pures teories. El primer tractat que ens ha arribat fins a nosaltres sobre física de la llum amb base experimental fou la "Catòptrica" d'Heró d'Alexandria; és el primer que ens ha arribat no el primer que es va escriure, ja que com a mínim ja s'havia escrit un segle abans una altra "Catòptrica" per Arquimedes, llibre que malauradament s'ha perdut.

Heró d'Alexandria (entre el s. II i s. I aC)

Ignorem l'any del naixement i el de la mort d'aquest físic de l'escola d'Alexandria. Només en sabem que va viure entre els segles segon i primer abans de Crist. La ciutat d'Alexandria, convertida en el centre cultural de l'antigor a partir de finals del s. IV aC, havia tingut matemàtics com

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat Eclesiàstica
de Filosofia de Catalunya

Euclides, autor dels "Elements", i astrònoms com Eratòstenes, que havia meditat la rodonesa de la Terra i escrit "Constel·lacions". Així, doncs, Heró tingué bons antecessors i mestres, i hem de dir que no els superà pas: en comparació d'ells fou una mitjanja. Tots els llibres de matemàtiques anomenen "fórmula d'Heró" la de l'àrea d'un triangle en funció dels seus tres costats, però sembla que no fou pas ell qui la descobrí. Els traductors àrabs ens diuen que ja era coneguda d'Arquimedes, que l'exposà en una obra que no ens ha arribat. Heró la demostra en una obra anomenada "Mètrica" que es conserva, amb una demostració que és la primera que en tenim, però que molt bé podria ser la mateixa d'Arquimedes. La "Mètrica" d'Heró fou descoberta el 1896 a Constantinoble en un manuscrit del 1100 aproximadament. És un tractat de geometria més pràctic que teòric. Ja no és de l'estil d'Euclides. Moltes fórmules hi són posades sense demostració per a ús de qui les necessita.

El caràcter més aviat pràctic d'Heró el portà a ser inventor de certs artefactes que s'han fet cé-

lebres. Alguns eren pures joguines "científiques". Un dispositiu que obria les portes del temple quan s'encenia foc sota l'altar, una espècie de turbina de vapor, una font que només rajava quan s'encenia un foc... Tot això es troba en les seves obres "Mecànica" i "Pneumàtica" que ens han arribat, si bé molt plenes d'interpol·lacions.

La propagació de la llum

En la "Catòptrica" Heró exposa tota una teoria dels miralls i les seves aplicacions pràctiques. Per exemple ens diu com poder obtenir una imatge que ens mostri la dreta dreta i l'esquerra esquerra i no al revés: dos miralls tocant-se en angle recte fan, a més de les respectives imatges normals, una tercera imatge directa i no invertida que es veu mirant cap a l'angle. I estableix la llei de la reflexió de la llum tal com ara la trobem en qualsevol òptica elemental. Ens parla també de la deformació de la imatge per miralls incurvats... És a dir exposa ja tot un tractat d'òptica geomètrica.

Heró ja fa física de la llum, però encara en manté la concepció teòrica heretada d'Euclides que és la pitagòrica. Són seves, per exemple, aquestes paraules: "Pràcticament tots els qui han escrit de diòptrica s'han preguntat per què els raigs lluminosos

procedents dels nostres ulls són reflectits pels miralls i per què les reflexions són segons angles iguals. La proposició que la nostra vista es dirigeix en línies rectes procedents de l'òrgan de visió pot demostrar-se així: Qualsevol cosa que es mou sense canviar la velocitat ho fa en línia recta... perquè l'objecte tendeix a moure's seguint el camí més curt, i la línia més curta entre dos punts és la recta. Que els raigs procedents dels nostres ulls es mouen a velocitat infinita pot deduir-se de la següent consideració: Quan després d'aclicar els ulls els obrim i mirem el cel, no es necessita cap interval de temps perquè els raigs visuals arribin fins al cel, ja que veiem les estrelles així que les mirem, amb tot i que podem dir que la seva distància és infinita".

Aquestes afirmacions faran somriure avui dia qualsevol estudiant de física, però a aquella època eren admeses sense discussió. Fixem-nos que a Alexandria va prevaldre l'explicació més antiga que era la pitagòrica. Heró ho dona com cosa sabuda de tothom, que ja no es discuteix: la visió és deguda als raigs que surten dels nostres ulls. Com si l'explicació dels atomistes o la d'Aristòtil fos desconeguda o rebutjada. Caldria esperar el s. XVII per trobar un progrés en el coneixement dels fenòmens lluminosos.

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

Full Jove

Es Nadal i tota la terra se n'alegra. També el "Peque" que no té casa, el José amb la seva mare treballant tota la nit al carrer, la Maria amb el seu pare a la presó, i tants i tants a qui la injustícia i la pobresa ha anat marginat.

Però malgrat tot i des del cor de la seva marginació, també ens criden a tots un desig: BON NADAL!!!

Un jove voluntari anònim al Raval (Barcelona)

Sovint ens apropem als joves amb la mentalitat de qui ha d'afrontar un problema. És evident que els joves tenen problemes o, fins i tot, que els joves poden comportar problemes socials o culturals. Però la joventut no és un problema.

La joventut ens reflecteix a nosaltres mateixos, els adults, la nostra societat i la cultura dominant. Els joves són un reflex desacomplexat del present. Per això l'experiència d'emmirallar-nos en els joves no sempre resulta gratificant, i aleshores, com a mecanisme de defensa, els pengem l'etiqueta de "problema".

Així, aquesta mena de conformisme o relativisme, tan present entre els joves i que tant ens ofèn als "vells lluitadors", és el missatge que nosaltres mateixos hem deixat darrera el "naufregi d'utopies" i l'estovament personal més generalitzat. ¿O és que potser aquesta actitud no és un reflex clar i contundent de la "cultura de la gran buidor?"

Però no hem de plànyer el futur. Hem canviat de coordenades i els joves se situen amb facilitat dins les noves. Són l'avanzada d'un cert canvi de civilització. Nosaltres tenim els valors més essencials codificats en un llenguatge antic i diferent del dels joves i ens fa l'efecte que ells no tenen valors. Crec sincerament que és tot el contrari. Si volem una presència significativa entre els joves cal que sapiguem aculturar aquests valors en aquesta nova civilització que els joves ja viuen plenament. Ens cal el mateix desacomplexament dels joves a l'hora d'aportar elements significatius per a una vida en plenitud (la dels joves i la nostra), i de fer-ho amb codis més assequibles.

Amb més radicalitat que en altres moments per la gran acceleració del canvi, tot plegat no deixa de ser si no el repte de sempre. Treballar amb els joves vol dir tornar a començar. Tornar a començar sempre.

ENRIC PUIG i JOFRA
Ex-director General de Joventut

El Poble de Déu "amb" marxa: fe, guitarres, joves.

Fe i música tot l'any

Es va celebrar, a Barcelona, el primer dels concerts del David Tour. Aquest concert s'inscriu en una gira que l'equip organitzador del Multifestival David farà a més per Lleida, València, Saragossa i Bilbao. L'objectiu d'aquests concerts és perllongar fins al V Multifestival David 1990: testimoniar la fe que s'encarna en la cultura d'avui i l'esperança a través de la música.

El Multifestival David, mani-

festació de música i d'art contemporani en clau cristiana, ha convidat per aquesta gira Luis Alfredo (Barcelona), Kairoi (Catalunya), Juanjo Elezkano (Euskadi) i Giosi Cento (Itàlia).

El concert de Barcelona es va celebrar en el marc del Teatre dels Salesians de Sarrià, que se va omplir de joves entusiastes de la música que els atrau.

JOAN D'ARQUER i TERRASSA

El Moviment Juvenil Salesià

6.000 joves amb Don Bosco

El Moviment Juvenil Salesià (MJS) és la intercomunicació dels diferents grups i associacions juvenils, que amb característiques i organitzacions pròpies, fan referència a Don Bosco, assumint el seu estil educatiu i els valors de la seva espiritualitat. És un ambient obert i una interrelació entre molts joves, grups i associacions al voltant d'uns valors.

Entre les diferents realitats que aquí a Catalunya fan referència al MJS, destaquen la Federació de Centres Juvenils Don Bosco i 3.567 infants, adolescents, joves), i els Grups Foc, grups de fe i creixement cristià amb 136 animadors i 1.832 infants, adolescents i joves.

La Federació es va constituir el 1985 i ha treballat per aprofundir la formació dels animadors i cercar noves respostes al lleure juvenil. Força Centres estan situats en barris i zones marginals: la Mina, el Raval, Ciutat Meridiana, Sant Vicenç dels Horts, Lleida, i ofereixen als joves diferents activitats de promoció cultural i social, com ara, preparació al graduat, tallers ocupacionals o centres oberts.

Els Grups Foc van començar el 1978 i són grups de preadolescents, adolescents i joves, que dins del procés d'educació integral, fan un camí de maduració de la fe, una opció vocacional en l'Església i un compromís transformador del propi ambient. Els trets fonamentals d'aquest procés són: l'ambient d'alegria, la presència dels

S'organitzen activitats per ocupar el temps lliure. L'esport és una bona opció.

animadors en la vida dels joves, el protagonisme dels mateixos joves, la lectura creient de la realitat, l'experiència celebrativa cristiana, l'obertura a l'Església, a la zona i al barri. En cada lloc els grups es coordinen a partir dels equips locals d'animadors i existeix també, un Equip de Seguiment que coordina tots aquests locals.

Durant el curs hi ha unes trobades generals per nivells en les quals s'aprofundeix el tema i l'ob-

jectiu central del curs. I a l'estiu els grups tenen unes trobades formatives (campaments), oferint als joves possibilitats de compromisos i camps de treball.

La manifestació més assenyalada del MJS és el Campobosco, una trobada de joves que se celebra bianualment.

ANTONI DOMENECH, SDB
Delegat de Pastoral Juvenil Salesiana

Jaume Morago, nou Secretari General del MCEC

"Hi ha una demanda d'educació en el temps lliure"

Jaume Morago, és el nou secretari general del Moviment de Centres d'Esplai Cristians. Substitueix des del mes de setembre a Salvador Grau. Va ser escollit per l'Assemblea del MCEC i ha estat l'ànima de la coordinació de l'Aplec com a Coordinador de la Comissió Organitzadora.

"He estat sempre molt d'acord amb la línia que ha portat en Salvador Grau. M'agradaria saber-ho fer tan bé com ell. De tota manera, el Consell Directiu és un equip de persones, i el moviment una estructura amb moltes i diverses possibilitats".

"El que és important de l'esplai, és el treball dissabte re- ra dissabte. D'altra manera, aquesta festa, aquest Aplec no tindria sentit".

"Cada cop vénen més Centres d'Esplai a federar-se en el moviment. Això és significatiu perquè vol dir que la gent cada vegada és més sensible a l'educació en els temps lliure".

"En un futur llunyà hauré de parlar de professionalització, de quin paper hi juga l'escola, i fer-ne un debat social, veient fins i tot com s'estructura l'educació en el temps lliure en d'altres països. El voluntariat no ha de desaparèixer en cap moment".

"Els objectius de l'Aplec eren: promocionar el centre d'esplai i crear-ne de nous en les zones de més alt risc social (a l'esplai tot és diferent); i fer festa, celebrar que fa vint anys que es varen crear els primers centres d'esplai".

J. d'A. i T.

Constitució del Secretariat Interdiocesà de Joventut

Presidits pel Cardenal-Arquebisbe de Tarragona, Dr. Ramon Torrella i Cascante, els delegats de joventut dels nou bisbats, així com els presidents generals dels moviments especialitzats i els consiliaris generals respectius, tots d'implantació a Catalunya i a les Illes, constitueixen el Secretariat Interdiocesà de Joventut (S.I.J.), d'acord amb els estatuts aprovats per la Conferència Episcopal Tarraconense.

La funció del S.I.J. és la de coordinar i complementar les diverses iniciatives, treballs i esforços de la pastoral juvenil. El procés que ha conduït fins a aquesta realització, s'inicia els anys 70, culmina ara, i passa pel document que es féu públic amb motiu del tercer Aplec de l'Esperit: Proposta de Pastoral de Joventut de Catalunya i les Illes.

El Cardenal-Arquebisbe de Tarragona i President de la Conferència Episcopal Tarraconense, també és el responsable de Coordinar en l'actualitat la pastoral de les diòcesis de Catalunya i les Illes.

JOAN D'ARQUER

El cardenal Tomasek, arquebisbe de Praga

“També arribarà el canvi a Txecoslovàquia”

El vigor físic del cardenal Tomasek als seus 90 anys resulta extraordinari. Encara avui celebra l'eucaristia cada dia a les 6.30 del matí. Arquebisbe de Praga des de fa 11 anys es veu sotmès a controls especials per part del govern. Era el fill gran d'una família de sis germans; la mare va enviuar als 32. Es va allistar a la I Guerra Mundial; després va ingressar al seminari. Les experiències de l'horror nazi van marcar el seu camí com a sacerdot. El 1949 el nomenen bisbe i l'ordenen clandestinament, sense l'autorització del govern. Va haver de passar tres anys de treballs forçats en el camp de concentració de Zeliv. Un cop aconseguida la llibertat, és nomenat coadjutor en un poble de Moràvia.

—Per què a Txecoslovàquia no han arribat els canvis que es viuen en els països de l'Europa de l'Est?

—La nostra profunda convicció és que també en el nostre país aquests canvis són possibles. De moment només hem albirat petits retocs, però estem convençuts que també arribarà el canvi a Txecoslovàquia.

—S'haurà d'esperar molt de temps?

—La meua convicció és que els canvis estan arribant.

—Quins motius té per a creure això?

—Si en els països que ens envolten, Polònia, Hongria, Alemanya han estat possibles aquestes evolucions, també ho seran dins les nostres fronteres. Aquesta possibilitat existeix; això no vol dir que es produeixi de seguida i

tot d'una vegada. Però arribarà, aquesta és la nostra esperança.

—Hi ha una major disponibilitat per part de les autoritats de donar més llibertat a l'Església?

—Aquests últims temps hem notat un canvi de tàctica, una estratègia més dolça: aquest govern sembla disposat a permetre una mica més de llibertat per a la vida religiosa. Nosaltres volem una total separació entre l'Església i l'Estat, per disposar de més llibertat per a l'Església. La ingerència de l'Estat en la vida religiosa no té cap mena de sentit. El govern manté la situació perquè sap que exerceix un influx negatiu per a l'Església.

—Com són els joves del seu país?

—Són més forts que els d'Occident. Estan disposats al sacrifici

Afirma que els joves del seu país tenen fam de llibertat.

per la religió, per la llibertat de l'Església. Els nostres joves tenen fam i set de Déu, també de llibertat.

—Però no idealitzen en certa manera la vida dels països occidentals, on hi ha tant de materialisme?

—Nosaltres tenim també una experiència en aquest camp. Són

dificultats que cal superar. Els joves estan disposats a fer-ho.

—És possible que algun dia Joan Pau II pugui trobar-se amb aquests joves en terra txecoslovaca?

—Serà possible. Aquest dia arribarà. Però hem de tenir paciència. La meua convicció és que s'acabarà superant totes les dificultats. Cada vegada estem més a

prop d'aquest moment.

—Joan Pau II ha dit de vostè que era com una venerable alzinna en complir els noranta anys?

—Estic molt agraït al Papa per tantes mostres de comprensió i afecte. Té un enorme significat per a mi que hagi pronunciat aquestes paraules en referir-se a mi.

—Finalment, acaba l'entrevista amb unes paraules solemnes i pronunciades amb veu ferma:

—He patit molt en la meua llarga vida, però mai no he perdut l'esperança. El meu optimisme s'ha fundat sempre en Crist, que va ser crucificat, però va ressuscitar... Com nosaltres. Per a nosaltres —continua— és un exemple lluminós, una invitació a una major fidelitat a Crist, a l'Església, en un país com el nostre, on hi ha tants obstacles per a la vida religiosa per part del govern. En Txecoslovàquia, els creients, els joves, cada dia han de demostrar la seva fidelitat amb grans sacrificis.

Sempre repeteixo: el qui treballa per al regne de Déu ja fa molt, el qui resa per Ell, fa més; el qui pateix amb Crist, ho fa tot. L'Església —recalca— ha de ser la veu dels qui no tenen veu. Es, en el nostre país, l'única possibilitat. Per això és tan important...

C.C.

AMB LA TEVA AJUDA, CATALUNYA CRISTIANA

ARRIBARÀ MÉS ENLLÀ

CATALUNYA CRISTIANA va néixer fa més de 10 anys. Són més de 500 setmanes informant puntualment els homes i dones del nostre País sobretot el que fa referència a la religió i la cultura catòliques.

Gràcies als subscriptors, CATALUNYA CRISTIANA ha crescut i, molt probablement, ha ajudat a créixer els qui el coneixen. Però queda encara molt camp per córrer. Cal anar molt més enllà.

Cal que CATALUNYA CRISTIANA esdevingui el vehicle de comunicació entre tots els creients dels nostres pobles i les nostres ciutats. Cal anar més enllà dels encerts professionals que s'hagin pogut assolir en aquests 10 anys. Tu hi pots ajudar amb el teu estímul. Fins i tot amb el teu suport econòmic més enllà de l'import de la subscripció.

Al mateix temps, cal que CATALUNYA CRISTIANA arribi cada dia a més famílies.

Ajuda'ns també a aconseguir-ho d'una manera molt senzilla. Probablement, coneixes més d'una persona a qui podria interessar aquest setmanari. Si ens fas arribar els seus noms i adreces, els hi enviarem

gratuitament CATALUNYA CRISTIANA durant un mes. És la millor manera de què la coneguin realment i, més tard, decideixin si els interessa subscriure-s'hi.

Per tal que CATALUNYA CRISTIANA arribi molt més enllà, només ens cal la teua ajuda.

☐ Voldria que aquestes persones rebessin CATALUNYA CRISTIANA gratis durant un mes.

Nom/Cognoms: _____
Adreça. Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____
Nom/Cognoms: _____
Adreça. Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____

Per tal que CATALUNYA CRISTIANA arribi més enllà, retalla, omple i fes arribar aquest cupó a:
FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA. València, 244 - 2on.
08007 BARCELONA.

Nom/Cognoms: _____
Adreça. Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____

T'agraïriem ens donessis també les teves dades:

Nom/Cognoms: _____
Adreça. Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____

El moviment "Schoenstatt" celebra el seu 75è. aniversari

Una aventura espiritual al servei de l'Església

Schoenstatt és un moviment que sorgeix el 1914 de la mà del pare Kentenich, d'inspiració mariana i de caràcter apostòlic. El pare Kentenich volia respondre a la deshumanització de l'home. Amb un grup de joves seminaristes va iniciar a Schoenstatt —un barri de Vallendar a la vora del Rin (Alemanya)— un santuari maria, perquè concebia Maria com a mare i educadora dels joves. El santuari amb poc temps es va convertir en un centre d'oració. Fins a la mort del fundador l'any 1968,

es va produir un creixement del Moviment. Després de la Primera Acta de Fundació, Schoenstatt va anar estenent-se per tots els continents. Actualment els membres de Barcelona busquen un emplaçament per edificar un santuari a la ciutat i una casa d'espiritualitat i acollida. Mossèn Jorge Zegers, consiliari de Barcelona, el matrimoni Osés, la germana Mireia de l'orde Maria de Schoenstatt i Inés Fontanals expliquen el que ha significat i significa pertànyer al Moviment.

—A Schoenstatt existeixen tots els estats de vida —diu mossèn Jorge—. Hi ha 6 Instituts seculars, 7 Federacions Apostòliques, 11 Lligues Apostòliques Diocesanes i el Moviment Popular i de Peregrins. Les persones s'agrupen segons el seu grau de compromís. Segons estimacions aproximades, l'any 1985, 4.200 membres pertanyien als Instituts a tot l'Estat espanyol.

S'entra a formar part del moviment, renovant l'Aliança baptismal. Es tracta de viure amb Maria i segons les petjades del fundador. Aquesta aliança es viu segons diverses vocacions: El compromís apostòlic, el compromís espiritual o el compromís comunitari. I la manera de viure-ho és les Comunitats, els Instituts —on el grau de compromís és més fort— i en el Moviment de Peregrins, en el qual no hi ha tant compromís extern.

que s'està aquí". Aquesta transformació també es palpa a la vida familiar. Per exemple, nosaltres com a família, el meu marit, els meus fills i jo, treballem en la parroquia del barri, en la formació de joves i nens.

El Moviment es mou en diversos àmbits, orfenats, parròquies, asils, a la catequesi, promou campanyes de roba i de joguines, etc. Es tracta que cada persona capti allò que ha de fer, és —fa una pausa— no sé, un imperatiu, la mateixa manera de viure, l'apostolat del ser. Schoenstatt està dividit en dues branques, la masculina i la femina. Considerem que s'ha de donar una formació diferent, perquè els valors a potenciar són diferents, hi ha coses intrínseques per a cadascun.

—Per poder-se complementar bé —explica la germana Margarita— s'ha de desenvolupar de manera ferma la pròpia identitat.

un acte ètic. La persona descobreix el que vol Déu d'ella, és un ideal. És conquerir-se a un mateix segons el pla de Déu.

—El senyor Osés afirma: No hi ha regles fixes sobre l'ideal personal.

—Però —continua M. Candela— nosaltres som la pedra fonamental del santuari. En la pedra que ha de ser el fonament del santuari de Barcelona hem gravat aquesta inscripció "Res sense TU, res sense nosaltres".

—En aquest procés d'autoeducació són importants l'oració i el sacrifici, com ho concebeixen?

—M. Candela: L'oració és la part fonamental de tot cristià, és un diàleg amb Déu, el Déu de la vida.

—Mn. Jorge: Anem descobrir a través de l'oració el Déu de la vida, la paternitat divina i vivim una fe pràctica en la Providència. Respecte el sacrifici, en ténim una visió positiva, el considerem un camí d'ennobliment amb l'ajut de la Gràcia, és una victòria personal. Es el servei als altres, donar amor i ser un testimoni. És fer sagrada alguna cosa quan s'integra en el Regne de Déu.

—M. Candela: En paraules del fundador, el sacrifici consisteix a créixer harmònicament...

—De quina manera s'organitza Schoenstatt?

—L'organització és a nivell diocesà —diu Mn. Jorge—. Schoenstatt és un moviment d'Església i per a l'Església. Formem una comunitat diocesana sota la mirada del bisbe local. En el nostre consell hi ha un delegat del bisbe i alguns membres dels Instituts.

—Germana Margarita: El moviment agafa una estructura federal, ningú no es superior a ningú. Però sempre amb coordinació.

—Quines són les esperances de Schoenstatt ara i aquí?

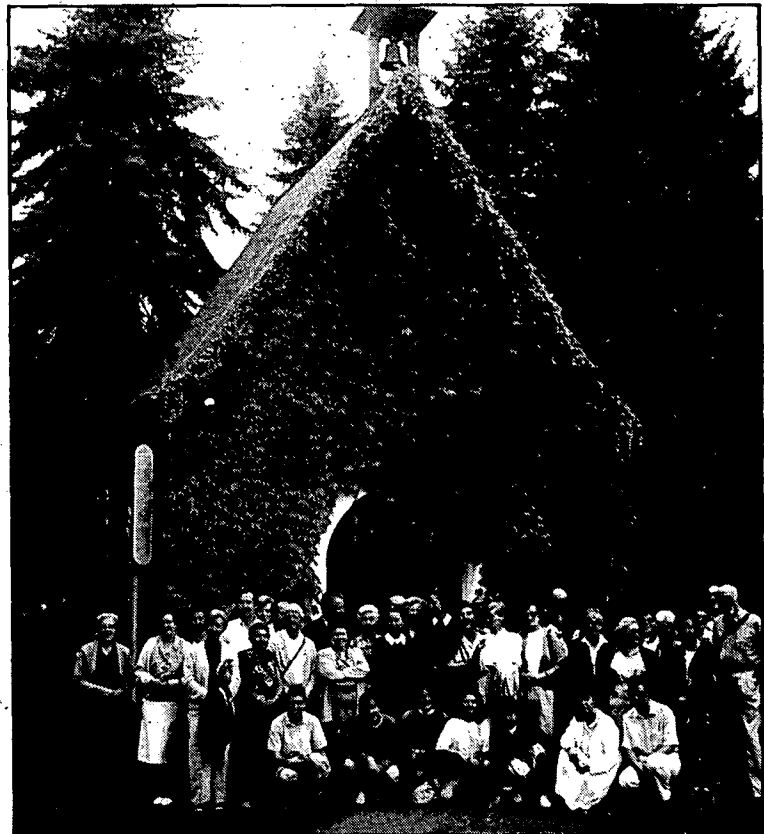
—Bé —medita Mn. Jorge— prendre's molt seriosament la urgència de la Nova Evangelització com diu Joan Pau II. La nostra gent estan amb l'Església, hem d'anunciar una nova cultura, un nou humanisme cristià.

—Germana Margarita: I que l'espiritualitat mariana s'estengui i sigui més viscuda, perquè és la font de l'alegria.

—És senzill parlar d'aquest moviment als altres?

—Respon Inés Fontanals: No —somriu— no. És difícil i costa, perquè es critica molt una postura d'Església i en general, els meus companys passen d'aquests temes i d'aquestes qüestions i fins i tot les ataquen.

—En canvi —diu M. Candela— desconeixen la joia profunda

El moviment es preocupa de la urgència de la nova evangelització.

que es viu, tothom que coneix les germanes de Maria de Schoenstatt queden impactats pel seu somriure, sempre somriuen...

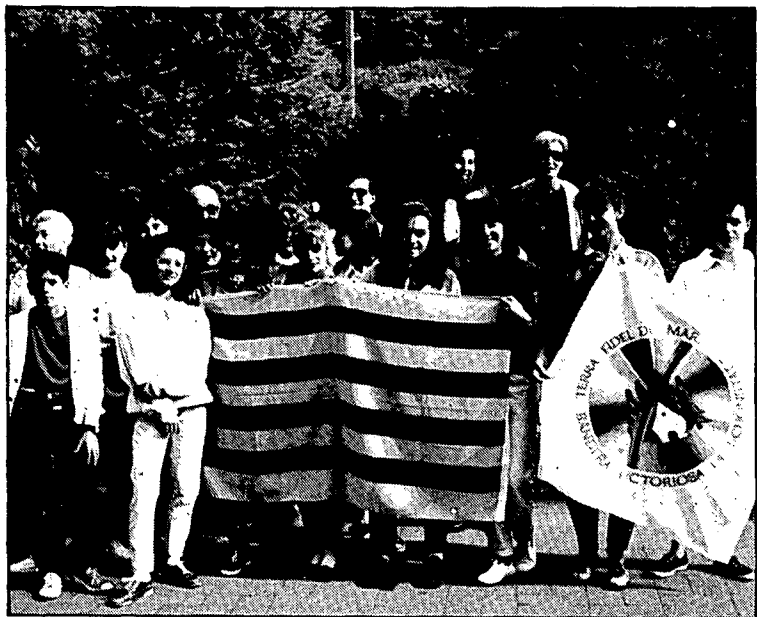
—Mn. Jorge: Aquest és un moviment al qual pot pertànyer qualsevol tipus de persona; també els malalts crònics. Les persones col·laboren com poden. Schoenstatt acull a tothom.

—És curiós que un moviment catòlic naixés a l'Alemanya pro-

testant?

—Oh —respon somrient Mn. Jorge— a Alemanya actualment hi ha una lleugera majoria catòlica... i és que el pare Kentenich quan va fundar Schoenstatt volia que fos per a Alemanya el descobriment de la Verge Maria, és com si volgués arribar que descobrissin la Verge del protestantisme.

NÚRIA ORIOL PALAREA

Grup de pelegrins davant del santuari de Schoenstatt.

—La germana Margarita afegeix: S'han construït 111 santuaris arreu del món i sols n'hi ha un a Espanya. Cada santuari és idèntic de forma que el de Schoenstatt. Quan algú vol pertànyer al moviment es fa una aliança d'amor amb la Verge Maria.

—Cada membre repeteix l'aliança d'Amor per entrar en el moviment —intervé M. Candela—. Maria, educadora i mare, a canvi d'oració i de sacrifici, atorga la transformació interior que és ben real. Maria dona tres gràcies: Acollida, Transformació interna de la persona i Viatge apostòlic... Això s'esdevé en el santuari, en cada santuari, les persones senten que han pujat al Tabor, "que bé

—Mn. Jorge: És una pedagogia que ajuda al propi creixement. Es respecta molt la persona. Mira, per explicar-ho amb una anècdota, abans del Concili érem revolucionaris, després ja no, perquè el Concili II va assumir grans aspectes de Schoenstatt, va ser com una anticipació, sobretot en l'apartat de teologia.

—Podrien explicar en què consisteix l'autoeducació, terme molt emprat en el moviment?

—Contesta la germana Margarita: Podríem dir-ne la cooperació humana amb la gràcia, amb Maria. L'home s'ha de conèixer ell mateix, estudiar el caràcter, les seves riqueses i les parts negatives, però no considerant-ho com

Una novetat editorial per als cristians interessats en la lectura dels Pares de l'Església, i en la Litúrgia de les Hores:

TEXTOS PATRÍSTICS I ECLESIÀSTICS DEL LECCIONARI MONÀSTIC

Temps ordinari, Any I, Any II

Dos volums, curosament editats, a dues tintes, que ofereixen en llengua catalana el que ja és publicat en italià (L'Ora dell'Ascolto) i en castellà (Leccionario Monástico).

Contenen els textos corresponents a la segona lectura de l'Ofici de lectura, amb els seus responsoris, d'acord amb el leccionari bíblic biennal de la Litúrgia de les Hores romana (assenyalat també en sigles i amb els responsoris). És un enriquiment per als qui reciten l'Ofici de lectura.

És un recull de textos de la tradició literària cristiana, que enriquirà i alimentarà la fe dels lectors interessats a pòuar en aquesta font.

Preu dels dos volums: 5.500 ptes.

Els trobareu a: Monestir de Sant Pere de les Puel·les. C/. Anglès, 55 - 08017 BARCELONA, Telèfon: 203 89 15.

També els podreu recollir al Centre de Pastoral Litúrgica. C/. Rivadeneyra, 6, 7è. - BARCELONA, si prèviament els demaneu al Monestir.

Hi ha en preparació els altres dos volums corresponents a Advent-Nadal i Quaresma-Pasqua.

LLIBRES

Obra poètica de Graugés

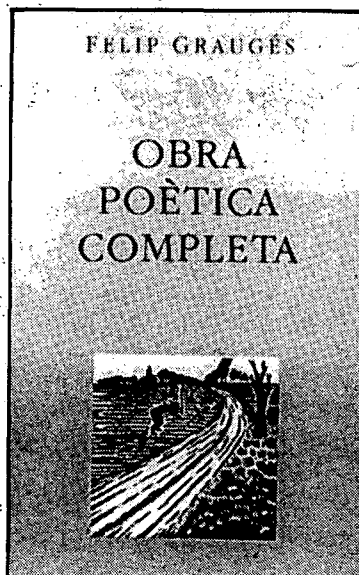
En aquest mateix setmanari —concretament en l'exemplar del 16 al 22 de juliol de 1989—, Pere Vives i Sarri evocava, en l'apartat "Homes i institucions", els cent anys del naixement del poeta Felip Graugés i Camprodon, nat a l'Estany (Moianès). Centenari que es va escaure el dia 15 d'agost passat i fou degudament commemorat, en el seu poble nadiu, el dia 24 de setembre d'enguany. Nombrós públic assistí als actes d'homenatge al poeta, encapçalats pel M.H. President del Parlament de Catalunya, Sr. Joaquim Xicoy, el senyor alcalde de l'Estany, Josep Tuneu, el senyor rector del monestir i assidu col·laborador de "Catalunya Cristiana", Pere Campàs Bonay, el fill del poeta, Xavier Graugés, el Sr. Albert Manent i altra distingida concurrència.

I bé, un dels fruits més preuats de la commemoració d'aquest centenari ha estat la

publicació de l'**Obra poètica completa*** de Felip Graugés, de la qual han tingut cura Rosend Casallarch, J.L. Rodríguez Lara i Josep Ruix i que ha estat editada gràcies al mecenatge d'uns admiradors del poeta estanyenc.

Pere Vives, en l'evocació a què hem al·ludit, deia que "Graugés fou el poeta de l'emoció religiosa i de l'encís camperol, fou el cantor del paisatge lluminós, de la meditació anhelada, de la tendresa inequívoca". I en efecte, tal com ara es pot comprovar llegint la seva obra poètica completa, el seu fervor religiós aflora a la llum del llibre. La seva devoció mariana es fa transparent, verbigràcia, en poemes com "A la Mare de Déu del Roser d'una capella humil", "L'ofrena a la Verge", ja del seu primer llibre **Camps a través** (Vic 1924), i sobretot en "La Verge del Mig Aran", "La Mare de Déu de Cabrera",

"Passa la Verge pel cel del febrer", "L'Assumpció de Maria", "A la Mare de Déu de setembre" i "Santa Maria de l'Estany", del llibre **Musa rústica** (Barcelona 1973). Hem esmentat ja dos dels llibres publicats en vida del poeta, als quals afegirem **Balada del pessebre** (Barcelona 1958) —de caient ben religiós, també, com es pot veure del títol— per completar la trilogia de l'obra graugesenca publicada fins ara en forma de llibre, però del tot exhaurida des de feia un quant temps. També per això, ara l'aparició de l'**Obra poètica completa** ha estat tan unànimament aplaudida. Però el nou volum no es limita a reproduir els tres llibres esmentats i a aplegar-los en un de sol i prou, sinó que els curadors han fet també la feina d'arreglar de molts poemes inèdits de l'autor o apareguts, alguns, en publicacions disperses i antigues. Aquests fruits antics però ara novells del poeta Graugés han estat distribuïts en les

tres parts de la trilogia floral, tan cara a l'autor: "Patria, Fides, Amor".

Però el Graugés de l'emoció religiosa és certament indivís del Graugés de l'encís camperol, el de "Geòrgica tardoral", "L'arrel" (Amb una arrel vull fer-te comparança, / vellet amic que tens la vida al camp, / aquella arrel que té una alzin mansa / amb bells cimals, randes de verd gronxant-se, /

que mai no han esfullat ni el torb ni el llamp) o "A punta de primavera" (La primavera vindrà: / el cor la sent com s'atansa; / s'endevina en l'aire clar / obert a tota esperança).

El llibre que presentem del "traçut ferrer de la paraula viva" —manllevant el vers al poeta amic de Graugés, Guerau de Liost, que fa referència a l'ofici de joventut del líric rústic de l'Estany—, és un joell —talment un capitell treballat amb molta cura i gust— que no podem deixar de recomanar vivament a tothom. En les primeres pàgines, hom llegirà, després de la "Presentació", la "Semblança d'un poeta rural", per Albert Manent, i unes "Notes biogràfiques" que situen el poeta Felip Graugés en el temps i en l'espai, al costat de noms tan rellevants per a les nostres clares lletres com Josep Carner, Guerau de Liost, Maria Manent...

CARLES RIERA

* Felip GRAUGÉS, *Obra poètica completa*, Franc Obradors i Paco Piera, ed., L'Estany 1989, 231 pàg.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 450 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

Rebre "CATALUNYA CRISTIANA" és com rebre una carta de casa"

Francesca Rovira. JAPÓ

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

ASSUMPTA PRATSOBEROCA (NTES. DELS POBRES GÓMEZ CARREÑO, S/N - CASILLA 113 VINA DEL MAR CHILE	10.650.- Ptes
GUILLERMO BAUZA I BAUZA RWAMAGANA B.P. 37 - RWANDA AFRIQUE CENTRALE	11.400.- Ptes
RAMON MESTRE I MESTRE - INST. J.M. MORALES ITURBIDO 10 SANTA ANA CHIAUTEMPAN TLAX MEXICO	10.650.- Ptes
BUYANGO CATHOLIC MISSIONS P.O. BOX 753 MARAGOLI KENIA (EAST AFRICA)	11.400.- Ptes

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms Tel.
 Direcció DP.
 Població
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner
 (nom i cognoms)
 L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc/ Caixa
 Sucursal n.º
 N.º compte corrent
 Població
 Prego al Banc/ Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població
 Data
 Signatura:
 "CATALUNYA CRISTIANA", c/ València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

MODA

Nacho Ruiz. Jaqueta en llana caixmir beix, amb espalltes molt marcades. Coll smoking fins a la cintura lleugerament creuat. Es porta sobre brusa de seti siena.

Roberto Verino. Conjunt format per jaqueta raglan i pantalons rectes, realitzat en llana caixmir beix. Gran coll i punys de renard.

Pas a la moda tardor-hivern '89/90

Aquesta temporada la moda ve precedida de moltes i molt variades idees ja que totes les propostes han estat laboriosament pensades per dissenyadors i creadors. Així, doncs, la moda d'aquesta tardor-hivern '89/90 pot ser convencional o sofisticada però sempre en un sentit pràctic i estricte que desenvolupa formes d'inspiració molt femenina lleugerament esquitxada per uns tocs de llibertat en el concepte.

El bon gust, el disseny i el singular mestratge d'alguns dels nostres creadors, han posat de manifest una vegada més el fet que en el nostre país es crea moda i, si bé és evident que la interpretació d'aquesta moda varia d'un dissenyador a l'altre, en general, impera un mateix impuls i una mateixa preocupació a l'hora de llançar les col·leccions ja que se senten units per un esforç comú.

Les nostres primeres firmes, en molts casos molt bones i de gran ressonància a l'exterior, han aportat el millor de la seva forma i del seu estil, utilitzant la seva imaginació a l'hora de dissenyar les col·leccions com en el cas de Margarida Nuez, Roberto Verino, Nacho Ruiz, Adolfo Domínguez, Patricia, Roser Marcé, Tocut a través d'aquest darrer dels seus tres apartats Image, Fred Sarés i Dessà, Purificació García, Jordi Cuesta, etc.

Seguint la tònica de la moda proposada, les fal·dilles s'han allargat considerablement convertint-se

en turmelleres, malgrat que la mini continua mantenint-se per dret propi dins la moda jove. Les siluetes es presenten ajustades al cos, les mànigues són muntades i els colls destaquen en totes les peces per la seva gran diversitat de línies i talls. Les esquesques dels abrics i jaquetons prenen molt volt i es presenten formant graciosos acampanats. Adornaments de pell per complementar teixits ja de per si, molt rics en qualitats i textures. Presència d'un capítol molt important dedicat al vestit de fantasia propi per a festes i cerimònies, on els brodats i les transparències han fet les delícies de les passarel·les.

Es presenten els colors propis de l'hivern que vénen equilibrats, abastant tota la gamma dels beixos, els marrons i els tons càlids i lluminosos, com són els roses, els liles, els caquis i els taronjats. Molt i molt bonics estampats, per a suaus punts, llanes shetland i per al vellut, que aquesta temporada ve com a teixit ideal especialment indicat per la realització de vestits i jaquetes. I, com sempre presència del negre que queda com a color d'alta moda i elegància.

Heus aquí una moda hivernal, que ve marcada per uns models i uns noms. L'èxit, farà tota la resta.

MARIA JOSE EJARQUE

COSTUMS I TRADICIONS

Miscel·lània de la Puríssima (I)

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

L'ancestral devoció de Catalunya a la Immaculada Concepció de Maria es manifesta de diverses maneres. Del rés de l'Angelus fins a la salutació "Ave Maria Puríssima", amb la resposta de "sens pecat fou concebuda"; de la Festa de les Noies, d'Iguallada, a les grans solemnitats litúrgiques, de tot hi ha i ha hagut. Una miscel·lània breu, ens servirà per confirmar-ho.

Començarem, ja que les hem esmentat, amb les noies igualadines. Un tal Jeroni Cornet i Carriera va establir, fa molts anys, una fundació segons la qual s'havien de donar cent lliures de dot a una donzella preferida entre les del seu llinatge, tant per línia materna, com paterna. De no trobar-ne cap, el dot hauria de sortejar-se entre les cinquanta noies més pobres de la ciutat i de bona fama. L'import havia de ser dipositat a l'Arxiu parroquial i concedit el dia de Sant Andreu. Quan la donzella es casés, li seria lliurat.

La seva relació amb la Puríssima és que el tal Cornet disposà com a condició, que la donzella afavorida assistís a la Missa major i a la Processó de tal diada, vestida amb l'hàbit de la Concepció, és a dir, escot blanc i escapulari de tafetà blau.

Reculant segles, quan Carles III va adoptar la Puríssima com a Patrona dels seus regnes, es feien festes molt sonades i a Barcelona, les bateries del castell de Montjuïc disparaven una salva d'artilleria com en altres grans solemnitats.

De teulades avall, la Puríssima fou nomenada patrona dels forners, cerers, adroguers i semolers i qualsevol altre ofici relacionat amb

el pastar. I, també dels farmacèutics. Així, ja en el segle XIV deixaven de treballar el dia de la festa. Només, podien pastar pa els mercaders, en virtut d'un llegendari privilegi que no podien provar. Un any, però, la pasta se'ls convertí en fang sangonós i considerant el fet com un avís celestial, d'aleshores ençà feren festa com els altres.

L'any 1616, un catedràtic de l'Estudi General féu imprimir, pel seu acte acadèmic que havia de celebrar-se a l'antic convent de Santa Caterina, unes "Conclusiones sobre la Concepció de Maria" que els Consellers barcelonins, aferrissats defensors del dogma —aleshores era només creença dogmàtica— de la Immaculada consideraren poc ortodoxes algunes conclusions i ordenaren refer i reimprimir el treball.

El 1651, el Consell de Cent oferí les claus de la Ciutat a la Puríssima i la posà sota la seva protecció com a copatrona, fent vot de celebrar cada any la diada amb tota solemnitat. La imatge escollida fou la de la Catedral que estigué primer en una capella dels claustres i passà a l'interior el 1846.

El 1881 s'usaren per primera vegada els ornaments litúrgics blaus, regalats pel bisbe Urquinaona i que prop d'un segle més tard foren permesos per especial rescripte de la Sagrada Congregació de Ritus.

Per avui, encara una curiositat: a Girona quan les dones no duïen faldilles curtes, i era impensable que les noies usessin "minis", el dia de la Puríssima era l'indicat perquè les joves fossin vestides... de llarg.

LA SARDANA I LA DANSA

La Colla Xaloc, campiona de Catalunya

JOSEP VENTURA

Colla Xaloc.— Després del concurs celebrat a Arenys de Munt, l'onze dels que es consideraven decisius per la classificació del Campionat, la colla Xaloc, de Barcelona, ha renovat el títol de Campiona de Catalunya que ja va conquerir també el 1987. La colla veu així compensada una discutida temporada de dedicació per vetllar per l'estètica de la sardana, buscant en els concursos aquella perfecció que gairebé no es troba mai en cap activitat. Remarquem que la colla ha treballat també per la difusió de la dansa catalana, i així, recentment, ha fet actuacions el mes de juny a Nuremberg i el mes de setembre a Como, Itàlia, aquesta vegada acompanyada per la cobla Els Montgrins. Felicitem cordialment el seu capdancer, Josep M. Martínez, i a tots els membres de la colla per la consecució de la distinció més anhelada dintre el món de la sardana.

Concerts i Homenatges.— Hi ha una bona relació d'aquestes activitats que s'han fet o es faran en aquests mesos tardorals. La relació la podem començar amb el concert a Bellpuig, el dia 24 de novembre, amb la presentació de la segona cobla de la vila, la juvenil "Tres turons", formada amb membres entre els 13 i 17 anys. Dissabte, dia 25, a Sant Sadurní d'Noya, concert-homenatge a Martirià Font, en la festa anyal que organitza el Foment Sardanista. L'endemà, diumenge, a Figueres, concert-homenatge a Manuel Saderra i Puigferrer, en el concert de la colla Figueres, i a Vilanova i la Geltrú, trobada-homenatge a Pere Pineda, capdancer de la colla veterana "Encara hi som", quan compleix quinze anys de tasca després de la seva fundació i ara es retira de la colla. El mateix diumenge, a Barcelona, concert del cicle d'"Amics dels Concerts", dintre les festes d'aniversari de l'Agrupació Cultural Folklorica Barcelona.

Divendres, dia 1 de desembre, a Lleida, repetició del concert que la cobla La Principal de La Bisbal i la Coral Polifònica de Puig-reig van fer al Palau de la Música de Barcelona. El primer diumenge de desembre, a Olot, concert-homenatge a Fèlix Martínez i Comín, que li ofereix l'Associació "Flor de Fajol", i el mateix dia, a Cardedeu, diada d'homenatge a Manuel Saderra i Puigferrer i Max Havart, amb ballada, festival i concert.

També, dintre el capítol de concerts, cal fer menció del cicle que patrocina la Diputació de Girona, amb concerts a càrrec de les cobles Els Montgrins i Miramar, amb vuit concerts i un de probable, el mes de desembre amb la cobla de Torroella, i tres concerts, i tres de probables, amb la cobla de Figueres.

EDUQUEM JUNTS

la família, l'escola, els mitjans de comunicació

ELENA ELIZALDE i AUBERT
Doctora en Pedagogia

TERESA SANMARTÍ i GARCIA
Mestra Especialista en Preescolar

Convidem a tots aquells que estan en contacte amb nens a treballar junts per tal d'ajudar-los a créixer amb alegria. Cada setmana proposem dos objectius educatius, centrats en l'edat de 5 anys, (dins de les àrees de socialització, llenguatge, adquisició d'hàbits o desenvolupament intel·lectual i motriu), i suggerim uns exercicis divertits i fàcils de fer.

Tant de bo que, treballant plegats, recuperem el civisme que trobem a faltar a la nostra societat. Endavant, els nostres nens s'ho valen. El nostre país, també.

Habilitació

Objectiu: Saber creuar tot sol el carrer.

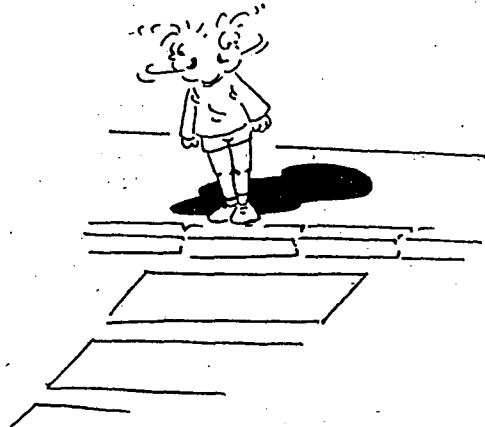
Exercicis:

—Jugant amb el nen a casa, li ensenya com s'ha de travessar el carrer, després d'haver mirat cap a un costat i cap a l'altre o d'haver-se fixat en el semàfor.

—Quan anem amb el nen pel carrer i arribem a una cruïlla li preguntem què hem de fer.

—Recordem al nen com ha de travessar el carrer quan el fem anar a comprar alguna cosa.

—Quan demostra destresa, li deixem travessar sol el carrer.
—Li ensenya també a travessar per un pas zebra.

Desenvolupament intel·lectual

Objectiu: Saber ordenar els objectes: primer, segon, tercer,... desè.

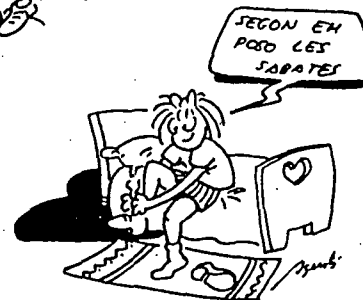
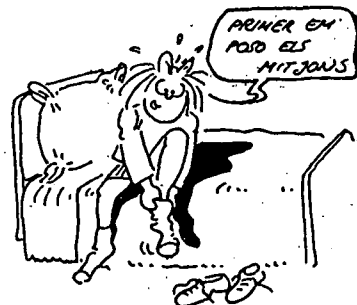
Exercicis:

—Utilitzem les paraules primer, segon, etc. a les nostres activitats diàries: "Primer em poso els mitjons; segon, les sabates, tercer, faig els llaços" etc. "Primer em llevo; segon em rento; tercer em vesteixo; quart, dic bon dia; cinquè, esmorzo".

—Com si fos un joc, fem una filera de tots els membres de la família i diem "jo sóc el primer, jo el segon..."

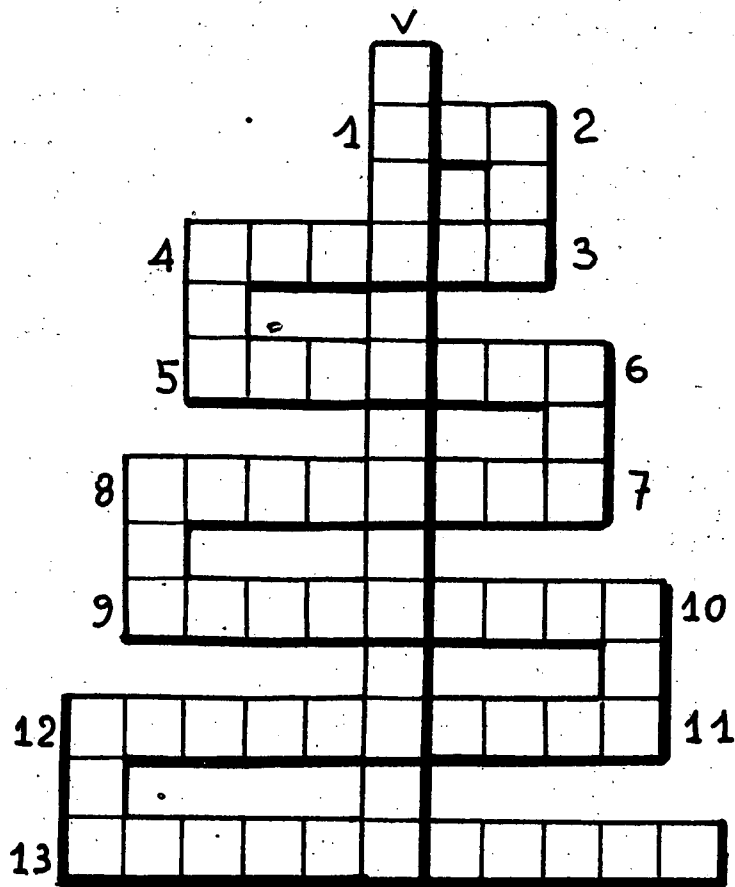
—Demanam al nen que passi un per un els fulls d'un llibre i digui: "primer, segon, tercer,..., desè".

—Quan anem caminant pel carrer, demanam al nen que compti la primera casa, la segona, la tercera, etc., des de la nostra, del principi del carrer...

ENCREUATS

per ROSA COLLELL

LA SERP

Cercar la paraula de la línia vertical, segons definició i en forma de serp enrotllada, anar fent els altres mots, segons la numeració i coincidir tots amb la lletra de la vertical.

A LA VERTICAL: Que té mala intenció.

- 1.- Part de circumferència.-
- 2.- Sigles d'un partit polític.-
- 3.- Un tot sol.-
- 4.- Soroll que segueix al llamp.-
- 5.- Ventijol.-
- 6.- Fibra vegetal per a teixir.-

- 7.- Esgotament físic provocat per insuficiència o falta d'aliments.-
- 8.- Fem. palmípeda.-
- 9.- Naturals d'Amèrica.-
- 10.- Condiment.-
- 11.- Que lamina.-
- 12.- Germana religiosa.-
- 13.- El fet de realitzar quelcom.-

SOLUCIÓ

SOPA DE LLETRES

per SNOB

CERCAR 8 FAMOSOS TENISTES ESPANYOLS

ESCACS

per JAUME MORA

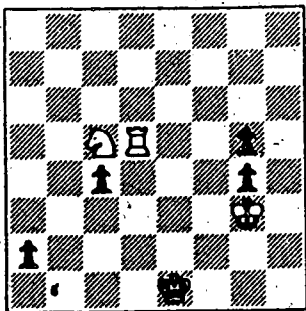
DIAGRAMA 301

Les blanques juguen i fan taules.

Si us veieu amb cor d'ofegar el rei blanc, podeu començar el camí. Però compte: hi ha una ruta falsa.

Solució al Diagrama 300

1 Cf2-d3 Td5xd3, 2 f6-f7 Td3-f3, 3 b6-b7 1-0.

RESULTATS

TENERIFE-CELTA.....	2-1
R. SOCIEDAD-LOGROÑES.....	1-0
R. VALLECANO-AT. MADRID.....	4-4
BARCELONA-SP. GIJON.....	2-0
MALLORCA-VALENCIA.....	0-1
CASTELLON-CADIZ.....	1-1
OVIEDO-MALAGA.....	0-0
OSASUNA-SEVILLA.....	2-1
VALLADOLID-ATH. BILBAO.....	3-1
R. MADRID-ZARAGOZA.....	7-2

LA TRAVESSA

1. Tenerife-Celta	1
2. R. Sociedad-Logroñes	1
3. R. Vallecano-At. Madrid	X
4. Barcelona-Gijón	1
5. Mallorca-Valencia	2
6. Castellón-Cádiz	X
7. Oviedo-Málaga	X
8. Osasuna-Sevilla	1
9. Valladolid-Ath. Bilbao	1
10. R. Madrid-Zaragoza	1
11. Eibar-Salamanca	1
12. Palamós-Burgos	X
13. Levante-Español	X
14. Murcia-Sabadell	X
Pleno al 15 (Coruña-Santander):	1

FILATÈLIA

per ENRIC GRAUPERA

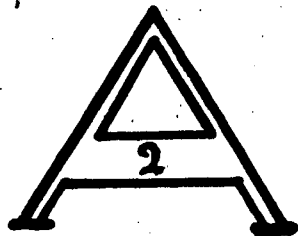
TEÒLEG I FUNDADOR RELIGIÓS

L'any 1955, Itàlia commemora filatèlicament el Centenari de la mort d'Antoni Rosmini i Serbatini. Nasqué a Rovereta el 1797, i morí a Stressa, (Piamont - Itàlia) el 1855. Sacerdot el 1821, el 1828 fundà l'Institut de la Caritat (rosminia). Fou durament criticat per les seves obres avanguardistes, algunes condemnades pel Sant Ofici. El 1966, fou rehabilitat oficialment per l'Església.

JEROGLÍFIC

per SNOB

¿A QUI ESTIMES MÉS, EL PARE O LA MARE?

Solució al 531

A MARIA

AMAR I A

CLASIFICACIONS

1.	REAL MADRID	PJ	PTS	13	20+6
2.	F.C. BARCELONA	PJ	PTS	13	17+3
3.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTS	13	17+3
4.	OSASUNA	PJ	PTS	13	16+2
5.	VALENCIA	PJ	PTS	13	16+4
6.	AT. MADRID	PJ	PTS	13	16+4
7.	OVIEDO	PJ	PTS	13	15+1
8.	ZARAGOZA	PJ	PTS	13	14+2
9.	MALLORCA	PJ	PTS	13	14
10.	ATH. BILBAO	PJ	PTS	13	13+1
11.	SEVILLA	PJ	PTS	13	13+1
12.	MALAGA	PJ	PTS	13	13+1
13.	LOGROÑES	PJ	PTS	13	12
14.	TENERIFE	PJ	PTS	13	11-3
15.	VALLADOLID	PJ	PTS	13	10-4
16.	CADIZ	PJ	PTS	13	10-2
17.	CASTELLON	PJ	PTS	13	10-4
18.	GIJON	PJ	PTS	13	8-4
19.	CELTA	PJ	PTS	13	8-4
20.	RAYO VALLECANO	PJ	PTS	13	7-7

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 487

Històries d'Eixerits

Les mossegades fan mal

La setmana passada us vàreig explicar com vaig trepitjar la cua del gat de la senyora Maria. Arribava capficat de l'escola, badava i l'entrada de casa era mig a les fosques. I com el gat em va mossegar la cama. Doncs, renoi, encara em fa mal!

Amb tot això, ja fa vuit dies que, a l'hora del pati, haig de mirar com els altres juguen a pilota. Perquè, és clar, si m'hi donen un cop, les coses aniran de mal a pitjor. Les ferides costen de curar.

Ara penso que, quan ens trepitgem, mosseguem, o sigui, ens disgustem o barallem els uns amb els altres, se'ns fa a dins com una ferida que també, sovint, costa de curar. Perquè ens costa demanar perdó i perdonar.

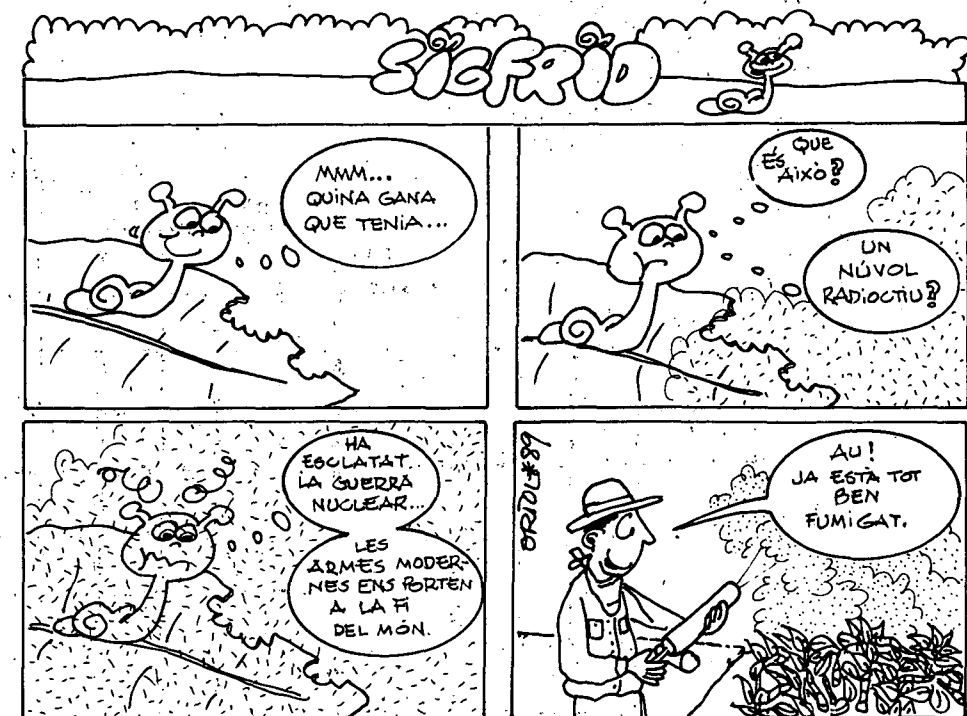
El mal, una baralla, un insult, aviat estan fets o dits, però

la ferida no es cura tan aviat. I això vol dir que hem d'anar amb molt de compte, a no ferir ningú, perquè no es fereixin, no es malmetin l'amistat i l'estimació.

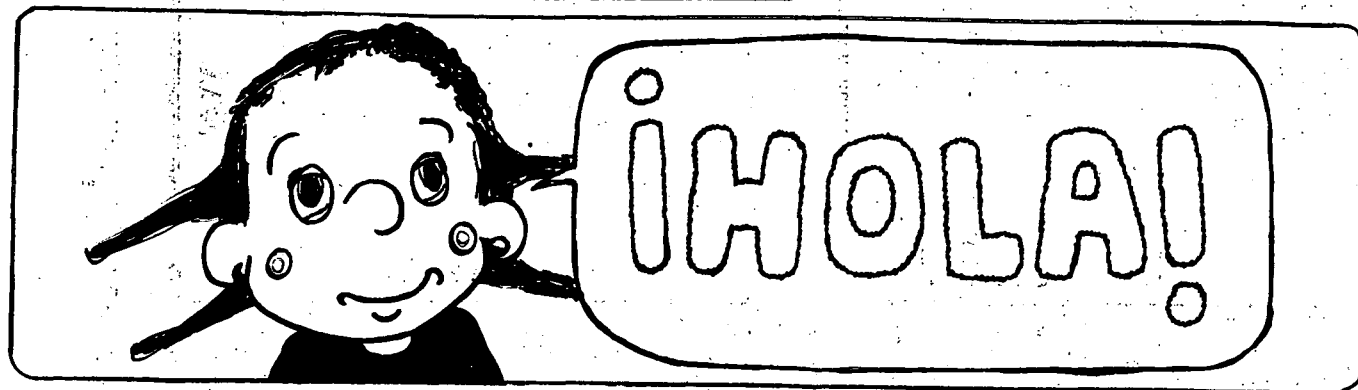
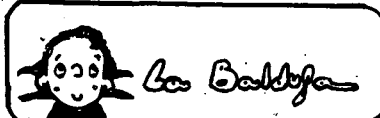
Moltes vegades ens sembla que fem l'home, quan per aguantar el nostre picapunt i per imposar-nos als altres, a cop calent, els ferim o insultem. El mal ja està fet. I, és després, ja reposats, que veiem que no n'hi havia per tant. És aleshores, quan ens sap greu d'haver espatllat la bona relació amb els amics i amb les persones.

Que mosseguin els gats... mira, ells no pensen i reaccionen com una bestiola quan els trepitgem la cua. Però que les persones ens trepitgem i mosseguem, això no és just, no s'hi val.

L'Eixerit

Avet Set — Avet Set —

	1	2	3	4	5	6	7	8
A								
B								
C								
D								
E								
F								

ENCREUATS

A- Ciutat propera a Barcelona. B- Hi posaràs oli, vinagre i sal. C- Parla a distància. D- Al revés, aniré. 4 Lletres consecutives. E- Consonant. Al revés, no és sòlid ni líquid. Consonant. F- Al revés, ni teva ni meva. Aniré.

1- Ho fa el cor. 2- Al revés, la collita del raïm. 3- Pintor català. Vocal. 4- Al revés, consonant. Consonant repetida. 5- Al revés, peça d'escacs. 6- Al revés, no sé. Consonant. 7- Al revés, arma de tall.

SOLUCIÓ A LES "12 DIFERÈNCIES" DEL NÚM. ANTERIOR. ELS CERCLES LES INDIQUEN.

Avet Set esllips per a nenes i nens

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli de Sant Mateu, capítol 24, versets del 37 al 44 (Mt 24:37-44).

Reflexionem: 1. Avui comencem el temps de l'Advent. És un temps en el qual totes les comunitats cristianes del món ens preparem per a celebrar el fet històric de l'Encarnació, el fet que el Fill de Déu es fa home per a salvar tots els homes. No el celebrem simplement fent-ne memòria, sinó pensant que la salvació de Jesucrist s'ha de fer present en el món d'avui, en la vida dels homes i dones d'avui.

2. L'evangeli ens vol treure la son de les orelles, i ens diu clarament que no s'hi val a badar i que cal estar a punt, perquè Jesús ve ara, també, a oferir-nos a tots la seva salvació. Cal que neixi en el cor i en la vida de cadascú de nosaltres. Jesús, ara vivent, truca a la nostra porta i ens cal obrir-la de bat a bat, perquè per a nosaltres és l'únic SALVADOR nostre.

3. Jesús vol fer-se present en les nostres vides, i ser llum que il·lumini el camí de la nostra vida i ser el nostre guia i germà. Tot el rebombori comercial de cara el Nadal, no ens ha de distreure d'allò que és el més important: preparar-nos per acollir Jesús en la nostra vida i estimar-lo cada dia més.

El mossèn

ELS PUNTS CARDINALS

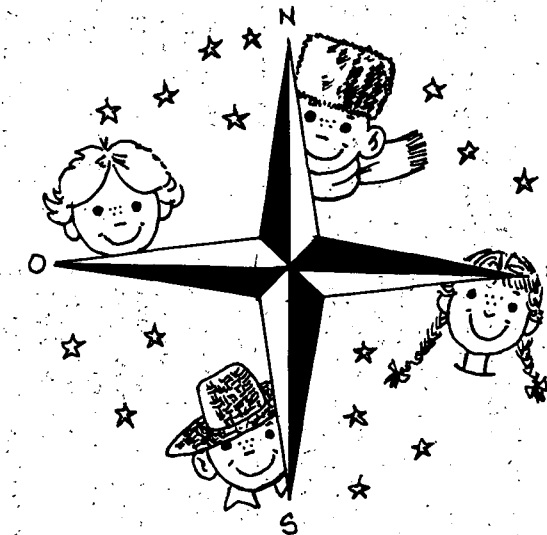
Vet aquí que una vegada, temps era temps, en un país qui sap on para, hi vivia un pare que tenia quatre fills. L'home era molt vell i no tenia diners. Un dia, va reunir els seus quatre fills i els parlà d'aquesta manera: —Fills meus, us heu fet grans i ha arribat el moment de parlar amb vosaltres. Som pobres i a les nostres terres no hi ha feina per a tots. És hora que comenceu les vostres vides i marxeu de la casa del vostre pare.

Als quatre germans no els va agradar gens la idea, però per més que discutiren no van poder fer canviar el seu pare d'opinió.

Dos dies més tard, entre llàgrimes i abraçades, els quatre fills, dues noies i dos nois, s'acomiadaven de son pare i empenien camí. Van fer un bon tram del camí junts, fins que van arribar a un encreuament. Decidiren llavors separar-se i agafar cada d'un d'ells una de les diferents direccions en les quals es dividia la cruïlla. Mentre els nois, el Nord i l'Oest, feien el cor fort, les noies, la Sud i l'Est, ploraven. En acomiadar-se la Sud va tenir una idea:

—Quan arribem al lloc on decidim viure, encendrem un gran llum per tal de poder-nos trobar sempre que ens necessitem.

I així ho van fer. El Nord es dirigí a les muntanyes, a les terres fredes. La Sud s'encaminà cap a les terres més càlides. L'Est decidí buscar les terres on naixia el sol, i l'Oest, en canvi, escollí les terres de ponent. I allà

on s'establiren encengueren el seu llum. I els llums serviren d'orientació i no solament als quatre germans, sinó a molts viatgers i caminants.

I encara ara tots els homes del món prenen per guia els quatre punts cardinals.

ANNA

Avet Set — **Avet Set** —

DIUMENGE - 3

10.00 Els picapedra 2V
11.00 Signes del temps:
El 5 de desembre a instàncies de les Nacions Unides se celebra el "Dia Internacional del Voluntariat". Diverses institucions catòliques tenen una llarga tradició en aquest camp. Per aquest motiu "Signes del Temps" planteja aquest diumenge un debat a l'entorn del sentit que té avui el treball voluntari des d'una perspectiva cristiana.
11.30 Cadència 2V.
13.00 Gol a gol.
15.00 Telenotícies.
15.25 El temps.
15.30 Més enllà de la llei Cap-7.
16.35 Tarda d'Arsène Lupin.
18.00 Gol a gol. Bàsquet
20.30 Telenotícies.
20.55 El temps.
21.00 Trenta minuts.
21.35 Dallas (D).
22.35 Gol a Gol.

ESPAIS FIXES:

DE DILLUNS A DIVENDRES

13.40 T.N. Comarques.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.05 Bona cuina.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Bona cuina.

DILLUNS - 4

10.45 Universitat Oberta.
11.15 Segona vegada:
"La caixa sàvia/Gol a Gol".
13.55 La senyoreta. Cap-44
15.15 Veïns Cap. 153
15.45 Com a casa.
16.30 A cor obert.
17.20 El picapedra.
17.45 Victor.
18.00 Matracca, no.
18.45 Mikimoto Club.
19.40 Filiprim.
21.15 Tres estrelles.
21.50 Pantalla: "Barcelona Sud".
23.45 Telenotícies.
00.05 Tot l'esport 2V

DIMARTS - 5

10.45 Universitat oberta.
11.15 Segona vegada:
"La casa dels famosos/Trenta minuts/Futbol 90/Basquetman".
13.55 La senyoreta Cap. 45.
15.15 Veïns Cap. 154
15.45 Com a casa.
16.30 Patinatge artístic.
18.00 Matracca, no.
18.45 Mikimoto club.
19.40 Filiprim.
21.15 La parada.
22.55 L'hora d'Alfred Hitchcock (D).
23.45 Telenotícies.

DIMECRES - 6

10.45 Universitat oberta.
11.45 Segona vegada:
"La parada/Tres, catorze, setze/Thalassa".
13.55 La senyoreta. Cap. 46
15.15 Veïns Cap 155
15.45 Com a casa.
16.30 Patinatge artístic
18.00 Matracca, no
18.45 Mikimoto club.
19.40 Filiprim.
21.10 Lotto 6'49
21.20 Informatiu cinema.
22.00 Cinema 3: "Viatge a Bountiful".
20.00 Telenotícies.
00.20 Motor a fons 2V.
00.45 Tot l'esport 2V.

DIJOUS - 7

10.45 Universitat oberta.
11.45 Segona vegada:
"30 minuts/Oscamandit/Informatiu cinema".
13.55 La senyoreta Cap. 47.
15.15 Veïns Cap. 156.
15.45 Com a casa.
16.30 Patinatge artístic.
18.00 Matracca, no.
18.45 Mikimoto Club.
19.40 Futbol.
22.00 Telenotícies.
22.40 Tres pics i repicó.
00.10 Telenotícies.
00.30 Tot l'esport 2V.
DIVENDRES - 8
10.45 Universitat oberta.
11.15 TV3 segona vegada: "Esports Flash/Actual/Senyals".
13.55 La senyoreta - Cap. 48.
15.15 Veïns (D) - Cap. 157.
15.45 Com a casa.

16.30 Patinatge artístic
18.00 Matracca, no.
18.45 Mikimoto Club.
19.40 Filiprim.
21.15 La vida en un xip.
23.35 Telenotícies.
23.50 Tot l'esport 2V.
00.15 Cinema de mitjanit:
"El cor del cérvol".

DISSABTE - 9

10.00 Sardanes.
10.25 Resum setmanal: "Matracca, no/Mikimoto Club".
15.00 Telenotícies.
15.25 El Temps.
15.30 Bona cuina.
15.35 Festival Tex Avery.
16.15 El retorn de Sherlock Holmes (D)
17.10 Robin Hood.
18.00 Esports en acció.
20.00 Vida salvatge.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Bona cuina.
21.20 Pel·lícula: "Jugant a resistir".
23.00 Cagney i Lacey. (D)
23.55 El lleó de Singapur- Cap. 6

CANAL - 33

DIUMENGE - 3

16.00 Llegendaris del tennis.
16.30 Sports-Show.
17.30 13 x 13.
18.20 Fila 33.
20.10 Curt-metratge:
20.20 Thalassa.
21.00 Telenotícies.
21.25 El temps.
21.30 El món del cinema.
22.05 Versió original:
"El testament d'Orfeu".

ESPAIS FIXES:

DE DILLUNS A DIVENDRES

21.00 Telenotícies.
21.30 El temps.
21.35 Tot l'esport.

DILLUNS - 4

19.30 Universitat oberta.
20.00 Basquetman.
22.00 Dimensió desconeguda.
22.25 Debat.

DIMARTS - 5

19.30 Universitat oberta.
20.00 Star Trek
22.00 Teatre.

DIMECRES - 6

19.00 Universitat oberta.
20.00 Cosmos.
22.00 L'avi Bernat.
22.30 Concert 33.

DIJOUS - 7

19.30 Universitat oberta.
20.00 Sputnik.
22.00 L'actual.
23.00 Canal 33 presenta.

DIVENDRES - 8

19.30 Universitat oberta.
20.00 Futbol 90.
22.00 La bella i la bèstia.
23.00 Tres, catorze, setze.

DISSABTE - 9

16.00 Esports.
17.30 Cadència.
19.05 Vibria.
20.05 Senyals.
21.00 Telenotícies.
21.25 El temps.
21.30 La caixa sàvia.
23.05 60 minuts.

DIUMENGE - 3

00.55 Filmoteca TV: "El cielo de cristal".
02.20 Però... això què és?
03.45 Cor.
04.45 Jazz entre amics.
05.40 L'home i el mar.
06.10 Tira de música.
07.00 Rockopop.
08.15 El fugitiu.
09.05 Sopa de gansos.
09.30 Un cistell ple de llibres.
10.00 El dia del Senyor - Santa Missa.
11.05 Concert.
12.05 Poble de Déu.
12.35 Camp i mar.
13.05 El saler.
14.00 Nostra Europa.
14.30 L'Informatiu cap de setmana.
15.00 Telediari cap de setmana.
15.30 El temps.
15.35 Els trotamúsics.
16.05 La Comèdia: "Mi bello legionario".
17.40 Joc de nens.
18.30 El secret del Sahara

19.30 Alf.
20.00 Al fil de l'impossible
20.00 Telediari cap de setmana.
21.05 A Portada.
22.00 Diumenge cinema: "Stico".
00.00 Avanç Telediari.
00.05 Llarg-metratge: "El relevo".
01.50 Especial.

ESPAIS FIXES:

DE DILLUNS A DIVENDRES

08.00 Bon dia.
09.00 Avanç Telediari.
13.55 Avanç Telediari.
14.00 Teledues/Informatiu Migdia
15.00 Telediari-1
17.45 Avanç Telediari.
20.00 L'Informatiu Vespere.
20.30 Telediari-2
21.00 El temps.

DILLUNS - 4

09.00 Holocaust
10.00 El dia per endavant:
13.05 Dibuixos animats.
15.35 A la meua manera. Cheer's.
17.50 Barri Sesamo.
18.20 Ravioli.
19.00 Dona-li la volta.
19.30 Vostès mateixos.
21.15 Tribunal popular.
22.45 Setè cel.
23.15 Equip d'investigació.
00.15 Telediari-3 i Telesport.
01.00 Cine club de matinada:
"La prima Angélica".
02.45 Catalunya misteriosa.

DIMARTS - 5

09.00 Holocaust.
10.00 El dia per endavant:
13.05 Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheer's.
18.00 Barri Sesamo.
18.30 Contes del bou.
19.00 Apaga i anem-nos.
19.35 Com en els vells temps.
21.15 La lluna.
22.20 Sessió de nit: "Rio Salvaje".
00.20 Telediari - 3 i Telesport.
00.55 Testimoni.
01.00 Filmoteca del dimarts: "La creació de una leyenda".
03.05 Cary Grant.
04.05 Poble de Balenes.
04.55 Vostès mateixos.
05.25 Documental.
06.25 Llarg-metratge: "Raphael en Raphael".

DIMECRES - 6

09.00 Holocaust.
10.00 El dia per endavant:
13.05 Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheer's.
18.00 Barri Sesamo.
18.30 Els set petits australians.
19.00 Un cistell ple de llibres.
19.30 Throb.
21.15 El temps és or.
22.20 Hercules Poirot.
23.20 Els fruits del Eldorado.
00.20 Telediari - 3 i Telesport.
01.00 Última sessió: "El misterio de Oberwald".
03.05 Glasnost.

DIJOUS - 7

09.00 Holocaust
10.00 El dia per endavant:
13.05 Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheer's.
18.00 Barri Sesamo.
18.30 Érase una vez... la vida.
19.00 Sopa de gansos.
19.30 Els problemes creixen.
21.15 Trenta i escaig.
22.15 Punt i apart.
23.55 Enredo.
00.20 Telediari - 3 i telesport.
01.00 Producció espanyola:
02.45 Carlos Gardel.
04.05 Telefilme.
05.35 Documental.
06.25 Llarg-metratge: "Sangre i salsa".

DIVENDRES - 8

09.00 Infermeres.
10.00 Santa Missa.
11.00 El dia per endavant:

13.05 Dibuixos animats
15.30 A la meua manera. Cheer's.
18.00 Fragüel Rock.
18.30 Plàstic.
19.35 Casa repleta.
21.15 Brigada central
22.20 Però... això què és?
00.00 Jutjat de guàrdia.
00.25 Telediari - 3 i telesport.

DISSABTE - 9

01.00 Clàssics en Blanc i Negre:
"Carta de una desconocida".
02.30 La lluna.
03.25 Corrupció a Miami.
04.15 Equip d'investigació.
05.20 La casa por la finestra.
06.20 El món del cavall.
06.50 De pel·lícula.
07.50 Tribunal popular.
09.05 S'ha escrit un crim.
10.00 Calaix desastre.
13.15 Loteria.
13.30 Parlament.
14.30 L'Informatiu cap de setmana.
15.00 Telediari cap de setmana.
15.30 El temps.
15.35 La corona màgica.
16.05 Primera Sessió:
"Exploradores".
18.10 Rockopop.
19.35 Remington Steele.
20.30 Telediari cap de setmana.
21.05 Informe setmanal.
22.20 Dissabte cinema: "El puente sobre el Rio Kwai".
01.15 Avanç Telediari.
01.00 Rokambole.

DIUMENGE - 3

7.45 Via Olímpica.
9.15 Santa Missa.
10.00 Els picapedra.
10.30 Largometraje juvenil.
12.00 Diumenge esports.
14.15 L'Informatiu Cap de Setmana.
15.00 Diumenge esports.
18.30 La hora de Bill Cosby.
19.00 El precio justo.
20.30 Kung-Fu.
21.30 Estudio Estadio
00.00 Catalunya misteriosa.
00.30 L'home per dintre i altres catàstrofes.
01.00 De pel·lícula.
02.00 Tiempo de crear.

ESPAIS FIXES:

DE DILLUNS A DIVENDRES

10.00 Hoy a las 10.
13.00 Avanç de l'Informatiu.
19.15 Avanç de l'Informatiu.
22.00 Noticias-2.

DILLUNS - 4

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 Chopi i la princesa.
08.30 Euskera.
09.00 El tiempo que vivimos
11.00 Cervantes.
14.30 3 x 4.
15.00 Falcon Crest.
15.45 La palmera.
16.45 Cristal.
17.30 On li fa mal?
18.00 Plàstic.
18.20 La herencia de los Guldenburg.
19.15 Un punt de solfa.
19.20 L'apuntador.
19.30 Cerca de las estrellas.
22.30 Cine Club: "La ley del talión"
00.00 Va de cine.
00.30 Era lucana.
01.00 La noche.
02.00 La ruta de la seda por mar

DIMARTS - 5

07.45 Con tu cuerpo
08.00 Planeta imaginari.
08.30 Francés.
09.00 El cuaderno del Holandés
11.00 Nanny.
12.00 Las doce en-punta.
13.05 Belleza i poder Cap 343.

13.30 La cometa blanca.
14.00 3 x 4.
15.00 Falcon Crest.
15.45 La palmera.
16.45 Cristal.
17.30 On li fa mal?
18.00 Plàstic.
18.20 Hannay
19.15 Un punt de solfa.
19.20 L'apuntador.
19.30 Cerca de las estrellas.
22.30 La casa por la ventana
23.30 Debat-2.
00.30 Glasnost
01.00 La nit.
02.00 Yo Claudio.

DIMECRES - 6

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 La petita polon.
08.30 Català/Gallego.
09.00 Arte y artistas flamencos.
09.30 Tendido cero.
11.00 La saga dels Rius
12.00 Las doce en punta.
13.05 Belleza i poder Ep. 344
13.30 La cometa blanca
14.00 3 x 4.
15.00 Falcon Crest
15.45 La palmera
16.45 Dona Beija.
17.30 On li fa mal?
18.00 Plàstic.
18.20 Pablo y Virginia.
19.15 Un punt de solfa.
19.20 L'apuntador.
19.30 Cerca de las estrellas
22.30 Cor.
23.30 Estrenos TV: "Noticias a las once".
01.00 La noche

DIJOUS - 7

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 Puçastoc.
08.30 Italiano
09.30 Al filo de lo imposible.
11.00 Años dorados; años amargos.
12.00 Las doce en punta.
13.05 Belleza i poder Ep. 345
13.30 La cometa blanca
14.00 3 x 4.
15.00 Falcon Crest.
15.45 La palmera.
16.45 Cristal.
17.30 Primera función.
19.15 Un punt de solfa.
19.20 L'apuntador.
19.30 Cerca de las estrellas.
22.30 El primijuego.
22.40 Jueves cine: "Al sur del Pacífico"
01.40 Metrópolis.
02.15 La realidad inventada.

DIVENDRES - 8

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 Missió Magia.
08.30 Francés.
09.00 Entre líneas.
09.30 Rokambole.
11.00 Los camioneros.
11.30 Los paladines.
12.00 Las doce en punta.
13.05 Belleza i poder Ep 346
13.30 La cometa blanca.
14.00 3 x 4.
15.00 Falcon Crest
15.45 La palmera.
16.45 Cristal.
17.30 Cine español: "Varietés".
19.15 Un punt de solfa.
19.20 L'apuntador.
19.30 Cerca de las estrellas.
22.30 A través del espejo
00.30 Especial:

DISSABTE - 9

07.45 Con tu cuerpo
00 El mundo del caballo.
08.30 Secuencias.
09.15 El nuevo espectador
10.00 La clínica de la selva negra
10.45 Mariah State.
11.45 L'apuntador.
12.00 135 escons.
12.30 Concierto.
14.30 El show de Robert Guillaume
15.00 Estadio 2.
22.00 Fuera de serie.
23.00 Ya somos europeos.
23.30 Estadio-2
02.00 Últimas preguntas.

COMENTARIS TV

¿PERO... ESTO QUE ES?

Aquest és el nom del programa del divendres a la nit a TV1. El primer que podem dir és que el secret d'aquest programa és l'humor. No sempre encerten l'humorista, però, de tants que n'han sortit, uns quants tenen la seva gràcia. També hi ha actuacions musicals, entrevistes, però penso que la cosa que fa d'aquest programa un èxit d'audiència és, repeteixo, l'humor. De vegades comicitat de bon gust, en altres ocasions els acudits són més grollers, però el que queda clar és que la gent vol riure i aquest tipus de programa han de tenir, per definició, bastant d'èxit. Un cas exemple és el de Jordi L.P. Aquest noi també surt a Tres pics i repicó fent el paper de "fantasma". L'altre dia va sortir a ¿Pero... esto qué es? Va ser poca estona, però va ser intensa. Va fer imitacions d'una forma original i, en concret, es va estendre amb Julio Iglesias. Va estar molt bé. Ens vam quedar amb les ganes de veure'l més estona. Aquest Jordi és, queda ben clar, un còmic de futur i de molts recursos. També hi ha un parell de joves que es diuen Cruz y Raya i que ho fan bastant bé.

La conclusió és que seria bo que aquest programa llimés les coses que no funcionen i que són molt poques. Repeteixo, la gent té moltes ganes de riure amb una comicitat sana i sense complicacions. És, ho sap tothom, una bona catarsi, una bona forma d'oblidar-se dels problemes quotidians.

T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) tel. 200 13 39 IGNASI BOFARULL

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

Roca

SANITARI • AIRE CONDICIONAT • CALEFACCIÓ • CERÀMICA